

LA
RĂSCRUCE
DE
DRUMURI

**Întrebări despre doctrină:
istorica divizare adventistă din
1957**

Herbert Edgar Douglass

Chiar dacă toate vânturile de învățătură au fost lăsate libere ca să se abată asupra pământului, Adevărul aflându-se pe câmpul de luptă, noi ajungem într-un mod rușinos, prin autorizare și prin interzicere, să ne îndoim de puterea sa. Lăsați Adevărul și Minciuna să lupte: unde s-a auzit vreodată ca Adevărul să fie înfrânt când vine vorba de o încleștare deschisă? – John Milton

„Dar ce contează”, spuse Charmides, „de la cine am auzit aceste lucruri?” „Nu contează deloc”, am răspuns eu: „pentru că problema nu stă în cine a spus cuvintele, ci în adevărul sau falsitatea acestora.” – Socrate

Cuprins

Ce spun cititorii.....	4
Introducere	7
Contează ceva din toate acestea?	10
Despre titlul cărții	13
I. Semnale timpurii de alarmă: cele două plăci tectonice	15
II. Puncte slabe fundamentale de partea ambelor părți	23
III. Analiza unui impas teologic	30
IV. Ce se întâmplă când seninătatea teologică se transformă în ceață?	43
V. Pierzând ocazia secolului.....	72
VI. Cincizeci de ani de confuzie.....	92
VII. Înțelegerea adventistă unică despre Marea Luptă	102
VIII. Cincizeci de ani mai târziu – ce ar trebui făcut pentru îndreptarea greșelilor?	107
Anexe	111
Note	177
Index	198

Ce spun cititorii

„Herb Douglass a fost cel mai tânăr dintre membrii echipei editoriale care a publicat *Comentariul Biblic Adventist de Ziua a Șaptea* (1953-1957). Ca atare, el a fost martor ocular al dramei care înconjură publicarea cărții *Întrebări despre doctrină* din 1957 și conflictul care a urmat în anii '60. Reflectând timp de cincizeci de ani asupra acestor evenimente și chestiuni, Douglass, acum somitate în vârstă a adventismului, își împărtășește experiența personală și perspectiva proprie asupra istoriei cărții *Întrebări despre doctrină* și asupra nesfârșitei cercetări pentru găsirea unei teologii adecvate în legătură cu umanitatea Mântuitorului. Niciun studiu asupra cărții *Întrebări despre doctrină* nu este complet fără perspectiva lui Douglass.”

- Jerry Moon, Dr., Profesor Asociat de Istorie Bisericească, Seminarul Teologic Adventist de Ziua a Șaptea, Universitatea Andrews.

„A început ca un proiect propice pentru a răspunde unui critic al bisericii care scria o carte despre culte, intenționând să includă și adventismul. A sfârșit prin a fi un tratat vast despre doctrina bisericii. Din nefericire, unele dintre conceptele publicate în carte nu fuseseră niciodată considerate ca fiind concepte de bază ale teologiei adventiste până la acea dată. De fapt, unii cred că *Întrebări despre doctrină* a deschis drumuri noi și a introdus concepte străine de mesajul și de misiunea adventiștilor de ziua a șaptea, putând conține chiar erezii, după cum se afirmă. În orice caz, această carte a divizat înțelegerea noastră teologică într-un mod în care puține cărți au făcut-o. E posibil să fi semănat, de fapt, semințele unei proclamări diluate întâlnită în prezent atât de des în bisericile noastre. Este cât se poate de important ca informațiile primite să vină din partea cuiva care s-a aflat în mijlocul dezbaterilor din vremea aceea și nimeni nu este mai calificat pentru a comunica aceste informații ca Herb Douglass. Cartea de față trebuie să fie

citită de orice persoană interesată să înțeleagă conceptele concurente aflate la lucru în adventism.”

- Thomas J. Mostert, Președintele Conferinței Uniunii Pacific a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea.

„Părinții mei, acum decedați, Ralph și Jeanne Larson s-au opus în mod public cărții *Întrebări despre doctrină*, fiind de părere că secțiunile din carte erau 1) incorecte din punct de vedere istoric și 2) deplasate din punct de vedere teologic. Profesorii mei de la Universitatea Loma Linda – Paul Heubach, A. Graham Maxwell, Jack Provonsha și Dalton Baldwin – tratau această carte cu un dispreț tacit pentru aceleași motive, deși reținerile lor doctrinare variau. Acum este cât se poate de clar pentru oricine că toți aveau dreptate în legătură cu chestiunile istorice. Juriul încă dezbate asupra celor teologice și este posibil ca niciodată să nu se ajungă la un verdict unanim. Dar eu prevăd că, în cele din urmă, majoritatea va concluziona că dreptatea este de partea lor și în legătură cu această a doua problemă. În cartea de față, de mult necesară, Herbert Douglass care a fost prezent acolo în acea perioadă, relatează cele întâmplate. Noi toți ar trebui să medităm asupra raportului său fascinant și cu un caracter atât de informativ.”

- David Larson, D. Min, Dr., Profesor de Religie și Studii Etice, School of Religion, Universitatea din Loma Linda.

„În volumul de față doctorul Douglass explică evenimente importante din anii '50 care au legătură cu istoria Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. El era prezent acolo când acestea au avut loc și a interacționat cu conducătorii bisericii implicați în desfășurarea evenimentelor. Din acest motiv, raportul său detaliat are o valoare aparte: are autoritatea dată de posibilitatea de a fi „martor ocular.” Și eu am fost acolo, deci pot confirma acuratețea raportului său.

Anumite circumstanțe expuse de doctorul Douglass sunt triste pentru că ele sugerează că divizarea teologică din ultimii

cincizeci de ani putea fi în mare parte evitată. Dacă teologul de frunte din conducerea bisericii ar fi fost invitat să participe la dialogul cu evanghelicii, dacă autorii cărții *Întrebări despre doctrină* ar fi înțeles mai clar cât de puternică era influența calvinistă asupra teologiei evanghelice, dacă citatele din Ellen White ar fi fost prezentate netendențios în apendicele cărții *Întrebări despre doctrină...* dar de ce să speculăm? Astăzi suportăm consecințele și este important să învățăm orice lecție care s-ar putea desprinde din ceea ce s-a întâmplat acum jumătate de secol.

Un lucru e sigur. Evenimentele sunt de neschimbat. Precum semințele aruncate într-un pământ fertil, poate că nu se văd pentru o vreme, însă în timp vor încolți și vor ieși la suprafață. O anume generație se va ocupa cu onestitate și cu curaj de evenimentele explicate în cartea de față. Dumnezeu să ajute pe cel care citește această carte să facă exact acest lucru și să contribuie la împlinirea rugăciunii Domnului Hristos «ca toți să fie una.» (Ioan 17:21).

- Kenneth H. Wood, a servit ca pastor, editor, autor și administrator, iar între 1980 și 2008 a fost președintele Consiliului de Administrare al Ellen G. White Estate.

Introducere

Perioada de timp dintre 1957 și 2007 este denumită perioada „cea mai destabilizatoare ” din istoria Bisericii Adventiste.ⁱ De ce? Din cauza publicării cărții *Întrebări despre doctrină!*ⁱⁱ

George Knight, editorul introducerii istorice și teologice a Ediției Anotate a cărții *Întrebări despre doctrină*ⁱⁱⁱ din 2003, scria că „*Întrebări despre doctrină* poate fi ușor definită ca cea mai dezbinătoare carte din istoria adventismului de ziua a șaptea. O carte publicată pentru a ajuta la reconcilierea dintre adventism și protestantismul conservator, a dat naștere la o îndelungată înstrăinare și separare între facțiunile adventiste care s-au dezvoltat în jurul ei.”^{iv}

După 24-27 octombrie 2007, când a avut loc cea de-a 50-a Conferință Aniversară a publicației *Întrebări despre doctrină* ținută la Universitatea Andrews, Berrien Springs, Michigan, douăzeci și patru de savanți reprezentativi, incluzând un baptist și un prezbiterian, și-au exprimat gândurile cu privire la această notabilă publicație din 1957. Desigur, nimeni nu poate cuprinde toate chestiunile din mintea fiecăruia. În timpul acelor câtorva zile, o remarcabilă unanimitate de respect și apreciere a unora pentru alții a predominat conferința.

ⁱ Malcolm Bull și Keith Lockhart, *Seeking a Sanctuary – Seventh-day Adventism and the American Dream* (Bloomington, Indiana: Indiana University Press, 2007), 106.

ⁱⁱ *Seventh-day Adventists Answers Questions on Doctrine* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1957).

ⁱⁱⁱ George R. Knight, Notes with Historical and Theological Introduction, *Questions on Doctrine* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2003), viii

^{iv} *Ibid.*, xiii

Totuși, majoritatea participanților la această conferință nici nu era născută sau era încă în liceu în anul 1957. Dar eu am fost acolo. Îi cunoșteam foarte bine pe toți actorii principali; și, odată cu trecerea anilor, îi cunoșteam din ce în ce mai bine. Nu am nevoie să citesc păreri altcuiva pentru a înțelege ce s-a întâmplat în timpul acelor ani decisivi.

În timp ce eu eram unul dintre editorii asistenți în procesul de scriere a *Comentariului Biblic Adventist de Ziua a Șaptea* din 1955-1957, procesul de editare al *Întrebări despre doctrină* era desfășurat în Departamentul de Carte al Asociației Editoriale Review and Herald, sub directiva lui Merwin Thurber, editor de carte. Biroul lui Merwin se afla la doar câteva uși distanță de camerele *Comentariului*. Aproape în fiecare zi ne aducea crescândul manuscris trimis de R. A. Anderson, L. E. Froom și W. E. Read, coautori ai *Întrebări despre doctrină*. Merwin își putea da seama că manuscrisul se referea la teologia clasică adventistă într-un mod care devia de la claritatea cu care el era obișnuit și astfel a cerut aportul editorilor *Comentariului*. Merwin risca mai mult ca oricând propria reputație de redactor șef al editurii. Când coautorii au avut declarația Comitetului Conferinței Generale că nu mai era nevoie de editare, responsabilitatea lui Merwin a încetat și *Întrebări despre doctrină* nu a fost publicată, ci tipărită fără nicio corectură de către Asociația Editorială Review and Herald.

Acest mic volum include prezentarea mea de la conferința din 2007 și anumite anexe ce par a fi necesare pentru înțelegerea „chestiunilor controversate deschise de *Întrebări despre doctrină*.”^v Deși aproape toți au întâmpinat cu aplauze cartea din 1957 pentru orice altceva, răspunsul exploziv s-a concentrat pe rescrierea gândirii adventiste asupra umanității lui Isus și pe prezentarea limitată, inadecvată a doctrinei sanctuarului.

^v Ibid., xi

Cu toate că Milian L. Andreasen, teolog adventist de frunte timp de mulți ani, părea a fi cel mai alarmat de ceea ce observa că are loc (chiar dinainte de publicarea cărții), un întreg ansamblu de adventiști importanți a luat naștere în curând pentru a-i susține consternarea. Deși pensionat, Andreasen nu-și pierduse vigoarea intelectuală. Îngrijorările sale au fost îndreptate în mod personal către trioul *Întrebări despre doctrină*, ca de altfel și apelurile sale către președintele Conferinței Generale. Când recomandările sale au fost realmente ignorate, Andreasen și-a împărtășit temerile cu membrii bisericii. Acele temeri au format esența controverselor care, pentru cincizeci de ani, au adus vasta divizare din cadrul Bisericii Adventiste.

Speranța mea este că, în paginile ce ne stau înaintea, poate fi expusă o mai bună înțelegere a chestiunilor reale care au apărut în 1957. Mai mult decât atât, am speranța că problemele cheie menționate anterior pot fi însușite fără echivoc, ca fiind adventismul clasic, elementar, care dezvăluie cel mai bine chestiunile mai cuprinzătoare ce vor ajuta la soluționarea luptei cosmice dintre Dumnezeu și Satana.

Herbert Douglass
Lincoln Hills, California
25 ianuarie 2008

„Înțelepciunea care vine de sus, este, întâi, curată, apoi pașnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roade bune, fără părtinire, nefățarnică. Și roada neprihănilor este semănată în pace pentru cei ce fac pace.” (Iacov 3:17-18)

Contează ceva din toate acestea?

Răspunsul este un „Da” asurzitor!

Unii s-au întrebat dacă a înțelege de ce Isus s-a născut ca un copilăș (la fel cum se nasc pe pământ toți bărbații și femeile) chiar contează. Ei spun că un fermier de pe Nilul egiptean, un tânăr din Sudan sau o tânără studentă au lucruri mai importante la care să se gândească decât să înțeleagă într-adevăr cum stau lucrurile cu umanitatea lui Hristos - atâta timp cât știu că El a murit pentru ei.

Strașnice gânduri! Dar ceea ce tinerii și bătrânii din toată lumea trebuie să știe mai mult decât orice lucru îngrijorător este aceasta: există Undeva, Cineva, care îmi înțelege necazurile, zbaterile, dezamăgirile? Dacă Isus este Acela, atunci ce pot eu să aștept de la El în legătură cu ceea ce am de înfruntat noaptea acesta sau mâine?

Pledoaria poate continua: dacă Isus încă este Dumnezeu cel Atotputernic și Prințul Păcii în ce sens acea înțelegere teologică schimbă situația în cazul meu? Am luat 10 la toate orele de studiu biblic la care am participat și sunt un cititor serios. Totuși, ce contează dacă Isus a preluat natura de dinainte de păcătuire a lui Adam? Sau dacă, mai degrabă, El s-a născut moștenind ADN-ul strămoșilor Săi, cu toate defectele lor omenești? Cu alte cuvinte – ei și ce?

Totuși, dacă Isus s-ar fi întrupat fără să experimenteze *într-adevăr* fragilitatea și poverile unei ființe umane obișnuite, ar fi ca și cum l-ai pune pe Barry Bonds în fața unui jucător de baseball din liceu sau din oricare altă parte, un jucător care se străduiește din răspuțeri, și apoi i-ai spune: „Vezi Barry? Chiar se poate! Încearcă mai cu convingere!”

Alții, pe de altă parte, vor spune: „Dacă El s-a întrupat având exact natura noastră cu toate slăbiciunile codului genetic uman, atunci ar fi păcătuț și El la fel ca noi și ar fi avut și El nevoie de Salvator.”

Adevărul este acesta: Isus chiar s-a întrupat într-o ființă umană măreață capabilă de a înscrie puncte^{vi} în fiecare zi, neratând niciodată. Și într-adevăr a fost ca noi „în toate privințele” (Evrei 2:17), rămânând totuși deliberat în legătură directă cu Duhul Sfânt, *întocmai cum putem și noi*, devenind la rândul nostru biruitori după cum „și Eu [Isus] am biruit și m-am așezat cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie” (Apocalipsa 3:21).

La urma urmei, Isus nu a venit pe pământ doar ca să moară pentru păcatele noastre, ci și ca să arate oamenilor păcătoși cum să lase Duhul Sfânt să-i ajute să-și biruiască păcatul, trăind așa cum a trăit și El. Acestea sunt cele două puncte de bază ale Noului Testament, cât și esența lui. Aceasta este bucuria mântuirii, aici și acum!

Chiar contează ce crezi despre Isus Cel care S-a rugat în tot timpul vieții Lui până în punctul Ghetsimani, Isus Cel care a îndurat Crucea. Isus a trăit toată neputința și respingerea umană, din primii ani ai vieții Sale și până S-a înălțat la cer. A cunoscut durerea vieții, fie ea singurătatea sau furia sângelui infectat în timp ce îi slăbea forța fizică. Isus a fost un om care știa să aprecieze imboldurile sexuale pe care El Însuși le pusese în Adam și în Eva, dar pe care știa să le controleze în vederea unui scop mai înalt. Isus a luat parte la orice experiență umană, de mic și până la maturitate, nu indirect, ci în mod real!

Când cineva se roagă astăzi, fie la grădiniță, fie într-o universitate, fie ca tânăr, fie ca tânără, oriunde în lume, Isus știe

^{vi} Aici autorul folosește un limbaj din baseball.

exact ce lupte se dau la nivelul minții lui sau ei, pentru că *„noi nu avem un Mare Preot care nu înțelege slăbiciunile noastre, ci care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, totuși fără să păcătuiască [pentru că a ales să nu păcătuiască]. Așa că să ne înfățișăm cu curaj la tronul harului, ca să obținem milă și să găsim har pentru vremea de nevoie”* (Evrei 4:15-16 KJV).

Dacă ai probleme cu vezica biliară, sigur nu vei merge la avocat! Vei merge la cineva care are cunoștințe vaste în domeniul vezicii biliare. Dacă ai nevoie de un ajutor imediat și profesionist în legătură cu problemele morale, vei merge la Isus care a trăit pe pământ și care știe de ce a avut El Însuși nevoie pentru a gândi limpede și pentru a lua hotărâri potrivite.

Unde mergea Hristos pentru a cere ajutor? Mergea la Duhul Sfânt, Însoțitorul Său permanent *„El este Acela care, în zilele vieții Sale pământești, aducând rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte, și fiind ascultat, din pricina evlaviei Lui”* (Evrei 5:7).

Ce a ascultat El? Exact ceea ce vrea să-ți transmită și ție – aceleași gânduri clare și impulsuri divine, trecând de la o celulă a creierului la alta, care te vor transforma și pe tine într-un învingător. Acest minunat schimb este ceea ce fiecare din noi poate aștepta astăzi ca răspuns la rugăciunile noastre. Vorbești cu Cineva care a fost aici, unde te afli tu în acest moment, și care știe exact de ce ai tu nevoie pentru a putea face următorul pas.

De aceea înțelegerea corectă a umanității lui Isus chiar face diferența!

Despre titlul cărții

Atât titlul cărții (*La răscruce de drumuri*^{vii}) cât și subtitlul ei (*Întrebări despre doctrină*^{viii}: *istorica divizare adventistă din 1957*) sugerează ideea de dublură – acolo unde odată fusese vorba despre un unicat.

La fel sugerează și metafora folosită de autor – metaforă de mare efect utilizată în prezentarea inițială a acestui material la cea de-a 50-a Conferință Aniversară ce a avut loc în anul 2007 la Universitatea Andrews – metaforă ce constă în imaginea a două plăci tectonice care se ciocnesc. În alte cazuri, autorul a descris ca pe un cutremur de pământ ceea ce a urmat după publicarea *Întrebări despre doctrină*.

Oricare ar fi fost metafora care să descrie consecințele *Întrebări despre doctrină*, impactul acestei cărți asupra teologiei adventiste de ziua a șaptea a fost serios. Într-atât de serios, încât este de înțeles că nicio figură de stil nu poate cuprinde măsura în care această carte a afectat orientarea adventistă chiar și după jumătate de secol de la publicarea ei.

^{vii} În limba engleză expresia „A fork in the road” definește un punct în care un drum se împarte în două.

^{viii} Questions on Doctrine.

„Dumnezeu vrea să spună [...] că adevărul va ieși la iveală și va ajunge subiect de cercetare și discuție chiar prin ocară aruncată asupra lui. Minteă oamenilor trebuie să fie pusă în mișcare. Orice luptă, orice ocară, orice efort de a restrânge libertatea de conștiință constituie mijlocul lui Dumnezeu de a trezi spiritele, care altfel ar putea adormi.” – Ellen White, *Cugetări de pe muntele fericirilor*, pagina 33.

Capitolul I

Semnale timpurii de alarmă: cele două plăci tectonice

În editarea ediției adnotate a *Întrebări despre doctrină*, George Knight a vorbit pentru mulți în obișnuitul său mod îndrăzneț când a scris că *Întrebări despre doctrină* a devenit cea mai dezbinătoare carte din lumea adventistă din ultimii cincizeci de ani.¹ Mulți cred că tulburarea denominațională din interiorul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea este prețul devastator plătit pentru această deturnare teologică.² Cei care cred altfel, se află într-o comă istorică/teologică.

Limitata mea declarație de la Conferința celei de-a cincizecea aniversări a *Întrebări despre doctrină* ținută între 24 și 27 octombrie 2007 la Universitatea Andrews în Berrien Springs, Michigan, a încercat să dea răspuns la două întrebări: *Ce s-a întâmplat – și de ce!*

Problema fundamentală a perioadei dintre 1955 și 1957 a constat în încercarea naivă a participanților de a îmbina două sisteme teologice diferite, fără a-și da seama de toată ramificația ce se extindea din aceste acțiuni. Când adventiștii au încercat să așeze teologia lor pe scheletul evanghelic, un semnal de alarmă ar fi trebuit să se declanșeze – multe teorii pur și simplu nu s-ar fi potrivit. Nici evanghelicii, nici adventiștii nu păreau să observe unele dintre acele doctrine de bază care creaseră acest Mare Canion între calvinism și forma adventistă de arminianism.³

Din alt punct de vedere, adventiștii nu și-au dat seama că placa lor tectonică avea anumite aspecte care nu se puteau îmbina perfect cu cele ale plăcii tectonice calviniste. În încercarea de a șterge acele diferențe, cele două plăci s-au ciocnit, iar cutremurul

teologic a cuprins ambele lumi, sfârșimăturile produse fiind astăzi încă în proces de sedimentare.⁴

Discutând de curând cu un comitet de uniune de conferință despre efectele de mare impact ale cărții *Întrebări despre doctrină*, nu am fost surprins, doar întristat. Unele dintre reacții au fost: „Asta a fost de mult, Herb. Suntem mai preocupați de prezent și de viitor.” sau „Chestiunea aceasta a fost deja pusă la punct de frații noștri în urmă cu mulți ani – de ce să ne reîntoarcem la ea?”

Printre altele, când am sugerat că cele mai multe dintre lucrările de slujire independente care s-au dezvoltat în bisericile noastre astăzi se datorează întâmplărilor din 1957, mi-au fost arătate și mai multe priviri dezorientate – dar s-a arătat și un nou interes pentru mai multe detalii. Orice cauză are un efect și nimic nu începe fără o cauză. Și tocmai de aceea Conferința celei de-a 50-a Aniversări a publicării *Întrebări despre doctrină* a necesitat timp pentru a examina cauza și efectul, a probabil celei mai „dezbinătoare” cărți din istoria adventistă.

Totul a început cu o scrisoare prietenoasă

În cazul *Întrebări despre doctrină*, totul a început cu o scrisoare de prețuire specială (28 noiembrie 1949) pe care T. E. Unruh, președintele Conferinței Pennsylvania de Est aparținând Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, a trimis-o domnului Donald Barnhouse, redactorul importantei reviste *Eternity*, după ce auzise la radio în anul 1949 cuvântarea acestuia despre „neprihănirea prin credință”. Barnhouse a fost uimit să vadă că un conducător adventist îl aprobă pe *el*, când el era convins că adventiștii cred în „îndreptățirea prin fapte”. Barnhouse mai observase că adventiștii aveau o cristologie „satanică și periculoasă”.⁵

Unruh a continuat corespondența. Într-una din scrisori a anexat *Calea către Hristos*, „confirmând caracterul evanghelic al

doctrinei advente.” Barnhouse însă a ripostat printr-un articol despre „Cum se citesc cărțile religioase” apărut în *Eternity*, articol în care a declarat că paginile cărții *Călea către Hristos* erau „întru totul false”, purtând „semnele contrafacerii” încă de la început. Barnhouse a mai acuzat cartea ca promovând „universalismul [...] adevăruri spuse doar pe jumătate și erori satanice [...] atât de mult accent pus pe dragostea lui Dumnezeu pentru omul decăzut, idee provenind din universalism.”⁶ Unruh a hotărât că nu mai avea rost să continue corespondența, așa că el și Barnhouse nu au mai comunicat deloc din iunie 1950 până în 1955.

Un alt aspect și-a făcut loc în tabloul general când E. Schuyler English, președintele Comitetului de Revizuire al Scofield Reference Bible, a scris un articol de fond în revista sa *Our Hope*. El a declarat, în mod fals, că adventiștii de ziua a șaptea „neagă divinitatea lui Hristos” și că noi „discredităm Persoana și lucrarea lui Hristos.” Și-a întemeiat ultima afirmație pe faptul că o parte din literatura noastră folosea expresia „a fost părtaș la natura noastră păcătoasă, căzută.”

Froom i-a scris imediat lui English, susținând că „vechiul [...] punct de vedere minoritar scris în *Bible Readings*^{ix} – care susține natura inerentă păcătoasă și căzută a lui Hristos – are ani de când a fost eliminat din cauza erorii sale”, oferind dovezi incontestabile pentru susținerea acestor afirmații.”⁷

English a recunoscut ulterior că făcuse „greșeli în coloanele revistei *Our Hope*” în legătură cu adventiștii. Când a mai susținut că Hristos „nu a luat parte la natura decăzută a celorlalți oameni,” Froom l-a asigurat că aceasta „este exact ceea ce și noi credem.” Froom a adăugat, apoi, acestei afirmații o notă de subsol, folosind

^{ix} N. tr. – *Bible Readings for Home Circle* – o carte publicată de Review and Herald care prezenta sub formă de întrebări și răspunsuri convingerile Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea.

într-un mod tipic greșit comentariile lui Ellen White, susținându-și astfel, punctul de vedere⁸.

Acum intră în scenă Walter Martin, un tânăr cercetător având, în lumea evanghelică, reputația de specialist în cultele necreștine, fiind totodată unul dintre redactorii consultați de Barnhouse la *Eternity*. El își termina ultima carte despre *Ascensiunea cultelor*, carte în care îi clasifica pe adventiștii de ziua a șaptea ca pe unii dintre „Cei patru”^x – martorii lui Iehova, știința creștină, mormonismul și adventiștii de ziua a șaptea.⁹ Dar se pare că Duhul Sfânt îl îndemna să-și verifice datele încă o dată în legătură cu adventiștii, pentru că Martin voia să-i trateze imparțial. Martin s-a îndreptat către Toby Unruh, căci citise corespondența din urmă cu cinci ani dintre acesta și Barnhouse.¹⁰

Martin auzise de LeRoy Froom datorită impresionantei lucrări a acestuia despre istoria interpretării profetice.¹¹ Astfel, el l-a chemat pe Unruh la o întâlnire în Washington, D.C., unde îi putea intervieva pe Froom și pe alți conducători ai bisericii în vederea pregătirii viitoarei sale cărți despre culte.

Restul e istorie. Scena a fost pregătită pentru o discuție sinceră, deschisă, despre chestiunile vitale care îi preocupau pe Martin și pe Barnhouse. Unruh și Froom i-au cerut lui Walter Read, secretar de câmp al Conferinței Generale și lingvist biblic, să li se alăture, fiind de părere că acesta era un moment important în istoria adventistă, moment care prilejuia îmbunătățirea imaginii pe care evanghelicii o aveau despre adventiști. Ceva mai târziu, Roy Allan Anderson, redactor al revistei *Ministry*, a fost solicitat să se alăture grupului de studiu.¹² Aceste ședințe au început în martie 1955 și s-au terminat în mai 1956.

^x N. tr. - Martin vorbește despre „cei cinci”. O sectă a fost omisă în ediția actuală la sugestia autorului.

„Adevăruri eterne”

Trioul adventist a răspuns întrebărilor lui Martin printr-o listă pe care Froom a numit-o „adevărurile eterne” – *„preexistența eternă și divinitatea completă a lui Hristos”*. Aceste adevăruri fundamentale oferite erau: întruparea miraculoasă a lui Isus și nașterea din fecioară, viața fără de păcat din timpul când a fost în trup, moartea Sa *ispășitoare, în locul păcătosului, pe Cruce* – suficientă și definitivă – învierea autentică și înălțarea, *Lucrarea Sa de Mijlocire înaintea Tatălui, punând în practică beneficiile desăvârșitei Jertfe de Ispășire de pe Cruce*, și, ca adevăr culminant, a doua Sa venire personală, de dinainte de mileniu, venire despre care credem cu convingere că este aproape, fără a ști, însă, data¹³.

Într-o prezentare următoare, Froom a enumerat câteva doctrine care erau acceptate numai de câteva biserici evanghelice, doctrine ca: „botezul prin scufundare, Sabatul zilei a șaptea, liberul arbitru, nemurirea condiționată și distrugerea totală a răului în Ziua de Apoi.”

Apoi trioul adventist a prezentat un al treilea grup de cinci doctrine care păreau să fie unice adventismului și anume: sanctuarul ceresc și cele două faze ale lucrării lui Hristos în acesta, judecata de cercetare, Spiritul Profetic manifestat prin lucrarea lui Ellen G. White, sigiliul lui Dumnezeu și semnul fiarei, și soliile celor trei îngeri din Apocalipsa capitolul 14. Aceste cinci caracteristici au fost indicate ca fiind distinctive pentru adventiștii de ziua a șaptea.¹⁴

În timp ce toate acestea erau spuse, Martin își dădea seama că ceea ce auzea în acele momente constituia „un tablou total diferit de cel pe care [el] și-l imaginase și la care se așteptase.”¹⁵ Se părea că acest tablou contesta multe dintre doctrinele pe care el le atribuia adventiștilor „din cauza literaturii adventiste parcurse.” Nu au trecut multe ore până ce Martin le-a spus adventiștilor că „voi, oameni buni, nu sunteți eretici, precum credeam noi, ci mai degrabă

frați mântuiți întru Hristos.” El puna accentul, bineînțeles, pe lista lui Froom cu „adevărurile eterne”, dându-și seama, totodată, că și anumite doctrine ce făceau parte din cea de-a doua listă erau acceptate de unele biserici evanghelice.¹⁶

O dublă provocare

În cazul lui Martin, provocarea venea din faptul că editura Zondervan îl însărcinase să termine cartea despre culte, carte ce urma să includă și adventismul. Trioul adventist, pe de altă parte, avea răspunderea de a explica Bisericii Adventiste de ce anumite cărți sau puncte de doctrină din trecut trebuiau epurate, sperând că membrii bisericii vor înțelege că răspunsurile date lui Martin fuseseră exprimate într-un mod în care acestea puteau fi înțelese de către evanghelici.

În acel moment a luat naștere încercarea de a contopi două plăci tectonice teologice. Froom, Read și Anderson i-au convins pe Martin și pe Barnhouse că acele chestiuni tulburătoare, cum ar fi natura umană a lui Hristos și privirea de ansamblu asupra ispășirii erau, după cum a scris Barnhouse, produsul „laturii fanatice după cum astfel de absurzi iresponsabili există în orice sector al creștinismului fundamental.”¹⁸

De-atunci încolo - vai și-amar! Cel puțin M. L. Andreasen, pentru un timp teologul de frunte al adventismului, a citit articolul lui Barnhouse și s-a descoperit pe sine printre „fanatici” alături de mulți alți autori adventiști care au scos în evidență experiența umană a lui Isus și lucrarea de ispășire în două faze.

„Latura fanatică”

Bineînțeles că după ce Barnhouse a făcut această acuzație, orice altceva ar fi scris trioul adventist, ar fi fost privit ca suspect și trebuia întâmpinat cu o tărie adventistă. Această acuzație de

„fanatism” a fost surprinzătoare dacă acordăm puțină atenție acelor care chiar credeau că Isus a preluat o natură păcătoasă pentru a trăi o viață fără de păcat. Gândiți-vă puțin la următoarea listă de remarcabili lideri adventiști fanatici: : Francis Nichol, W. H. Branson, Ray Cottrell, Don Neufeld (toți trăind în Washington, D.C., în timpul anilor '50) cât și un secol de conducere adventistă, precum E. J. Waggoner, A. T. Jones, S. N. Haskell, W. W. Prescott, Uriah Smith, M. C. Wilcox, G. W. Reaser, G. B. Thompson, M. E. Kern, C. M. Snow, C. P. Bollman, Meade MacGuire, C. B. Haznes, I. H. Evans, L. A. Wilcox, William Wirth, E. F. Hackman, A. G. Daniells, Oscar Tait, Allen Walker, Merlin Neff, W. E. Howell, Gwynne Dalrymple, T. M. French, J. L. McElhany, C. Lester Bond, E. K. Slade, J. E. Fulton, D. H. Kress, Frederick Lee, L. H. Wood, A. V. Olson, Christian Edwardson, J. C. Stevens, F. M. Wilcox, A. W. Truman, F. G. Clifford, Varner Johns, Dallas Young, J. B. Conley, Fenton Edwin Froom, W. E. Read, J. A. McMillan, Benjamin Hoffman, H. L. Rudy, incluzând scrierile lui M. L. Andreasen și sutele de paragrafe în care Ellen White a scris răspicat că Isus „a acceptat consecințele mării legi a eredității [...] pentru a lua parte la necazurile și la ispitele noastre și pentru a ne da nouă un exemplu de viață fără păcat.”¹⁹

Măcar dacă...

Măcar dacă cele două părți s-ar fi oprit puțin pentru a gândi în liniște, și-ar fi dat seama că ambele trag în ținte mobile. Se aflau pe două plăci tectonice diferite ce încercau să fuzioneze, declanșând cutremure ce aveau să se resimtă pentru cel puțin cincizeci de ani. Dacă Froom nu ar fi pornit de la o premisă care i-a întunecat simțul istoric spre adevăr și dacă Anderson nu ar fi fost atât de încântat de ceea ce părea a fi un pont monumental în relațiile publice – nu am fi avut parte de cutremurul *Întrebări despre doctrină*.

Deși ciudat, cum poate ni se pare acum, dacă Froom nu ar fi respins atât de devreme și în grabă rezultatele propriului sondaj neoficial privitor la natura umană a Domnului Hristos printre liderii

advențiști, ar fi putut să evite cutremurul în desfășurare. Din răspunsurile chestionărilor sale el a descoperit că „aproximativ toți susțineau aceeași idee” [că Hristos a avut o „natură păcătoasă”].²⁰ În scrisoarea lui către R. R. Figuhr, președintele Conferinței Generale, Froom îi învinuia pe acești lideri pentru situația de față, nefericită, spunând ca ei sunt „prea slabi în teologie și în a da impresia corectă altora”. Prietenul nostru Froom era pur și simplu orbit de supozițiile personale, în timp ce Figuhr era intimidat de valoarea impunătoare a lui Froom ca redactor al revistei *Ministry* pentru o perioadă lungă de timp.

Capitolul II

Puncte slabe fundamentale de partea ambelor părți

Calvinismul și arminianismul – două plăci tectonice – erau pe punctul de a intra în coliziune. După cum geologii au în pământ sisteme de avertizare ce pot ajuta la prevederea coliziunii dintre plăcile aflate în mișcare, la fel teologii devotați ar trebui să aibă sisteme de avertizare la locul potrivit. Când adventiștii încearcă să-și impună structura teologică asupra calvinismului evanghelic, lumini de avertizare ar trebui să se aprindă în computere înainte ca involuntare consecințe să ia proporții colosale pentru ambele părți – și viceversa. Mulți evanghelici contemporani cu Barnhouse și Martin au încercat să-i avertizeze pe aceștia în legătură cu ceea ce avea să se întâmple, însă doar timpul putea spune întreaga poveste.¹

Calvinismul evanghelic este arborele teologic al celor mai mulți dintre evanghelici, deși unii dintre ei încearcă să altoiască anumite ramuri în arborele arminianist.² Arborele calvinist își are rădăcinile într-un portret parțial al lui Dumnezeu – Dumnezeu numai ca Suveran – dar suveran într-un asemenea mod încât orice se întâmplă pe acest pământ este rânduit dinainte sau predestinat. Astfel, numai unii bărbați și unele femei sunt aleși să fie mântuiți; ceilalți oameni nu; aceia vor merge într-un iad ce va arde veșnic. Teoria responsabilității umane este exclusă – Dumnezeu stabilește viitorul fiecăruia, căci nimeni nu se poate împotrivi voinței Lui.

Calvinismul - înrădăcinat în doctrina augustiniană

Rădăcinile calvinismului își trag seva din teologia lui Augustin, considerat de mulți ca cel mai mare teolog al antichității căruia romano-catolicismul îi este de asemenea în mare măsură îndatorat.³ Presupunerile logice, dar fals concepute ale lui Augustin, au început

cu uriașă sa premisă semnificativă despre Suveranitatea lui Dumnezeu⁴ care a condus la noțiunile inovatoare în legătură cu păcatul original și depravarea totală a omului. Pe rând, aceste teorii particulare le-au fost insuflăte acelora care l-au urmat, începând cu secolul al VI-lea d.Hr., continuând cu Aquinas și Reformațiunea până în zilele noastre.⁵

„Cinci puncte”

Calviștii își reduc teologia la celebrele Cinci Puncte, toate izvorând din doctrina de bază a înțelegerii lor asupra suveranității lui Dumnezeu.

1. Depravarea totală a omenirii (toți oamenii sunt născuți păcătoși).
2. Alegerea necondiționată (unii sunt aleși pentru a fi mântuiți; alții nu).
3. Ispășirea limitată (Hristos a murit numai pentru cei aleși).
4. Neputința de a te împotrivi harului lui Dumnezeu (bărbaților și femeilor care sunt aleși li se dă „darul” credinței).
5. Perseverența sfinților („odată mântuit, pentru totdeauna mântuit”).

Arminienii încep prin a-și avea rădăcinile în solul libertății - din care se dezvoltă toate aspectele Marii Lupte dintre Dumnezeu și Satana. Pentru că Dumnezeu a creat omul din dragoste, pentru a iubi și pentru a trăi cultivând iubirea, arminienii sunt în dezacord cu calviștii în orice chestiune fundamentală privind responsabilitatea omului în procesul mântuirii. Totuși, majoritatea arminienilor, lipsindu-le integritatea unei teologii coerente, au multe puncte de vedere în comun cu calviștii, cum ar fi depravarea totală, duminica drept Sabat al poruncii a patra, și sufletul ca fiind nemuritor, ceea ce deschide drumul spre ideea unui iad ce arde continuu și spre alte învățături nebiblice.

Dar conceptul responsabilității umane (sinergism) ca răspuns la dragostea lui Dumnezeu a devenit adevărul fundamental, esențial, al arminienilor în reacția lor din secolul al XVI-lea față de romano-catolici și de calvinism. Iar calviniștii au ripostat cu o cruzime incredibilă! Predestinarea (monergismul implicit) era considerată de arminieni nebiblică. Ei acceptau mesajul biblic că Isus într-adevăr a murit pentru păcătoși, pentru toți păcătoșii, nu doar pentru cei câțiva aleși. Pentru ei, decizia de a-l urma pe Hristos era reacția unui bărbat sau unei femei conștiente, fapt ce ducea la respingerea botezului copiilor, printre alte diferențe.

Mai mult, pentru arminieni, acei ce în final erau pierduți sau nemântuiți erau cei care au respins 1) oferta lui Dumnezeu de a-i ierta și 2) puterea pe care Dumnezeu le-ar fi dat-o pentru a trăi o viață schimbată. Astfel, pentru majoritatea arminienilor sfințirea este la fel de importantă precum îndreptățirea – un punct respins de calviniști pentru că nu se potrivea cu teoria lor rigidă despre predestinare – realizările umane neavând nicio importanță pentru ei. Și mai mult, arminienii nu sunt obligați să îmbrace cămașa de forță a calviniștilor, care afirmă că lucrarea lui Hristos pe Calvar, doar ea, este suficientă pentru mântuire, lucrarea Sa ca Mare Preot ne-având nimic de-a face cu pregătirea oamenilor pentru a fi în final mântuiți.

Mântuirea doar ca act legal

Cămașa de forță a calvinismului a condus la „mântuirea numai ca act legal”, concept ce a creat probleme timp de 400 de ani bisericii creștine. *Îndreptățirea legală* este un alt termen pentru *substituirea penală*, în care, într-un anumit fel, (1) mânia lui Dumnezeu este potolită prin moartea lui Isus și (2) păcătosul este iertat prin „credință” care este lipsită de orice legătură cu procesul schimbării caracterului. Această noțiune nebiblică a produs confuzie cu privire la lucrarea harului și la semnificația „îndreptățirii prin credință”.⁶ Această confuzie stă la baza tuturor divizărilor ce au avut

loc în Biserica Adventistă începând cu anii '60. Pentru mulți, ea s-a transformat într-o monomanie.

Fatalul punct slab al trioului adventist

Una dintre chestiunile importante care părea să îi ocolească pe Froom, Anderson și Read era faptul că adventiștii nu se poziționau nici deasupra plăcii tectonice calviniste, nici deasupra celei arminiene. Aici era punctul lor slab: nu erau pregătiți să creioneze imaginea de ansamblu a adventismului clasic!

De exemplu, adventiștii se diferențiază de calviști și de mulți arminieni în privința învățaturii despre natura omului - noi nu credem că avem un suflet nemuritor, concept ce implică automat teoria păcatului originar și/sau natura trup/spirit cu care omul este născut.

Apoi, pentru că avem o înțelegere mai completă asupra motivului pentru care Isus este Marele nostru Preot, noi, adventiștii, ne gândim atent la modul în care lucrarea Lui preotească acționează direct asupra mântuirii și pregătirii omului pentru a primi viața veșnică. Deci, trioul care a scris *Întrebări despre doctrină* nu le-a explicat destul de clar lui Martin și lui Barnhouse cum Crucea și slujirea ca Mare Preot a Domnului nostru sunt două părți egale ale ispășirii Sale, părți ce acționează direct asupra responsabilității omului în procesul de mântuire. Mai multe despre acest subiect, ceva mai târziu.

Mai mult, pentru că până în 1955 adventiștii acceptaseră vreme de un secol, aproape în unanimitate, afirmația Bibliei că Isus a fost născut ființă umană „în toate privințele” și „că a fost ispitit în toate cum suntem și noi, totuși fără păcat” (Evrei 2:17; Evrei 4:15), ei credeau că Isus s-a confruntat și a învins săgețile arzătoare ale lui Satana în același fel în care ne cere și nouă s-o facem – încrezându-ne în intervenția Duhului Sfânt în viețile noastre. El ne-a arătat cum

să trăim și cum să murim astfel încât să dobândim în cele din urmă viața veșnică. Acest adevăr, de asemenea, nu le-a fost prezentat lui Martin și lui Barnhouse la adevărata lui valoare – o greșeală nefericită de partea trioului adventist.

Chestiuni fundamentale

Altfel spus, principalele chestiuni referitoare la cutremurul teologic din perioada 1955-1957 erau bine conturate: 1) diferențe privind păcatul, păcatul original și implicațiile acestuia; 2) condiționalism și liber arbitru.

Acestea au afectat (a) înțelegerea cu privire la umanitatea lui Hristos, (b) aspectele multiple ale ispășirii săvârșite de Isus și (c) consecințele tuturor acestor aspecte asupra înțelegerii evenimentelor finale. Mai presus de toate, înțelegerea păcatului și naturii umane a fost „problema problemelor” – cheia către taxonomia teologică adventistă.

Trioul adventist era alcătuit din conducători respectați

Cum s-au putut întâmpla toate acestea? O spunem cu un respect deosebit față de prietenii noștri adventiști:

R. A. Anderson era un predicator respectabil, cât și evanghelist public. Predicarea lui devenise o experiență de vârf pentru un auditoriu larg aparținând mai multor continente. În anii '50 a fost editor la *Ministry*, revistă lunară pe care toți conducătorii și pastorii adventiști o citeau cu aviditate. Dar Anderson nu era un teolog versat.

W. E. Read își cunoștea limbile biblice și era un respectabil și apreciat administrator al bisericii – dar nu era instruit în teologie sistematică. Încadrat de barbișonul alb, ne făcea plăcere să-i auzim

șuieratul slab pe care-l scotea în timp ce vorbea calm. Iar el și Froom nu au lucrat cu încredere reciprocă deplină.⁷

Leroy Froom era bine cunoscut în cercurile creștine ca fiind un cercetător neobosit. Contribuțiile sale majore, *The Prophetic Faith of Our Fathers* și *The Conditionalist Faith of Our Fathers*⁸ deveniseră puncte de referință ale învățaților din multe denominațiuni. Capacitatea sa productivă era enormă; energia sa debordantă îl transformau într-un lider în orice conversație. Dar nici pentru el teologia sistematică nu era un punct forte.

Prieteni apropiați

Oamenii aceștia erau remarcabili, erau niște oameni foarte respectați. Anderson și Froom au devenit prietenii mei foarte apropiați, prietenii pentru întreaga viață. În anii '70, în timp ce eu eram editor asociat al *Review and Herald*, Froom mă vizita regulat pentru a discuta evenimente de actualitate – din lume și din biserică. El știa exact poziția mea teologică datorită editorialelor mele săptămânale ce se concentrau în mod intenționat pe greșelile din *Întrebări despre doctrină* – dar părerile teologice nu împiedicau prietenia noastră. Când Froom era pe patul de moarte la vârsta de 84 de ani, în Sligo Nursing Home (Takoma Park, MD), eu am fost probabil una dintre ultimele persoane care i-a strâns mâna. Îi păstrez memoria cu prețuire.

Anderson și cu mine aveam o relație tată-fiu. El mânca la noi acasă; copiii noștri erau impresionați. Când s-a pensionat, mai ales după ce s-a mutat la Loma Linda, ne suna regulat – cel puțin o dată pe lună. Cu binecunoscuta sa voce, acum slabă și iritantă, mă întreba mereu: „Herb, ce se întâmplă cu biserica noastră?” Nu am avut niciodată curajul să-i dau de înțeles că majoritatea problemelor care îl chinuiau începuseră odată cu publicarea *Întrebări despre doctrină*. Bătrânul Anderson a murit în 1985 la vârsta de 90 de ani – a fost un predicator model și un prieten de mare preț.

Dar adevărul este că trioul nostru adventist, nepregătit din punct de vedere teologic, nu făcea pereche bună cu Martin și Barnhouse, specialiști în evangheliismul calvinist. Ceea ce a făcut situația din 1955 și mai dificilă a fost decizia voită de a-l ignora pe M. L. Andreasen. Teolog adventist de frunte timp de decenii,⁹ Andreasen fusese pentru mulți ani conducătorul departamentului de Teologie Sistematică al seminarului adventist, pensionându-se în anul 1949. Scrisese numeroase articole și cel puțin treisprezece cărți, dintre care unele nu au fost niciodată depășite ca valoare.¹⁰ Binecunoscut drept o autoritate cu privire la doctrina sanctuarului, Andreasen este autorul secțiunii despre cartea Evrei din *Comentariul Biblic Adventist*.

Din toată inima pot susține afirmația pătrunzătoare a doctorului Knight făcută în „Introducere la Ediția Adnotată” a cărții *Întrebări despre doctrină*: „Privind înapoi, putem doar specula despre cursul diferit pe care l-ar fi luat istoria adventistă *dacă* Andreasen ar fi fost consultat în legătură cu formularea poziției adventiste cu privire la ispășire, *dacă* Froom și colegii lui nu ar fi fost dezbinați în tratarea chestiunilor legate de natura umană a lui Hristos, *dacă* atât Froom cât și Andreasen ar fi avut personalități mai ușor de înduplecat.”¹¹ Probabil situația nu ar fi putut fi descrisă mai bine de-atât!

Capitolul III

Analiza unui impas teologic

În ciuda tuturor acelor „ce-ar fi fost dacă”, avem acum de-a face cu ceea ce a avut loc. Tot acum, după 50 de ani, ne dăm seama că accidentul nuclear *Întrebări despre doctrină* (1957) necesită o abordare specială și obiectivă. De ce seminarul din 2007 ce a avut ca temă *Întrebări despre doctrină* a însemnat mai mult decât simple prelegeri de istorie? Pentru că:

1. Suntem datori unei întregi generații de pastori și de administratori care au fost educați începând cu anul 1957. Ei au fost învățați că acele concluzii ale cărții *Întrebări despre doctrină* sunt o reprezentare corectă a credințelor fundamentale ale mișcării adventiste.
2. Mai suntem datori unei generații de milioane de membrii laici care au o foarte vagă idee în ce privește miza colosală a chestiunilor care, pentru o gândire adventistă clară, se află astăzi în joc. Pe mai multe continente aceștia nu înțeleg motivul pentru care anumite controverse de ordin teologic încă divizează biserica noastră și nici motivul pentru care există atât de multe grupări „independente” în întreaga lume.

Dar înainte de a analiza unele dintre greșelile teologice introduse în *Întrebări despre doctrină*, trebuie să observăm cu sinceritate că o bună parte din această publicație ne-a fost de mare ajutor, ca de exemplu modul în care se tratează legea și legalismul, Sabatul și duminica, Daniel 7-9 etc. Chiar Andreasen spunea că „sunt atât de multe lucruri bune în carte, încât ea poate fi de real ajutor pentru mulți”.¹

Totuși, anumite sectoare problematice sunt foarte evidente! Am amintit deja greșeala cu privire la informația falsă în legătură cu

atâtea figuri proeminente ale gândirii adventiste puse pe lista „laturii fanatice”. O a doua problemă care produce încurcătură constă în surprinzătoarea folosire tendențioasă a citatelor extrase din scrierile lui Ellen White și în subtitlurile neîntemeiate folosite pentru gruparea acestor fragmente. Doctorul Knight a analizat această problemă în amănunt, notând că *Întrebări despre doctrină* (1957) „creează o imagine falsă asupra naturii umane a lui Hristos” și că unul dintre subtitluri, care afirmă că Hristos „A luat o natură umană fără păcat”, era îndeosebi „problematic prin faptul că indica în mod implicit că aceasta era idea lui Ellen White, când de fapt ea era chiar insistentă afirmând în mod continuu că Hristos a luat „natura noastră păcătoasă” etc.²

La începutul anilor '70, fiind unul dintre editorii revistei *Review and Herald*, am avut la dispoziție resursele bibliotecii pentru a putea verifica toate declarațiile făcute în Anexele și în Indexul cărții *Întrebări despre doctrină*. Am fost șocat în repetate rânduri la vederea subiectivității evidente a aceluia care adunaseră citatele din Ellen White. Zile în șir, când timpul îmi permitea, aduceam sursa originală în biroul lui Ken Wood (redactor șef) unde eu și el ne împărtășeam surprinderea și consternarea legate de faptul că biserica fusese indusă în eroare, timp de decenii, în domenii atât de importante. Multe afirmații erau schimbate intenționat prin folosirea neetică a elipsei^{xi} [...]; multe erau în mod evident folosite doar parțial, eliminându-se claritatea contextuală.³

A treia problemă constă în metoda trioului adventist de a da referințe neadventiste pentru a susține anumite afirmații. Destul de cinstit. În anumite locuri, Froom se folosește de cunoștințele sale enciclopedice despre „campionii nemuririi condiționate” pentru a întări poziția adventistă în legătură cu natura omului și cu caracterul de neschimbat al legii morale.⁴ Dar când trioul a încercat să apere

^{xi} Figură de stil care constă în omiterea din vorbire sau din scris a unor elemente care se subînțeleg sau care nu sunt absolut necesare pentru înțelesul comunicării. (n. tr.)

Înțelegerea noastră, veche de un secol, asupra importanței unice a naturii umane a lui Hristos, ei au intrat în ceață. O întregă linie de teologi protestanți ar fi putut fi prezentată pentru a reliefa această veche poziție a conducătorilor adventiști, însă nu s-a făcut apel la niciunul dintre ei.

Din cauza încercărilor îndrăznețe de a împăca dezacordurile calviniste cu o prezentare agreabilă din partea adventiștilor, chestiunile teologice majore au fost greșit interpretate. Nicio analiză istorică nu va fi în stare să mușamalizeze acest abuz teologic. *Adventiștii au pierdut șansa secolului!* Niciodată nu le-a fost oferită adventiștilor șansa de a clarifica într-o atmosferă mai prietenească orice neînțelegere cu protestanții și de a face lumină asupra diverselor doctrine pe care ei le consideră importante – dar au pierdut această șansă la o distanță de ani lumină.

Desigur, se poate argumenta că dacă noi am fi expus poziția logică, simbiotică a convingerilor adventiste, Martin și Barnhouse ar fi reacționat diferit; poate. Poate *Întrebări despre doctrină* nu ar fi fost publicată!

Mai mulți „ce-ar fi fost dacă”

Dar se merge mai departe cu acei „ce-ar fi fost dacă”:

(1) Dacă *Întrebări despre doctrină* ar fi fost în mod cuceritor clară cu privire la convingerile sale, biserica adventistă nu ar fi înmulțit în exces reacțiile tulburătoare din cadrul adventismului, reacții ce s-au concretizat în acele numeroase așa numite grupuri „independente”. Gândiți-vă la aceste „lucrări de slujire independente”, cu zecile, aproape toate preocupate de tratamentul neadecvat a două adevăruri specific adventiste: importanța caracterului dual al lucrării de slujire a lui Isus, precum și umanitatea deplină a Mântuitorului, El acceptând moștenirea genetică provenită de la numeroșii Săi înaintași asemenea oricărui alt prunc.⁵

(2) Un alt „ce-ar fi fost dacă” implică abaterea teologică din anumite Seminare începând cu anii '60. Unele dintre noile neclarități, fiind întâlnite sub formă de germeni teologici în *Întrebări despre doctrină*, au condus în mod direct la mutații neintenționate în sistemul sangvin adventist; o așa numită „nouă teologie” a reliefat deodată așa numita „teologie a reformațiunii”, trecând sub tăcere accentul pus de secole pe transformarea caracterului ca fiind ceva de așteptat să se întâmple în cei credincioși lui Dumnezeu. Întrețesându-se cu aceste noi contururi teologice, începând cu 1957 a avut loc o încercare de a revizui evenimentele desfășurate în cadrul Conferinței Generale din 1.888, o încercare de a reevalua pe Ellen G. White – rezultând în evidențierea valorii devoționale în detrimentul contribuțiilor și discernământului teologic din scrierile ei.

(3) Un alt „ce-ar fi fost dacă” are de-a face cu tăcerea incredibilă din ultimii patruzeci de ani în cadrul mass-mediei adventiste, la amvon sau în sălile de clasă adventiste, în ceea ce privește evidențierea corespunzătoare a temelor adventiste tradiționale cum sunt: „judecata de cercetare”, „ploaia târzie”, „marea strigare”, „lucrarea de sigilare”, „destinul individual determinat de caracter”, „întârzierea venirii Domnului”, „motivul pentru care umanitatea lui Hristos este atât de importantă pentru o viață schimbată” etc.⁶

(4) Și cum rămâne cu acel „ce-ar fi fost dacă” ce nu s-a întâmplat niciodată, ca de exemplu afirmația înșelătoare din articolul lui Figuhr publicat în *Ministry*, ianuarie 1958: „Probabil nicio altă carte publicată de această denominațiune nu a fost citită înainte de publicare atât de atent de un grup atât de mare de oameni responsabili făcând parte din denominațiunea în cauză, ca această carte aflată în discuție. Aproximativ 250 de oameni din America și din alte țări au primit copii ale manuscrisului înainte ca acesta să fie publicat. Pregătirea preliminară a manuscrisului, lucrare la care a participat un grup de aproximativ paisprezece persoane, fusese atât

de bine condusă, încât nu au fost primite decât foarte puține sugestii de corectare. În orice caz, a existat un remarcabil cor de aprobare.”

Dar, de fapt, doar un mic grup a dat răspuns, iar „cei care chiar au răspuns, au furnizat un număr de critici pătrunzătoare ce s-au dovedit a fi sclipitoare din punct de vedere profetic”.⁷ (Pe atunci, adventiștii, atât conducători, cât și membri laici, erau obișnuiți să creadă afirmațiile liderilor contemporani, mai ales dacă acestea erau publicate!) Nici nu era nevoie de altceva decât de aceste aserțiuni ispititoare ale liderilor, astfel încât să fie deturnată o întregă generație de adventiști.

Ducând mitul mai departe

De exemplu, priviți la articolul de fond al lui Anderson publicat în *Ministry* (iunie 1957), articol în care el duce mitul mai departe: „Dintre toate cărțile publicate de noi vreodată, niciuna nu a primit o mai mare atenție ca aceasta. [...] Niciun manuscris nu a fost pregătit cu mai multă grijă și nicio carte nu a fost așteptată cu o speranță mai arzătoare.”

R. R. Figuhr, președinte al Conferinței Generale, scriind mai târziu (ianuarie 1958) în *Ministry*, a dat lucrurilor un caracter și mai fantasmagoric; referindu-se la citatele din Anexă, citate aparținând lui Ellen White, el declara: „Această carte reprezentând, după cum se vede, munca atentă a unui grup mare de lideri responsabili și conținând asemenea citate de valoare din Spiritul Profetic, este unică și, credem noi, completează un spațiu necesar între operele noastre publicate.”

Gândire de grup

Acesta este un exemplu uimitor de „gândire de grup” ce i-a anesteziat pe toți cei din grupul de la Conferința Generală din

perioada 1957 – 1958, având același rezultat și decenii după aceea. În ediția din martie 1958 a revistei *Ministry*, Anderson a continuat această dramă de coșmar, reluând ideea primirii pline de entuziasm de care a avut parte *Întrebări despre doctrină* după publicare.

El a subliniat că, în timp ce 250 de lideri ai denominațiunii au aprobat manuscrisul, „cu excepția unor sugestii minore, nicio schimbare de conținut nu a fost cerută. [...] Au fost oferite câteva sugestii de preț, dar nu a fost cerută nicio schimbare fundamentală în domeniul doctrinei.” Mai mult, „o citire atentă a cărții *Întrebări despre doctrină* ajută la înțelegerea că, pe lângă Biblie, crezul denominațiunii noastre este permanent întărit prin Spiritul Profetic. În lumina acestor lucruri, suntem surprinși să constatăm că o parte din această carte, cât și anumite declarații din *Ministry*, au fost în mod evident greșit înțelese de un grup restrâns. În lumina aprecierii generale ce a urmat publicării, acest fapt este îndeosebi surprinzător pentru noi”.

Dar asta nu a fost tot. Se pare că însuși Anderson se simțea stânjenit; el a trebuit să se convingă pe sine însuși, cât și restul Bisericii Adventiste, chiar mai departe, de ceea ce susținea cartea *Întrebări despre doctrină*. Astfel, el a continuat: „După cum a fost deja specificat, din toate părțile lumii a fost exprimată o recunoștință sinceră față de răspunsurile convingătoare și erudite pe care această carte le conține. [...] Câmpul lucrării demonstrează unanimitatea convingerilor noastre denominaționale, iar o citire atentă a cărții va demonstra că ea este într-un acord total cu Spiritul Profetic, pe care îl avem în bibliotecile noastre de mai mult de o jumătate de secol.”

Experții de la Loma Linda

Cu alte cuvinte, dacă cineva nu era de acord cu *Întrebări despre doctrină*, cu siguranță acel cineva nu se încadra în linia

generală a adventismului autentic! Sau nu credea în Spiritul Profetic! De-a lungul Statelor Unite acest mesaj nu a rămas fără ecou. Un grup de lideri remarcabili din Loma Linda, California, a semnat o declarație neechivocă, acuzând *Întrebări despre doctrină* de „reprezentarea greșită a anumitor principii fundamentale vitale și de periclitarea altor caracteristici de bază ale credinței noastre”, susținând de asemenea că „anumite formulări și învățături aflate în carte nu vor fi niciodată acceptate de un număr considerabil dintre ai noștri. De fapt, avem convingerea că de mai bine de jumătate de secol, din timpul controverselor panteiste a lui J. H. Kellogg, nimic nu a mai stârnit atât de multe frământări și neînțelegeri și atâta lipsă de unitate în poporul nostru, ca publicarea acestei cărți”⁸.

Privind înapoi, trebuie să-i dăm trioului *Întrebări despre doctrină* un 10 cu felicitări pentru extraordinara lor campanie de propagandă pentru informarea maselor, campanie dusă încă înainte de publicarea cărții.⁹ De exemplu, trioul a făcut o reclamă impresionantă pentru a-i îmbuna pe adventiști în privința *noii direcții*. Această nouă direcție viza în mod special chestiunea „naturii păcătoase”, dacă Isus și-a asumat sau nu o astfel de natură la naștere, și dacă cea mai bună metodă de a explica lucrarea lui Isus în Sanctuarul Ceresc era numai în termenii de „aplicare a beneficiilor” crucii. Mai mult despre toate acestea, ceva mai târziu.

Pe 23 ianuarie 1958 Figuhr, președintele Conferinței Generale, a scris în *Review and Herald* că *Întrebări despre doctrină* fusese „pregătită de Conferința Generală, de către un grup format din cărturarii noștri cei mai capabili, și aprobată de liderii noștri din întreaga lume – pentru a clarifica lumii adevărata natură evanghelică a credințelor și învățăturilor adventiste”¹⁰.

Pe 25 iulie 1956, scriind liderilor adventiști din lumea întreagă, Froom spunea: „Nu există un alt grup mai eminent sau mai reprezentativ care ar fi putut fi consultat. Nu există un grup mai competent care ar fi putut da aprobarea. Și tocmai asta au făcut”¹¹.

Iluzie curată!

Mantra mitică

Eu am fost acolo. Am citit și am auzit mantra pe care acest mare grup de lideri adventiști într-adevăr au rostit-o înainte de publicarea cărții *Întrebări despre doctrină*. Abia mai târziu a ieșit adevărul la iveală - numai foarte puțini răspuseseră de fapt. Nu s-a primit nimic din afara Americii de Nord; niciun administrator de conferință locală sau de uniune din America de Nord nu a răspuns¹² – în parte pentru că erau uimiți sau pentru că, reflectând asupra chestiunii, s-au gândit că *Întrebări despre doctrină* nu avea să ducă niciunde.

Redactorii de la Review and Herald Publishing Association le-au trimis scrisori individuale lui Figuhr și trioului care scria *Întrebări despre doctrină*. Fiecare din ei și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu procedura generală, sperând într-o argumentație biblică dată într-o mai mare măsură pentru fiecare dintre învățăturile noastre.¹³

Avertismentul de șaisprezece pagini al lui Cottrell

Incomparabilul Raymond Cottrell, editor asociat al *Comentariului* a găsit că este imposibil să scrie o scrisoare de numai o pagină, mai ales când comitetul editorial al Review i-a cerut să răspundă celor implicați în *Întrebări despre doctrină*. În evaluarea sa de șaisprezece pagini (noiembrie 1956) scrisă în mod exclusiv pentru conducătorii Conferinței Generale, Cottrell a amintit cinci motive de îngrijorare: 1) schimbarea din teologia adventistă; 2) Ellen G. White; 3) biserica rămășiței; 4) adventismul în relație cu alte biserici evanghelice; 5) cartea despre adventism propusă de Martin.¹⁴

(1) Cottrell declara că afirmația evanghelicilor cum că teologia adventistă s-a schimbat de curând este o „eroare fundamentală”.

(2) Cottrell argumenta că Ellen White nu a susținut niciodată infailibilitatea și că „nu există o diferență intrinsecă între Biblie și scrierile lui Ellen G. White cu privire la gradul inspirației, la infailibilitate, la autoritate sau obligativitate în raport cu conștiința și viața adventiștilor de ziua a șaptea.” (3) Cottrell susținea că adventiștii nu și-au schimbat brusc definiția de „biserică a rămășiței”, crezând în continuare că ei încă considerau mișcarea lor ca fiind biserica rămășiței, dar adresând mereu chemarea pentru ceilalți și dorind ca ei să li se alăture. (4) Cottrell declara că nicio biserică evanghelică nu putea accepta să nu facă prozeliți, pentru că nicio biserică de nicăieri nu putea împiedica membrii care doreau să-și schimbe biserica. (5) Cottrell punea la îndoială obiectivitatea cu privire la adventism din cartea lui Martin, întrebându-se dacă cititorii vor „ști unde se termină prezentarea datelor și unde începe interpretarea lui Martin asupra lor”.

Cottrell a încheiat temerile sale elaborate cu acuratețe referitoare la *Întrebări despre doctrină*, care era încă în procesul de editare, apelând la transparență și onestitate din partea trioului adventist. El se temea că Martin avea să se simtă „înșelat”, ceea ce avea „să ducă [...] la cea mai intensă amărăciune” când acesta avea să descopere că *Întrebări despre doctrină* nu reprezenta cu acuratețe gândirea adventistă și că el și Barnhouse fuseseră intenționat induși în eroare.

În propozițiile sale de încheiere, Cottrell a prezis: „Este aproape sigur că o furtună a opoziției se va dezlănțui de asemenea atunci când pastorii și membrii bisericii noastre vor descoperi semnificația reală a termenilor în baza cărora noi am obținut o relație bună cu Martin și cu alți evanghelici.” El a mai spus că ar trebui să ne așteptăm la „o divizare serioasă” printre lucrătorii adventiști atunci când atât *Întrebări despre doctrină* cât și cartea lui Martin aveau să fie publicate, dar că mai era încă timp pentru a „lua acum măsuri adecvate în scopul limpezirii atmosferei înainte ca să fie publicată cartea lui Martin și pentru a se reda [în *Întrebări despre*

doctrină] o expunere clară a poziției adevărate [a adventismului].”¹⁵
(sublinierile aparțin lui Cottrell)

Se pare că sugestiile și avertizările lui Cottrell nu au avut niciun efect vizibil asupra formei finale a *Întrebări despre Doctrină*.

Avertismentul lui Nichol

Francis D. Nichol, editor la *Review and Herald*, i-a scris lui Figuhr într-o scrisoare confidențială că lui Martin i-au fost oferite unele explicații pe care „mulți dintre noi, la o analiză matură, nu le putem susține”. El se temea că trioul *Întrebări despre doctrină* „fie nu a înțeles așa cum ar fi trebuit importanța deplină a celor mai distinctive diferențe doctrinale care ne deosebesc de lume, fie, fără să-și dea seama, a cedat ispitei de a estompa deficiențele cu scopul de a găsi o cale de mijloc pentru prietenie”.¹⁷

În orice caz, deși o oarecare editare a fost făcută, *Întrebări despre doctrină* nu a demonstrat că vreo indicație primită de la critici ar fi avut impact asupra conținutului cărții. Trioul adventist s-a impus, aproape ca și cum cititorii avizi ai manuscrisului nu ar fi contat. Să luăm în calcul limbajul excentric din introducerea cărții: „Aceste răspunsuri reprezintă poziția bisericii noastre. [...] Acest volum poate fi privit ca unul cu adevărat reprezentativ”¹⁸.

Îmi amintesc de parcă a fost ieri cum trioul *Întrebări despre doctrină* a spus în cele din urmă, pe 30 ianuarie 1957, comitetului de editare de la *Review and Herald* că niciun fel de editare nu va mai fi permisă. Astfel, *Review and Herald Publishing Association* a acceptat manuscrisul pe un „text basis” (n. tr. engleză), adică editura nu avea să asigure supravegherea atentă a textului, ci avea să servească doar pentru tipărire și distribuire. Astfel, ea nu putea fi trasă la răspundere pentru conținutul cărții.¹⁹

Spălarea pe mâini

În acea dimineață în biroul unde se lucra la *Comentariul Biblic A.Z.Ș.*, Raymond Cottrell a părăsit încăperea și s-a întors având un prosop în mâna stângă și un lighean cu apă în mâna dreaptă. Apoi fiecare din noi, cei din echipa *Comentariului*, ne-am spălat mâinile pe rând de orice alt aport sau orice altă responsabilitate pentru *Întrebări despre doctrină*. Pe atunci nu ne dădeam seama de implicațiile depline a ceea ce făceam împreună în jurul ligheanului!

Necunoscut atât editorilor *Comentariului* cât și altora

Timp de multe luni înainte de tipărirea *Întrebări despre doctrină*, lupta ascunsă între M. L. Andreasen și trioul adventist era în desfășurare. La început, Andreasen i-a trimis lui Figuhr în mod confidențial chestiunile care îl preocupau, însă acesta din urmă a făcut ce a putut mai bine să-i fie loial trioului care lucra la *Întrebări despre doctrină*. Totuși, diverse articole din revista *Ministry* i-au atras atenția lui Andreasen, confirmându-i temerile sale bine motivate. Alți conducători ai bisericii au insistat pe lângă administratorii Conferinței Generale pentru a-l lăsa pe Andreasen măcar să vadă manuscrisul înainte de a fi publicat – toți au fost refuzați. Toată această corespondență a fost scoasă la lumină în teza de doctorat a doctorului Nam, teză ce sper să fie publicată sub formă de carte cât mai curând.

Bărbați preocupați ca Merlin Neff și Richard Lewis²⁰, ambii editori de carte la Pacific Press Publishing Association, și-au scris în mod convingător neliniștile venite în apărarea lui Andreasen. M. E. Kern, administrator al Conferinței Generale²¹, vorbind în numele altora, era profund preocupat. Conducători nord americani, precum R. R. Bietz, au prezis un mare dezastru pe viitor, „o tornadă ce avea să urmeze”²².

Theodore Carcich, președinte al Uniunii Centrale de Conferințe, le-a trimis o scrisoare tuturor președinților de conferință locală: „Sub o mască de cuvinte mieroase din care se prelinge o așa-zisă prietenie creștină, domnul Martin ajunge să servească aceeași mâncare teologică [...] pe care înaintașii noștri s-au văzut nevoiți să o refuze în urmă cu mulți ani”. În scrisoarea sa către Figuhr, el numea *Întrebări despre doctrină* „o încercare ingenioasă și subtilă de a submina doctrinele fundamentale ale adventiștilor de ziua a șaptea”.

Edward Heppenstall a scris amenințător: „Va fi foarte regretabil dacă după [...] publicare, orice poziție luată nu va fi recunoscută de un grup mare de lucrători”, conducând la o „divizare vastă” și la „confuzie de toate părțile”²⁴.

Cottrell a fost și mai profetic: „Să fim siguri că nu va ajunge în cartea propusă ceva pentru care să avem nevoie de 50 de ani să putem șterge”²⁵.

De ce editorii Comentariului nu și-au făcut auzite glasurile

Știu că mulți se pot întreba: Dar dacă editorii *Comentariului biblic adventist de ziua a șaptea* ar fi reacționat mai curând sau mai puternic? După cum am văzut, diverși editori și-au făcut cunoscute nelișiștile, dar nu în public, nici în publicațiile lor periodice. De ce? Din două motive anume:

1. Noi chiar nu am crezut că *Întrebări despre doctrină* va duce undeva. Cine ar fi cumpărat-o? Nu ne-am gândit vreodată la „campania de influențare”^{xii} pe care editorii revistei *Ministry* o vor face - și asta cu „binecuvântarea” președintelui Conferinței Generale. Multe conferințe

^{xii} N. tr. Autorul folosește termenul „push-pulling”, care definește o tehnică prin care un individ sau o organizație încearcă să influențeze opiniile oamenilor sub pretextul efectuării unui sondaj de opinie.

locale au fost invitate, după ce s-a făcut o reducere de preț considerabilă, să trimită *Întrebări despre doctrină* tuturor lucrătorilor ce aparțineau de ele.

2. Un tablou mult mai larg a servit drept fundal – editorii nu au vrut să ia poziție în mod public pentru că Review and Herald Publishing Association cheltuisese mult cu pregătirea *Comentariului biblic adventist de ziua a șaptea*; nu am fi vrut ca ceva să-i limiteze potențialul de vânzare. Cu alte cuvinte, nu ne-am gândit să luăm poziție în mod public pentru că nu merita ca *Întrebări despre doctrină* să pună în pericol interesul și succesul unei contribuții mult mai mari pe care *Comentariul* l-ar fi avut asupra aceluiași chestiuni care deja divizau biserica.

Comentariul biblic evita erorile din *Întrebări despre doctrină*, scoțând în evidență înțelegerea clasică adventistă asupra umanității lui Hristos și rolul unei vieți sfințite în pregătirea oamenilor pentru a trăi veșnic.

Ocazia secolului – pierdută

Toți acești „ce-ar fi fost dacă” au contribuit la explozia nucleară sau, cum spun unii, la bomba cu neutroni *Întrebări despre doctrină* din 1957. Biserica adventistă își pierduse, după cum părea, pentru un timp, unicitatea ca purtătoare a ultimului mesaj a lui Dumnezeu pentru o lume năucită, aflată sub teroare. În încercarea de a ne dovedi „creștinismul”, am trecut sub tăcere contribuția noastră distinctă în redescoperirea adevăratelor rădăcini creștine.

Capitolul IV

Ce se întâmplă atunci când seninătatea teologică se transformă în ceață?

Începând cu 1957, atât clerul, cât și laicii au experimentat această confuzie teologică și de conducere. Gândiți-vă la numeroasele articole din revistele adventiste ce au dispute în legătură cu sfințirea, dilema fiind dacă aceasta chiar este o parte a îndreptării prin credință. Gândiți-vă la toate acele biserici care s-au divizat pornind de la aceia care susțineau că îndreptătirea este cu mult mai importantă decât sfințirea. În spatele tuturor acestor lucruri era confuzia cu privire la ceea ce s-a întâmplat pe Cruce – și cu ce s-a întâmplat în 1957.

Apoi, câți pastori nu au părăsit Biserica Adventistă pentru că au fost convinși de oameni instruiți și insistenți că învățătura despre Hristos în Sanctuarul Ceresc nu numai că nu este necesară, dar este și o invenție diformă a teologiei lui Ellen White? Câți tineri nu au fost ușurați, dacă nu în culmea fericirii, să audă cum caracterul lor nu are nimic de-a face cu mântuirea lor, sau că Isus a plătit totul pe Cruce și singura noastră responsabilitate este să acceptăm moartea Sa ca plată deplină și să nu ne mai îngrijorăm în a mai adăuga ceva la ceea ce El a făcut pentru noi? Pură confuzie!

Întoarcere la 180 de grade cu privire la natura umanității lui Hristos

Cealaltă preocupare majoră pe care Andreasen și ceilalți au avut-o legat de *Întrebări despre doctrină* a fost devierea uimitoare de 180 de grade cu privire la natura umanității lui Hristos, adăugată

la întunecoasa lor explicație despre înțelegerea adventistă a ispășirii.

Două cuvinte care au provocat explozia

Împreună cu lipsa unei erudiții biblice atent cultivate și cu folosirea general greșită a citatelor din scrierile lui Ellen White, două cuvinte au devenit puternice semnale luminoase, arătând că lucrurile erau îngrozitor de confuze. Acele cuvinte erau *scutit* și *substitutiv* – cuvinte folosite foarte mult de Biserica Romano-Catolică, precum și de mulți protestanți, pentru a explica înțelegerea lor stranie despre omul Isus.

Întrebări despre doctrină susține că Isus a fost „scutit de pasiunile și înținăciunile moștenite care îi depravează pe descendenții lui Adam¹”. Apoi, citim, „Isus a luat tot ceea ce El a purtat, fie povara și pedeapsa pentru păcatele noastre, fie bolile și slăbiciunile naturii noastre umane – totul a fost luat și purtat *substitutiv*²” (sublinierile aparțin textului).

Ce ar trebui să înțelegem din aceste două cuvinte interesante? De ce aceste cuvinte au făcut și mai abruptă prăpastia dintre adventismul clasic și calvinism?

Aceste două cuvinte, *scutit* și *substitutiv*, i-au mulțumit pe prietenii noștri calviniști datorită „Punctelor” lor care scoteau în evidență (1) că omul nu este responsabil pentru păcatul lui pentru că este născut păcătos și (2) că omul este „mântuit” numai pentru că Dumnezeu l-a ales pentru aceasta. Astfel, aplicând aceasta la Isus, din moment ce toți oamenii sunt păcătoși din naștere, Hristos nu ar fi putut veni pe lume la fel ca toți bebelușii, primind moștenirea genetică a strămoșilor Săi (pentru că în acest caz ar fi avut și El nevoie de Mântuitor la fel ca noi). De aceea, în ceea ce privește mântuirea, El trebuie privit doar ca Înlocuitor al nostru. Ca Exemplu pentru noi, El ne-ar putea fi doar o sursă de inspirație, o

imagine a unei vieți mai bune, imposibil de atins de această parte a mormântului.

Aceste două cuvinte, *scutit* și *substitutiv*, au fost cele care au declanșat postcombustiile lui Andreasen.

Deși Isus putea muri substitutiv pentru păcatele noastre, cum putea viața Sa omenească de 33 de ani să fie legată în mod substitutiv de mântuirea noastră? El a făcut posibil ca noi să nu fim pedepsiți pentru păcatele noastre – a murit *pentru* noi, în mod substitutiv. Dar cum putea El să trăiască drept Model al nostru – în mod substitutiv? Înseamnă aceasta că noi nu trebuie să trăim o viață de biruință, rezistând atacurilor diavolului la orice pas – pentru că El a făcut-o pentru noi în mod substitutiv? A ținut El Legea pentru noi – în mod substitutiv? Mai degrabă, rezistând ispitei ca Exemplu al nostru, ne-a arătat cum „să trăim după cum a trăit El” (1 Ioan 2:6). Cu toate că a murit pentru noi *substitutiv*, Isus nu a ascultat pentru noi *substitutiv*! Substitutiv, ne-a oferit eliberare de „plata păcatului”.

O altă greșală de subtitlu

Dar această confuzie teologică a fost sporită de un alt subtitlu greșit, folosit pentru compilația cu citate aparținând lui Ellen White: „VI. A purtat păcatul și vina atribuite omenirii”. Calvinistii ar iubi o astfel de afirmație, dar un gânditor adventist cu experiență nu. Nici măcar una dintre declarațiile lui Ellen White citate nu s-a apropiat de implicațiile acestui subtitlu! Ea nu ar fi putut susține ideea că Isus este purtătorul „păcatului și al vinei noastre atribuite” pentru că înțelegerea ei biblică anula asemenea reprezentări calviniste. În mod similar, ea nu a asociat niciodată „întinăciunea” cu „pasiunea” ca și cum cele două concepte ar fi interschimbabile³.

Următorul pas urmează în mod logic: dacă Hristos ar fi avut un asemenea avantaj față de ceilalți oameni, ar fi nedrept, chiar

lipsit de rațiune, ca Dumnezeu să se aștepte ca noi să trăim și să biruim cum a făcut El (Apocalipsa 3:21). Astfel, pentru calviști, Dumnezeu nu se poate aștepta ca noi „să nu mai păcătuim”. Mai mult decât atât, prin această argumentație, ni se spune că El ne salvează „în” păcatele noastre și nu „din” păcatele noastre (Matei 1:21).

Nu e nevoie de o elită a oamenilor de știință pentru a se observa prăpastia adâncă dintre această înțelegere a mântuirii și înțelegerea adventistă clasică, veche de un secol. În orice caz, „radioactivitatea nucleară” din 1957 a asigurat climatul necesar ca o astfel de gândire să devină standard pentru multe cursuri de seminar și mai târziu pentru multe dintre departamentele de religie din institutele noastre. Desigur, alții au protestat, dar aceștia au fost clasificați drept dinozauri teologici.

Pentru cei care cred că *Întrebări despre doctrină* susținea în mod corect că numai o „latură fanatică” era de părere că (1) Isus a luat natura noastră păcătoasă (dar nu o natură care păcătuia) și că (2) „ispitele” prin care a trecut El erau exact ca cele prin care trec alți oameni, având astfel posibilitatea de a păcătui, tot ceea ce trebuie aceștia să facă este să citească, de exemplu, două editoriale scrise de Francis D. Nichol apărute în *Review*, în 10 și 17 iulie 1952.

Editorialele lui Nichol

Nichol, invitat să devină editor asociat la *Review and Herald* în 1927, a fost ales redactor șef în 1945. Printre altele, el scria în editorialul său din 10 iulie 1952: „De fapt, ce se înțelege prin sintagma «natură păcătoasă»? Protestanții, începând cu perioada timpurie a Reformațiunii, nu au putut cădea de acord. Dar anumiți critici ai Mișcării Advente nu au, după câte s-ar părea, nicio dificultate în această chestiune și merg înainte cu o siguranță dogmatică prin taina naturii lui Hristos și prin taina unei naturi păcătoase ajungând la concluzia că adventiștii de ziua a șaptea se

fac vinovați de o erezie îngrozitoare. [...] În literatura noastră ceea ce poate fi considerat într-adevăr ca autoritate în această problemă este ceea ce doamna Ellen White a scris. [...] La pagina 49 [a cărții *Hristos lumina lumii*] doamna White declara: «Într-o lume în care Satana pretindea supremația, Dumnezeu a permis ca Fiul Său să se întrupeze - un bebeluș neajutorat, subiect al slăbiciunii omenești. Dumnezeu a permis ca El să se confrunte cu pericolele vieții asemenea oricărui alt suflet omenesc, să ducă lupta la fel cum orice copil al umanității trebuie să o ducă, cu riscul eșecului și pierzaniei veșnice.»”

„Aceasta este convingerea adventistă. Și susținem această convingere pentru că simțim că ea este în acord cu revelația și cu rațiunea.” Apoi Nichol a continuat să menționeze versete din Noul Testament și un fragment întins din cartea lui F. W. Farrar, *Life of Christ*, după care a scris: „Acestea ar trebui să fie suficiente pentru a dovedi că perspectiva adventistă despre raportul în care Hristos s-a aflat față de ispită nu este o învățătură ciudată, eretică. [...] Când vorbim despre depravarea produsă de păcat, despre germenii păcatului, trebuie să ținem cont de faptul că folosim un limbaj metaforic. Criticii, mai ales aceia care văd scriptura prin prisma calvinistă, înțeleg prin sintagma «carne păcătoasă» (n. tr.: tradus în românește de obicei ca «fire pământescă» sau «fire păcătoasă»; se va folosi în continuare totuși sintagma așa cum apare ea în limba engleză) ceva ce teologia adventistă nu pretinde.”

În editorialul său din 17 iulie, Nichol cita numeroși teologi care susțineau de asemenea că „Hristos, «ultimul Adam», a câștigat lupta cu ispititorul; iar noi, prin iertarea și puterea promise de El, putem de asemenea câștiga. Adam ar fi putut câștiga, dar a pierdut. Hristos putea pierde, dar El a câștigat. În aceasta constă contrastul surprinzător, contrast ce sporește prin faptul că Hristos a fost născut în familia umană la aproximativ patru mii de ani după ce păcatul a intrat în lumea noastră împreună cu tot ceea ce ține în mod misterios de slăbiciunea trupului și minții în lupta împotriva

acestuia. [...] Hristos a câștigat în ciuda faptului că a luat asupra Sa «asemănarea cu carnea păcătoasă» (n. tr.: sau, în traducerea românească Cornilescu, «o fire asemănătoare cu a păcatului» - Rom 8:3) cu tot ceea ce implică aceasta, cu efectul vătămător și care slăbește trupul și sistemul nervos al omului și cu efectele negative pe care le are ea asupra mediului înconjurător al acestuia.”

„Contestatarul simte că singurul mod în care Îl poate onora pe Hristos și L-ar proteja de toată depravarea păcatului este să ia poziție de partea ideii că El nu putea să păcătuiască. Dar ce mângâiere și ce siguranță a biruinței personale asupra păcatului putem găsi într-un Hristos fără pată, dacă libertatea Sa față de păcat cât timp a trăit pe acest pământ nu a fost într-adevăr o biruință asupra ispitei, ci o imposibilitate de a păcătui? Pe drept am sta plini de venerație înaintea unei asemenea Ființe Sfinte. Dar nu am putea vedea în El pe cineva care a fost «făcut asemenea fraților săi» «în toate lucrurile», pe cineva care, fiind «ispitit ca și noi», «poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți».”

Scurtă analiză a unui secol

Partea interesantă în această scurtă analiză a istoriei adventiste este că între anii 1852 și 1952 găsim mai mult de 1.200 de afirmații similare (cu cele evidențiate de Nichol) care susțin că natura umană a lui Hristos a fost căzută ca și a noastră și nu asemenea celei a lui Adam de dinainte de cădere. Patru sute dintre aceste afirmații au fost scrise și publicate de Ellen G. White. În plus, în timpul acestor o sută de ani, mii de formulări scrise și publicate de Ellen White și de alți autori adventiști scoteau în evidență că prin puterea Duhului Sfânt creștinii pot să nu mai păcătuiască la fel cum și Isus a putut să biruiască⁴. *Nichol făcea pur și simplu parte din lanțul istoric al gândirii adventiste clasice.*

Cartea lui Branson din 1954

Dar ceea ce trioul *Întrebări despre doctrină* ar fi trebuit să citească era mai mult decât atât. Din păcate, în 1954 W. H. Branson, președintele Conferinței Generale s-a pensionat pe motive de sănătate. Pe lângă slujirea sa plină de curaj în China, el este autor al mai multor cărți, iar ultima sa carte, *Drama of the Ages*, a fost terminată cu doar câteva luni înainte de pensionare. El scria: „Aici avem un adevăr măreț, o condescendență minunată - pentru că Dumnezeu Fiul a binevoit să trăiască împreună cu oamenii până într-acolo încât să ia asupra Sa carnea păcătoasă și să devină un membru al familiei umane. [...] Doctrina catolică a «conceperii imaculate» susține că Maria, mama Domnului nostru, a fost ferită de păcatul original. Dacă acest lucru ar fi adevărat, atunci Isus nu a fost părtaș naturii păcătoase a omului. Această convingere îndepărtează treptele cele mai de jos ale scării și îl lasă pe om fără un Mântuitor care să aibă milă de slăbiciunile noastre și care să simpatizeze cu ele.”⁵

Apoi Branson a explicat de ce Hristos a luat natura căzută a umanității: „Pentru ca Hristos să înțeleagă slăbiciunea naturii umane, El a trebuit să o experimenteze. Pentru ca El să poată arăta compătimire pentru oameni în încercările lor, a trebuit și El să fie încercat. Isus a trebuit să sufere foame, oboseală, dezamăgire, tristețe și prigoană. El a trebuit să calce pe aceleași cărări, să trăiască în aceleași condiții și să moară aceeași moarte ca omul. De aceea El a fost os din oasele noastre și carne din carnea noastră, întruparea Sa fiind într-o umanitate autentică.”⁶

S-a spus pe bună dreptate că dacă Branson și-ar fi continuat mandatul, *Întrebări despre doctrină* nu ar fi văzut lumina tiparului!

Straniul eveniment din 1949

În afară de...! În afară de evenimentul straniu din 1949 care a pregătit scena pentru uvertura ce avea să prezinte în curând o muzică ciudată în noua operă numită *Întrebări despre doctrină*! A fost primul dintre evenimentele ce aveau să vină.

Problema? Din 1915 adventiștii publicaseră *Bible Readings for the Home Circle*. Un număr extraordinar de mare de exemplare fusese vândut în câteva țări. Multe mii de oameni s-au convertit la adventism după ce au citit această carte plină de putere. Iată întrebarea și răspunsul oferite inițial în legătură cu umanitatea lui Hristos, așa cum arătau ele înainte de ediția din 1949:

„În ce măsură a împărtășit Hristos umanitatea noastră obișnuită? «Prin urmare, *a trebuie să Se asemene fraților Săi în toate lucrurile*, ca să poată fi, în ce privește legăturile cu Dumnezeu, un mare preot milos și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului.» (Evrei 2:17) Notă – în umanitatea Sa, Hristos a fost părtaș naturii noastre păcătoase, căzute. Dacă nu este așa, atunci El nu a putut «să se asemene fraților Săi», iar afirmația Bibliei «în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi» (Evrei 4:15) nu mai este valabilă; El nu a biruit la fel cum trebuie să biruim noi, prin urmare nu este Mântuitorul deplin și desăvârșit de care omul are nevoie și pe care trebuie să îl aibă pentru a fi salvat. Concepția că Hristos a fost născut dintr-o mamă imaculată sau fără păcat, că nu a moștenit nicio înclinație spre păcat și din acest motiv nu a păcătuit, îl îndepărtează din sfera unei lumi căzute și exact din locul unde este nevoie de ajutor. De partea umană Hristos a moștenit ceea ce fiecare copil al lui Adam moștenește – o natură păcătoasă. De partea divină, chiar de la conceperea Sa, Hristos a luat ființă din Duh. Și toate acestea au fost făcute pentru a-l pune pe om într-o poziție favorabilă și pentru a se demonstra că *în același fel* oricine este «născut din Duh» poate obține biruințe asemănătoare asupra păcatului în propria carne păcătoasă. Astfel, oricine poate birui *după cum Hristos a biruit* (Apocalipsa 3:21). Fără această naștere nu poate exista nicio biruință asupra ispitei și nicio izbăvire din păcat (Ioan 3:3-7)”. (Sublinierile apar în original)⁷

Iată acum revizuirea din 1949:

„În ce măsură a împărtășit Hristos umanitatea noastră obișnuită? «Prin urmare, *a trebuit să Se asemene fraților Săi în toate lucrurile*, ca să poată fi, în ce privește legăturile cu Dumnezeu, un mare preot milos și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului.»” (Versetul 17)

„Notă – Isus Hristos este atât Fiul lui Dumnezeu cât și Fiul Omului. Ca membru al familiei umane «a trebuit să Se asemene fraților Săi» într-o «fire asemănătoare cu a păcatului». Cât de departe merge acea «asemănare» este un mister al întrupării pe care oamenii nu au putut să-l dezlege vreodată. Biblia ne învață în mod clar că Hristos a fost ispitit la fel cum și alți oameni sunt ispitiți – «în toate lucrurile [...] ca și noi». Asemenea ispitire trebuie să includă automat posibilitatea de a păcătui; dar Hristos a fost fără păcat. Nu există confirmare biblică pentru învățătura că mama lui Hristos, printr-o concepere (zămislire) imaculată, a fost despărțită de moștenirea păcătoasă a rasei umane, prin urmare Fiului său divin îi era imposibil să păcătuiască. În privința acestei false doctrine, decanul F. W. Farrar de asemenea spunea: «Unii, dintr-un zel în același timp neînfrânat și ignorant, declarau pentru Hristos nu doar o lipsă de păcat reală, ci și o natură căreia păcatul îi era în mod divin și miraculos imposibil. Și ce-i cu asta? Dacă lupta aprigă dusă de El a fost o simplă nălucire înșelătoare, în ce fel poate relatarea acestei lupte să ne fie nouă de folos? Dacă noi trebuie să luptăm înveșmântați în armura liberului arbitru, [...] ce mângâiere găsim noi dacă marele nostru Comandant de oști a luptat nu numai în mod triumfător, ci și găsindu-se în afara unui pericol real; nu numai neatins, dar și fără măcar posibilitatea vreunei răni. [...] Să fim atenți să nu contrazicem învățătura expresă a Scripturii, [...] printr-o presupunere că Hristos nu a fost expus la o ispită reală.» – *The Life of Christ* (ediția 1883), vol. 1, p. 57.

Demonstrația de biruință a lui Dumnezeu

„*Dumnezeu, în Hristos, unde a condamnat păcatul și unde a câștigat biruința asupra ispitei și păcatului în locul nostru?*”

„Căci - lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească (n. tr. Grecește: carnea, aici și peste tot unde e «firea pământească») o făcea fără putere - Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească” (Romani 8:3).

„Notă – Dumnezeu, în Hristos, a condamnat păcatul, dar nu rostind o hotărâre împotriva lui, stând doar ca un judecător pe scaunul de judecată, ci venind și trăind în carne, totuși nepăcătuiind. În Hristos, El a demonstrat că este posibil, prin harul Său și prin puterea Sa, a rezista în fața ispitei, a birui păcatul și a trăi în carne o viață fără păcat”.

În 1956 faptul că acest pasaj întrebare/răspuns din *Bible Readings for the Home Circle* a fost revizuit, a ieșit pentru prima dată în atenția publicului în revista lui Anderson (*Ministry*), în editorialul din septembrie. El a folosit această revizuire ca exemplu de literatură adventistă care a fost epurată. Părea că nimeni nu văzuse *Bible Readings* editată înainte de acest editorial din septembrie. Editorialul lui Anderson a avut un efect negativ!

Explicația lui Anderson

Iată cum a explicat Anderson revizuirea: „Cu mulți ani în urmă, a apărut o afirmație în *Bible Readings for the Home Circle* (ediția din 1915) care declara că Hristos a venit «în carne păcătoasă». Cum s-a strecurat în carte o asemenea expresie este greu de știut. A fost de multe ori citată de critici și a făcut înconjurul lumii ca fiind tipică pentru cristologia adventistă. Dar când acea carte a fost revizuită în 1949, această expresie a fost eliminată, din moment ce a fost identificată ca nepotrivită cu adevărata noastră poziție.”⁸

Totuși, dacă ne uităm la afirmația originală din 1915, este evident că sintagma „în carne păcătoasă” nu era doar „o expresie”

(beneficiind de aproape o pagină întreagă de explicații, astfel încât niciun cititor să nu înțeleagă lucrurile în mod greșit). În plus, această aproape o pagină de explicații despre „carnea păcătoasă” cu siguranță nu era „nepotrivită cu adevărata noastră poziție”. Ea se afla în mod clar în armonie cu poziția zecilor de autori adventiști, cât și cu sutele de afirmații ale lui Ellen White, afirmații ce sunt cel mai ușor de înțeles în legătură cu acest subiect.⁹

Întrebarea trebuia să fie limpede pentru trioul *Întrebări despre doctrină*, chiar și numai citind revizuirea din 1949: Cum ar putea Domnul nostru să osândească păcatul în firea pământească (Romani 8:3-4) dacă El nu a luat o „fire pământească”?

Care a fost cauza acestui punct mort în răspunsul teologic dat de trioul adventist preocupării evanghelicilor? În încercarea de a apărea amabili și conciliabili, ei exprimau sintagma „natură căzută, păcătoasă” ca fiind „depravarea” ce vine din alegerea de a păcătui. (Editori ai diferitelor edituri, editori ai studiilor biblice pentru Școala de Sabat, numeroși lideri și Ellen White au făcut, timp de mulți ani, diferența între tendințele moștenite și obiceiurile cultivate de a păcătui.) Dar prin această dorință de a-i mulțumi pe evanghelici, trioul *Întrebări despre doctrină* le-a permis prietenilor lor vizitatori să stabilească ordinea de zi. Ceea ce pare și mai interesant, este că revizuirea făcută nu a redus la tăcere înțelegerea adventistă despre modul în care viața și moartea lui Hristos a făcut posibil pentru creștinii credincioși „să trăiască o viață fără păcat în carnea păcătoasă”.

Pe undeva găesc amuzant acest mic episod care a aprins un foc teologic de mari dimensiuni. Doar că dialogul dintre cei trei adventiști și evanghelici în ceea ce privește întrebările lor despre doctrina adventistă, continua să piardă din vedere chiar punctul principal a ceea ce Dumnezeu vrea să ducă la bun sfârșit prin Planul Său de Mântuire.

Înșelăciunea intelectuală

Dar asta nu era tot în ediția din septembrie 1956 a revistei *Ministry*. Aici s-au găsit prima dată pasaje din scrierile lui Ellen White pe care doctorul Knight le-a arătat ca fiind eronate din punct de vedere al erudiției – pasaje contrare contextului și elipse care însumau înșelăciunea intelectuală. Și acesta era același set de citate găsit mai târziu în Anexa B a cărții *Întrebări despre doctrină* și în ultima secțiune din volumul 7A din *Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea!* Editorii *Comentariului* nu au știut nimic despre această adăugare făcută ulterior la *Comentariu*.

Editorialul lui Anderson (menționat mai sus) recomanda această compilație drept „una care acoperea în totalitate acest subiect așa cum poate fi găsit explicat în scrierile lui Ellen G. White. [...] În măsura în care am fost capabili să descoperim, compilația reprezintă pe de-a-ntregul gândirea solului lui Dumnezeu în legătură cu această problemă. Au mai fost găsite și alte câteva afirmații, însă acestea sunt fie repetiții, fie simple variații verbale care nu adaugă o concepție nouă.” De necrezut!

Mai departe, găsim în editorial: „În doar trei sau patru locuri în toate aceste sfaturi inspirate am găsit expresii precum «natură căzută» sau «natură păcătoasă». Dar acestea sunt puternic contrabalansate și clar explicate de multe alte afirmații care dezvăluie concepția scriitoarei. Hristos a luat într-adevăr parte la *natura* noastră, la *natura* noastră *umană* cu toate limitările ei fizice, dar nu la *natura* noastră *carnală* cu toată depravarea ei senzuală.” (Sublinierile apar în editorial)

Om de paie al lui Anderson^{xiii}

^{xiii} Om de paie este o eroare logică informală bazată pe denaturarea opiniei oponentului. A construi un argument om de paie constă în a reformula opinia oponentului astfel încât să fie mai ușor de combătut. Un asemenea argument poate avea succes în convingere când se folosește ca tehnică

Să ne luăm puțin timp pentru a analiza din nou ceea ce spune prietenul meu Anderson. Într-o teorie logică, el folosește aici „un om de paie” pentru a-și desființa sau pentru a-și induce în eroare oponentii: *niciun adventist nu a folosit vreodată cuvinte precum „depravat, carnal sau senzual” în dreptul Mântuitorului nostru! Niciodată!* Datorită reputației extraordinare a lui Anderson ca evanghelist și ca redactor la *Ministry*, cititorii lui s-au lăsat mânați să accepte orbește comentariile sale fabricate, fără să-și mai ia timp pentru o analiză mai profundă.

Dar acum ar trebui să ne oprim un moment pentru a arunca măcar o privire scurtă la lucrarea de șaptezeci de ani prin cuvântul scris a lui Ellen White. Fără îndoială că ea s-a referit la umanitatea Domnului nostru ca având „natura noastră păcătoasă”, punând mereu în legătură această noțiune profundă cu ceea ce ea înseamnă pentru mântuirea noastră individuală: „Exemplul pe care El ni l-a dat trebuie urmat. El a luat asupra naturii Sale neprihănite, *natura noastră păcătoasă* pentru a ști cum să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți.”¹⁰ (Subliniere adăugată)

Din nou: „Înveșmântat în hainele umanității, Fiul lui Dumnezeu s-a coborât la nivelul acelor pe care dorea să-i mântuiască. În El nu se găsea viclenie sau păcat; El a fost mereu curat și neprihănit; totuși, a luat asupra Sa *natura noastră păcătoasă*. Îmbrăcând divinitatea Sa cu umanitatea, pentru a putea veni în legătură cu umanitatea decăzută, El a căutat să răscumpere pentru om ceea ce Adam prin neascultare a pierdut, atât pentru el cât și pentru omenire”¹¹. (Subliniere adăugată)

Acest citat specific aparținând lui Ellen White ne amintește de Grigorie de Nazianz (329 – cca. 389) care spunea: „Căci ceea ce nu Și-a asumat, nu a vindecat; dar ceea ce este unit cu Divinitatea Sa,

retorică, dar de fapt este o eroare de logică cu rol de a distra atenția de la argumentul inițial al oponentului, el nefiind refutat.

este de asemenea și mântuit.”¹² Grigorie a fost un teolog de frunte care a ajutat la aplanarea controverselor ariene, cât și în cea legată de învățăturile lui Apolinarie, care nu recunoștea un suflet rațional în Hristos, susținând că trupul lui Isus venea din cer.

Coerența lui Ellen White

Ellen White a citat de multe ori Romani 8:3-4 pentru a semnala acest concept atât de important: „Căci - lucru cu neputință Legii, întrucât carnea o făcea fără putere» - ea nu putea să-i dea omului îndreptățirea, pentru că, în *natura sa păcătoasă* omul nu putea ține Legea - «Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimițând, din pricina păcatului, pe Însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului, pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care trăim nu după îndemnulurile cărnii, ci după îndemnulurile Duhului.» Romani 5:1, 3:31, 8:3-4.” (Subliniere adăugată)¹³

Pe scurt, s-ar scrie multe pagini în această analiză pentru a trece pe listă menționările aparținând temei abordate de Ellen White, temă privind faptul că Isus a venit în lumea aceasta pentru a lua asupra Sa „consecințele marii legi a eredității.” Ce au însemnat aceste consecințe se poate vedea în istoria strămoșilor Săi pământești. Cu o asemenea moștenire a venit El pentru a împărtași cu noi durerile și ispitele noastre și pentru a ne da exemplul unei vieți fără de păcat. [...] Totuși, într-o lume în care Satana își pretindea supremația, Dumnezeu a permis ca Fiul Său să vină, ca și prunc neajutorat, supus slăbiciunii omenești. El a permis ca Fiul Său să înfrunte pericolele vieții la fel ca oricare alt suflet omenesc, să ducă lupta la fel cum toți copiii oamenilor trebuie să o ducă, cu riscul eșecului și al pierzării veșnice.”¹⁴

Evident, dacă trioul *Întrebări despre doctrină* ar fi scos în evidență, chiar și în mod sumar, mulțimea citatelor de Ellen White care a legat umanitatea Domnului nostru de omenirea decăzută,

Martin și Barnhouse și-ar fi făcut repede bagajele și și-ar fi continuat atacurile asupra adventiștilor privindu-i ca sectanți. Fiind calviniști, nu ar fi găsit altă alternativă.

Nu doar un simplu exercițiu teologic

Dar Ellen White nu a accentuat umanitatea Domnului nostru doar ca simplu exercițiu teologic. În principiu, ea a arătat mereu legătura dintre umanitatea Lui și singura speranță pe care omenirea o are pentru a fi salvată din lanțurile păcatului. Cu alte cuvinte, vorbind din punct de vedere teologic, ceea ce credem despre umanitatea lui Hristos, afectează în mod direct ceea ce credem despre așteptările Domnului nostru în privința transformării caracterului nostru. Mai mult, această legătură este exact ceea ce a observat Andreasen, spre deosebire de trioul *Întrebări despre doctrină* - transformarea caracterului are mult de-a face cu înțelegerea adventistă asupra capitolului 14 din Apocalipsa, prin urmare cu înțelegerea asupra celei de-a doua veniri¹⁵. Trioul știa că dacă aveau să scoată în evidență această legătură, ar fi dărâmat cele Cinci Puncte ale calvinismului.

De exemplu: „De dragul nostru El a lepădat veșmintele Sale regești, a părăsit tronul ceresc și a coborât pentru a-și înveșmânta divinitatea în umilință, devenind ca unul dintre noi, cu excepția păcatului, astfel încât viața și caracterul Lui să fie un model pe care toți să-l urmeze pentru a avea darul prețios al vieții veșnice.”¹⁶

Astfel de exemple de pătrundere spirituală pot fi redată din sute de locuri: „Caracterul Domnului Isus Hristos trebuie copiat în aceia care cred în El ca Mântuitor personal. Ei vor fi «bogați în fapte bune, darnici, gata să simtă împreună cu alții, așa ca să-și strângă pentru vremea viitoare drept comoară o bună temelie pentru ca să apuce adevărata viață.» (1 Timotei 6:18-19) Acceptarea noastră de către Dumnezeu nu se bazează pe faptele noastre bune, dar răsplata ne va fi dată potrivit cu faptele noastre. «Căci - lucru cu

neputință Legii, întrucât carnea o făcea fără putere - Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimitând, din pricina păcatului, pe Însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului, pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care trăim nu după îndemnurile cărnii, ci după îndemnurile Duhului.»¹⁷

Încă un editorial apărut în *Ministry*

Dar un alt editorial apărut în *Ministry* a ridicat temperatura pentru a produce explozie. Înainte de publicarea cărții *Întrebări despre doctrină* în septembrie, după ce liderii calviniști acceptaseră acele răspunsuri date de trioul adventist în aprilie 1957, Louise Kleuser, secretar asociat al Asociației Pastorale din cadrul Conferinței Generale și elegant lucrător biblic până la moarte, a scris despre *Întrebări despre doctrină*, care era pe cale de apariție la acea dată, că este „o nouă piatră de hotar” în istoria bisericii adventiste. Mai mult gaz pus pe foc!

Unii ar numi aceste editoriale și articole din *Ministry* ce ofereau susținerea pentru *Întrebări despre doctrină* drept o mare înșelătorie care avea menirea să modeleze istoria adventistă. Dacă nu înșelătorie, ar fi cel puțin o denaturare grosolană!

O hermeneutică ciudată

Una dintre cele mai bizare tehnici utilizate vreodată în literatura adventistă a fost folosirea unei scrisori personale ca și cum prin acea unică scrisoare Ellen White își schimba cei șaptezeci de ani de învățătură. Ca și cum acea singură scrisoare chiar spunea ceva (fapt de care mă îndoiesc) care să „contrabalanseze” numeroase afirmații clare, inechivoce doar dintr-o singură carte, *Hristos lumina lumii*, fără a se mai ține cont de restul sutelor de afirmații din alte locuri, asemănătoare cu cele din această carte. Acesta chiar e un test al principiilor hermeneutice pe care cineva le posedă!

În loc să folosească sutele de idei asemănătoare ale lui Ellen White pentru a ne ajuta să înțelegem anumite exprimări din scrisoarea „Baker”, trioul *Întrebări despre doctrină* a folosit această scrisoare pentru a explica ce a vrut Ellen White să spună în sutele sale de afirmații inechivoce despre umanitatea lui Isus! În sensul prezentului studiu, putem spune fără nicio teamă că scrisoarea „Baker” poate fi înțeleasă și pusă în acord cu toate acele sute de afirmații ale lui Ellen White, cât și cu exegeza biblică¹⁸. Ellen White nu are o credință „adaptabilă la împrejurări” cum au sugerat unii!

O interpretare greșită de ambele părți

Desigur, a avut loc o denaturare a adevărului în ambele direcții: Calvinistii au trebuit să fie convinși că adventiștii și-au schimbat doctrina, iar adventiștii au trebuit convinși că nu și-au schimbat doctrina. A funcționat - pentru o vreme! Timp de patruzeci și cinci de ani, secretul a învăluit chiar și numele celor din trioul *Întrebări despre doctrină*, asta exceptându-i pe aceia dintre noi care am fost „acolo” când evenimentele au avut loc.

Cum putem explica toate acestea? Dacă ambele părți s-ar fi retras chiar și pentru două săptămâni și, ca niște cercetători calificați, și-ar fi revizuit datele, citatele etc., ar fi putut brusc să constate că se propuneau și acceptau informații deformate și concluzii fără o verificare adecvată. Niciun student absolvent din orice universitate nu ar fi putut primi o diplomă de master cu o asemenea calificare sub standarde. Și totuși eu am citit mai multe lucrări de doctorat care apărau teoriile fără fond și logica slabă a cărții *Întrebări despre doctrină*.

Dr. Jean Zurcher, un învățat adventist și un administrator distins, a primit o mare recunoaștere în lumea academică pentru cartea sa remarcabilă *The Nature and Destiny of Man*. În 1999 el a scris *Touched With Our Feelings* - una dintre cele mai elocvente cărți

scrise vreodată cu scopul de a clarifica situația în cazul bombei nucleare *Întrebări despre doctrină*. Zurcher a analizat un secol de gândire adventistă cu privire la natura umană și divină a lui Hristos, incluzând multe pasaje din publicații oficiale ale bisericii de pe două continente. Apoi el a examinat materialele publicate începând cu 1957, materiale ce ridicau în slăvi cartea *Întrebări despre doctrină*, toate într-un spirit gregar, într-o acceptare naivă.

În tot acest cuprinzător studiu al său, Zurcher nu a găsit niciunde niciun fel de contradicție printre adventiștii de ziua a șaptea de pe ambele continente, cu privire la natura umană a lui Hristos, înainte de jumătatea anilor '50. El a folosit cuvintele „o unanimitate remarcabilă” pentru a-și rezuma cercetarea în legătură cu gândirea adventistă de dinainte de *Întrebări despre doctrină* asupra umanității lui Hristos.¹⁹

O încercare de compromis

Știu că unii se întreabă cum de administratorii și liderii teologici de mai târziu au încercat în cele din urmă să facă un compromis care să țină sub tăcere opoziția față de *Întrebări despre doctrină*. Unii au sugerat o alternativă sau o a treia opțiune care să explice ceea ce părea pentru ei contradictoriu în scrierile lui Ellen White. A fost o încercare îndrăznească aceea de a constitui o poziție intermediară între prelapsarieni (n. tr.: cei ce susțineau întruparea în natura umană de dinainte de căderea lui Adam) și postlapsarieni (n. tr.: cei ce susțineau natura de după căderea în păcat a primilor oameni).

Îată cam ce a ieșit:

1) umanitatea lui Hristos nu a fost umanitatea inocentă a lui Adam de dinainte de cădere; adică, El a moștenit „infirmițățile nevinovate” de care avem noi parte, cum ar fi foamea, durerea, tristețea și moartea.

2) El s-a întrupat doar „în asemănare cu carnea păcătoasă” (Romani 8:3); adică, nu a moștenit „tendința spre păcat” sau „înclinația păcătoasă”.

Cum ar trebui să ne raportăm la acest compromis, la această recentă a treia opțiune în dezbaterea cristologică adventistă? În primul rând, ar trebui să observăm că Isus nu a venit să elibereze umanitatea din „infirmitățile nevinovate” ale acesteia, ci să o izbăvească de păcatul aflat în interior. De aceea a venit Isus „în asemănare [nu în neasemănare] cu carnea păcătoasă” (Romani 8:3) și „a trebuit să Se asemene fraților Săi în toate lucrurile.” (Evrei 2:17).

Apoi trebuie să facem diferența dintre „înclinații înnăscute” și „înclinații rele”. În universul lui Ellen White, aceste două sintagme nu redau același lucru. O înclinație este o tendință, o aplecare, o atracție spre ispită. Dacă acestei înclinații i se rezistă, nu se comite păcat (Iacov 4:17; Ioan 9:41; 15:22). „Înclinațiile intrinsece” devin „rele” sau „păcătoase” numai după ce i s-a cedat ispitei²⁰.

Aceași distincție ar trebui făcută între „tendințe rele” și „înclinații rele”. Isus nu a avut niciodată „înclinații rele”. Dar Ellen White scria că Isus a întâmpinat și a fost „părtaș tuturor tendințelor rele pe care omul le moștenește și care lucrează în orice mod posibil pentru a-i distruge credința.”²¹

Henry Melvill

Probabil cel mai puternic argument (și cel mai bizar) pe care această a treia opțiune îl oferă, este legătura dintre anumite moduri de exprimare pe care Ellen White este posibil să le fi împrumutat dintr-o predică a lui Henry Melvill²². Melvill învăța că natura umană *căzută* are două caracteristici: slăbiciunile nevinovate și înclinațiile rele, Isus preluând doar prima caracteristică. De asemenea, el susținea că înainte de cădere Adam nu avea niciuna dintre aceste

două caracteristici. Dar Isus, slăbit de cei patru mii de ani de păcat de dinaintea Sa, spunea predicatorul, a primit „slăbiciunile nevinovate” ale omenirii, dar nu și „înclinațiile păcătoase”. O încercare bună, însă Melvill era împovărat de premisele lui calviniste.

Ellen White a mai împrumutat o anumită exprimare și de la Octavius Winslow (din cartea sa *Glory of the Redeemer*²³) care folosea în descrierea umanității lui Hristos un limbaj similar cu cel al lui Melvill. Din păcate, unii adventiști au început de îndată a crede că un număr restrâns de cuvinte de la Melvill și de la Winslow ne-ar ajuta să înțelegem ceea ce au vrut să spună Ellen White în atâtea rânduri în care a folosit cuvinte similare.

Ciudată argumentare! Poate că o hermeneutică mai adecvată ar fi fost făcută dacă am fi întors argumentele invers: dacă am fi citit scrierile lui Ellen White cu scopul de a înțelege atât avertismentul pe care ea i l-a dat lui Baker²⁴ cât și ce „ar fi trebuit” să scrie Melvill pentru a fi corect din punct de vedere exegetic.

Anumite remarci îmi vin în minte imediat:

- 1) Ellen White nu a folosit niciodată sintagma „slăbiciuni nevinovate”.
- 2) Ea a folosit „slăbiciuni” în sensul că „timp de patru mii de ani rasa umană a involuat din punct de vedere al puterii fizice, al puterii mentale și al valorii morale; iar Hristos a luat asupra Sa *slăbiciunile umanității degenerate*. Numai în felul acesta putea El să-l salveze pe om din cele mai întunecoase adâncimi ale degradării sale. [...] Mântuitorul nostru a luat natura umană cu toate implicațiile ei.”²⁵ (Subliniere adăugată)

Mai mult, credem că ar fi fost de ajutor pentru *Ediția Adnotată Întrebări despre doctrină* să fi inclus multele gânduri ale lui Ellen White, gânduri precum: „Umanitatea desăvârșită a lui Hristos

este aceeași pe care omul o poate avea prin legătura cu Hristos. [...] Hristos a luat natura noastră, căzută, dar nu coruptă, și nu ar fi putut fi corupt decât dacă ar fi primit cuvintele lui Satana în locul cuvintelor lui Dumnezeu.”²⁶

Sau, dacă ar fi făcut referire la înțelegerea lui Ellen White cu privire la modul în care Isus a fost salvat de corupție datorită mamei Sale evlavioase și cu privire la dispoziția lor de a învăța și a primi putere de la Duhul Sfânt:

„Isus cunoaște povara fiecărei inimi de mamă. [...] Mamele să vină la Isus cu toate nedumeririle lor. Vor găsi destul har pentru a le ajuta în creșterea copiilor pe care îi au. [...] Chiar și bebelușul care stă în brațele mamei poate sta ca și cum s-ar afla la umbra celui Atotputernic prin credința mamei sale aflate în rugăciune. Ioan Botezătorul a fost încă de la naștere umplut de Duhul Sfânt. Dacă vom trăi în legătură cu Dumnezeu, putem și noi nădăjdui că Spiritul Sfânt îi va modela pe micuții noștri, încă din primele momente de viață.”²⁷

Cu alte cuvinte, ori de câte ori Ellen White aplica sintagma „înclinații corupte” în dreptul lui Isus, ea intenționa să spună că Isus nu a păcătuit niciodată, nu s-a corupt niciodată. De câte ori Ellen spunea ceva similar cu următorul citat, nu se gândea niciodată la aceasta cu sensul de „substitutiv”: „Hristos a purtat păcatele (n. tr.: contextul este ispitirea din pustie iar cuvântul „păcate” se referă la consecințele păcatului și nu la vina păcatului) și slăbiciunile rasei umane așa cum se găseau acestea la venirea Sa pe pământ pentru a-l ajuta pe om. Spre folosul omenirii, având asupra Sa slăbiciunile omului căzut, El avea să facă față ispitelor lui Satana în toate punctele în care omul avea să fie atacat.”²⁸

Teologia federală a lui Melvill

Henry Melvill era federalist; astfel, putem înțelege mai bine cristologia sa și teoria sa despre mântuire care se încadrează în linia gândirii sale federaliste: „Dacă un om este căzut, el trebuie să fi căzut în Adam [capul natural/federal al rasei umane]; cu alte cuvinte, el trebuie să fie unul dintre aceia reprezentați de Adam în mod federal. Dar Hristos, fiind în mod emfatic sămânța femeii, nu era reprezentat în felul acesta, federal; de aceea, Hristos nu a căzut așa cum noi cădem în Adam. El nu a fost parte a legământului nerespectat și, astfel, nu putea fi părtaș al consecințelor vinei acestei infrațiuni.”²⁹

Teologia federală, numită adesea „Teologia legământului” își are rădăcinile în teologia augustiniană care a început cu conceptul lui Augustin că toată omenirea este depravată și păcătoasă prin moștenire, *pentru că* toți am păcătuit în Adam. Mai mult, în teologia federală, Dumnezeu consideră întreaga rasă umană responsabilă pentru încălcarea unui legământ pe care El l-a făcut cu Adam, chiar dacă toți urmașii acestuia n-ar fi luat parte la încălcarea legământului. Bunul simț ar trebui să ne spună că acuzația pentru păcat nu poate precede și, în consecință, nu poate fi pusă pe seama corupției; corupția este rezultatul unei alegeri de a păcătui, și nu cauza acesteia. Se pot face minuni prin gimnastica teologică!

Din cauza acestei Teologii federale sau a legământului, gânditorii calviniști, incluzându-i pe Melvill și pe Winslow, sunt orbi la rădăcinile lor augustinene. Aceștia, ori de câte ori folosesc cuvântul „decăzut” sau „decădere”, mai ales când se discută despre umanitatea lui Hristos, trebuie să fie înțeleși ca incluzând doctrina suveranității lui Dumnezeu, teorie care necesită și mai multă gimnastică teologică pentru a explica de ce suntem păcătoși. Textele lor de bază sunt Romani 5:17-19 și 1 Corinteni 15:22. Astfel, în interpretarea lor, „așa cum păcatul lui Adam a fost în mod legal și efectiv păcatul nostru, tot așa ascultarea lui Hristos este în mod legal și efectiv neprihănirea tuturor celor ce cred. [...] Pentru a le oferi mântuirea [acelora care sunt legați din punct de vedere federal

cu Adam], remedierea necesară trebuia făcută de altcineva care nu aparținea legăturii federale cu Adam, fiind astfel liber de acuzația pentru vină. Teologia federală prezenta aceste cerințe ca fiind împlinite în Hristos, al doilea Adam, în care începe o nouă omenire.”³⁰

Ellen White nu era calvinistă

Ellen White nu a subscris la acest fel de raționament, ceea ce a făcut-o să nu folosească formularea lui Melvill despre „a treia” modalitate de a privi umanitatea lui Hristos. Desigur, o cititoare avidă precum Ellen White este îndatorată exprimărilor altora, cum ar fi D'Aubigne, Wylie, Melvill, Winslow și Hanna etc, exprimări care redau conceptele dorite mai elocvent decât propria alegere a cuvintelor, în graba ei de a termina un manuscris. Formulările alese nu modificau ideea autoarei, ci îi făceau înțelesul mai agreabil și mai convingător. Ea împrumuta unele dintre frazele mai reușite ale autorilor respectivi, dar nu intenția lor teologică. Ellen White știa când să deosebească adevărul de minciună ori de câte ori culegea gânduri folositoare de la alții.³¹

Advențiștii nu sunt singuri

Înainte de a părăsi comentariul nostru pe baza chestiunii privitoare la natura lui Hristos, ne este de folos să observăm că advențiștii nu sunt singuri în înțelegerea lor veche de 150 de ani asupra umanității lui Hristos. Mulți învățați biblici au contestat așa-numita perspectivă „ortodoxă” care susține că Hristos a preluat într-un fel sau altul natura lui Adam de dinainte de cădere, mai degrabă decât echipamentul uman moștenit de oricare alt fiu al lui Adam. Printre aceștia se află: Edward Irving, Thomas Erskine, Herman Kohlbrugge, Eduard Bohl, Karl Barth, T. F. Torrance, Nels Ferré, C. E. B. Cranfield, Harold Roberts, Lesslie Newbigin, E. Stauffer, Anders Nygren, C. K. Barrett, Wolfhard Pannenberg și Eric Baker, și mulți alții.³²

Ar include Barnhouse și Martin acest grup în categoria „laturii fanatice” a lumii protestante?

A doua îngrijorare a lui Andreasen

Cealaltă îngrijorare majoră a lui Andreasen și a altora dintre cei care se aflau pe marginea terenului, a fost limbajul mai puțin decât lămurit folosit în *Întrebări despre doctrină* pentru a se descrie doctrine adventiste precum doctrina ispășirii, a serviciului în sanctuar (tip și antitip) și doctrina judecății de cercetare.

Articolul lui Froom din *Ministry* (Februarie 1957) intitulat *The Priestly Application of the Atoning Act* (n. tr. *Aplicarea preoțească a actului ispășirii*) a avut scopul de a pregăti cititorii pentru cartea *Întrebări despre doctrină* care la acel moment era încă pe cale de apariție. El a continuat tipica sa alegere subiectivă a citatelor din scrierile lui Ellen White. Totuși, în acest articol, Froom a scris în mod corect, pe de-o parte, că ispășirea nu poate fi limitată la moartea lui Hristos pe cruce sau la judecata de cercetare desfășurată în cer, ea „incluzând în mod cert ambele aspecte - aspectele fiind mutilate unul fără celălalt și fiecare din ele fiind indispensabila completare a celuilalt.” Până aici, totul în regulă!

Dar, pe de altă parte, Froom folosea un limbaj nepotrivit pentru a descrie cum moartea lui Hristos a asigurat „o ispășire completă, desăvârșită și finală pentru păcatele oamenilor” și „un act complet al ispășirii”. Din cauza acestor cuvinte alese sărăcăcios, Andreasen simțea că Froom se avântase mult prea aproape de perspectiva calvinistă prin accentuarea exagerată a crucii minimalizând alte adevăruri la fel de importante legate de lucrarea din sanctuar.

Mai târziu, după ce tulburarea lui Andreasen (tulburare care după părerea mea era exagerată de data aceasta) i-a revoltat și pe

alții din toate părțile țării, Figuhr însuși a simțit că „ar fi fost mai bine dacă acel articol al fratelui Froom nu ar fi apărut în *Ministry*.”³³

Toate acestea înainte ca *Întrebări despre doctrină* să fi fost tipărită! După cum văd eu lucrurile, *dacă* cei din trioul adventist ar fi acționat în mod înțelept și dacă ar fi fost siguri de opiniile lor, i-ar fi trimis manuscrisul și lui Andreasen, după cum l-au trimis atâtor altora. Dacă ar fi făcut acest lucru, câteva dintre îngrijorările lui Andreasen ar fi fost eliminate. El ar fi văzut de-a lungul paginilor 342 - 347 că *Întrebări despre doctrină* prezenta, într-adevăr, „un înțeles mai larg” când aducea în discuție ispășirea. Asta înseamnă că ei acceptau pe deplin „că lucrarea dusă la îndeplinire la Calvar include și «aplicarea» sacrificiului ispășitor al lui Hristos pentru sufletul care îl caută. Aceasta este asigurată datorită slujbei preoțești a Domnului nostru slăvit, a Marelui nostru Preot din sanctuarul ceresc.”³⁴ Toate bune - dar lucrurile nu se termină aici.

Mai mult, trioul a arătat în mod corect în *Întrebări despre doctrină* (1957) înțelegerea lui arminianistă asupra ispășirii, la pagina 350: „Dar de acest act al jertfei vor beneficia inimile umane cu adevărat *numai* dacă oamenii își predau viețile lui Dumnezeu și dacă experimentează miracolul nașterii din nou. În această experiență, Isus, Marele nostru Preot, aplică în dreptul nostru *beneficiile* jertfei Sale ispășitoare.” (Sublinierile apar în original)

Apărarea trioului împotriva acuzațiilor lui Andreasen

Care era argumentarea trioului? Ei au citat din *Scrieri timpurii*, de la pagina 260: „Marea Jertfă fusese adusă și acceptată, iar Duhul Sfânt care a coborât în ziua Cincizecimii a purtat mințile ucenicilor dinspre sanctuarul pământesc înspre cel ceresc unde Isus a intrat prin propriul sânge, pentru a revărsa asupra ucenicilor Săi *foloasele* ispășirii Sale.” (Subliniere adăugată)

Dar ce vrea să spună această frază și care este contextul ei real?

În primul rând, ea s-a dat ca răspuns la întrebarea cu numărul 29 pusă de Martin: „Advenștii de ziua a șaptea au fost adesea acuzați pentru învățătura că ispășirea nu a fost pe de-a-ntregul sfârșită la cruce. Este această acuzație adevărată?”³⁵

Cum ar fi trebuit să răspundă trioul adventist la această întrebare? De dragul clarității, ar fi trebuit să răspundă: „Da.” Apoi ar fi putut să treacă la explicația vederii mai largi a ispășirii, vedere la care un calvinist nu s-ar fi gândit niciodată. Desigur, *jertfa* ispășitoare a Domnului nostru a fost pe de-a-ntregul sfârșită pe cruce, dar trebuie spus mai mult de atât. Biblia și Ellen White, extinzând înțelegerea biblică, ar fi trebuit serios folosite pentru a arăta că atât Crucea cât și sanctuarul ceresc sunt două faze ale Ispășirii și curățirea planetei atât de instigatorul cât și de consecințele păcatului completează Ispășirea.

Să mai aruncăm o privire la *Scrieri timpurii* (1851), la pagina 260. La prima vedere, concluzia este că orice s-ar întâmpla în sanctuarul ceresc, aceste lucruri nu fac parte din ispășire, ele fiind doar „o aplicație a ispășirii”.

Contextul mai larg al acestei afirmații despre „foloasele ispășirii” începe la pagina 251 a cărții *Scrieri timpurii*: „Isus și-a trimis îngerii pentru a îndrepta mințile dezamăgiților adventiști milerii spre Locul Preasfânt, unde EL S-a dus pentru a curăța sanctuarul și pentru a face o *ispășire specială* pentru Israel.” (Subliniere adăugată)

Apoi, la pagina 253: „După cum preotul intra în Locul Preasfânt o dată pe an pentru a face curățirea sanctuarului pământesc, tot așa Isus a intrat în Locul Preasfânt din ceruri la sfârșitul celor 2.300 de zile (menționate în cartea lui Daniel la

capitolul 8) în anul 1.844, pentru a face o *ispășire finală* pentru toți aceia care puteau fi beneficiari ai mijlocirii Sale, și astfel să curețe sanctuarul.”³⁶ (Subliniere adăugată)

În încheiere, la pagina 254: „Al treilea înger își încheie solia astfel: «Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.» În timp ce repeta aceste cuvinte, îngerul arăta spre sanctuarul ceresc. Mințile tuturor celor care acceptă această solie sunt îndreptate spre Locul Preasfânt, unde Isus stă înaintea chivotului mărturiei, făcând *ultima Sa mijlocire* pentru toți aceia pentru care mila încă zăbovește și pentru aceia care au călcat Legea lui Dumnezeu din neștiință. Această *ispășire* este făcută atât pentru dreptii ce au murit, cât și pentru dreptii care încă trăiesc. Ea îi include pe toți aceia care au murit crezând în Hristos, dar care, neprimind lumină asupra poruncilor lui Dumnezeu, au păcătuit fără să știe, încălcându-le.” (Sublinieri adăugate)

Aplicarea greșită a unei singure afirmații

Este mai mult decât dificil să înțelegi din aceste afirmații că Ispășirea a fost făcută încheiată la Cruce și că doar „foloasele” sale însumează lucrarea lui Hristos ca Mare Preot. Prin aplicarea greșită a unei singure afirmații scoasă din context care arăta că ispășirea a fost completă la Cruce, lumea protestantă a fost mulțumită – dar lumea adventistă a devenit confuză și, în mod trist, greșit înțeleasă.

Ceea ce părea și mai grav, dintr-un motiv ciudat, altul decât o orbire temporară, era că trioul *Întrebări despre doctrină* nu a urmat dezvoltarea perspectivei mai largi despre ispășire a lui Ellen White, dezvoltare care a urmat după anul 1851. Dacă ar fi făcut așa, Andreasen ar fi devenit suporterul lor înfocat!³⁷

De exemplu, ei ar fi putut cita: „Acea care îl urmează pe Isus prin credință în marea lucrare de ispășire, sunt aceia care se bucură de *foloasele* mijlocirii Lui pentru ei. [...] Ei și-au dat seama că Marele lor Preot a intrat într-o altă lucrare de slujire și, urmându-L pe EL

prin credință, au fost conduși pentru a vedea de asemenea încheierea lucrării pentru biserică.”³⁸ (Subliniere adăugată)

Perspectiva mai largă

Care ar fi aceste foloase ale Preoției lui Hristos? Ca Mare Preot, „Hristos avea să-și desăvârșească lucrarea și să ducă la îndeplinire angajamentul luat de «a-l face pe om mai prețios decât aurul curat și mai prețios decât aurul din Ofir.» (Isaia 13:12 KJV) Toată puterea în cer și pe pământ i-a fost dată Prințului vieții, iar El s-a întors la urmașii Săi într-o lume de păcat pentru a le oferi din puterea și din mărirea Sa.”³⁹

Trioul *Întrebări despre doctrină* ar fi putut include perspectiva mai largă a lui Ellen White asupra ispășirii:

„Duhul Sfânt avea să fie dat ca un agent regenerat, iar fără acest lucru jertfa lui Hristos nu ar fi fost de niciun folos. [...] Păcatului i se poate rezista și el poate fi biruit numai prin puterea măreață a celei de-a Treia Persoane a Dumnezeirii, care nu vine cu o putere schimbată, ci cu plinătatea puterii divine. Duhul Sfânt este Cel care face eficientă lucrarea săvârșită de către Mântuitorul lumii. [...] Hristos a trimis Duhul Său ca pe o putere divină care să biruiască toate înclinațiile spre rău moștenite și cultivate și care să imprime caracterul propriu în biserica Sa.”⁴⁰

Aceste două fragmente din *Hristos lumina lumii* sunt doar niște exemple care fac parte dintr-un număr mult mai mare de alte pasaje ce dau glas pătrunderii lui Ellen White în acel sistem al adevărului care a fundamentat teologia ei matură.

Dar sunt mult mai multe pasaje unde Ellen White a dezvoltat aceste două concepte „binefacere” și „ispășire”:

„Și așa cum curățirea simbolică a celui pământesc era îndeplinită prin îndepărtarea păcatelor prin care fusese mânjit, tot astfel curățirea celui ceresc trebuie realizată prin îndepărtarea sau ștergerea păcatelor, care sunt înregistrate acolo. Dar mai înainte ca aceasta să se poată face, trebuie să aibă loc o examinare a cărților cu rapoarte, pentru a stabili cine este îndreptățit prin pocăința de păcat și prin credința în Hristos la binefacerile ispășirii Sale. De aceea, curățirea Sanctuarului implică o lucrare de cercetare - o lucrare de judecată. Această lucrare trebuie îndeplinită înainte de venirea lui Hristos pentru a-și răscumpăra poporul; căci atunci când vine, răsplata este cu El ca să dea fiecăruia după faptele lui.” (Apocalipsa 22:12).

„Însoțit de îngeri cerești, slăvitul nostru Mare Preot intră în sfânta sfintelor, stând acolo în prezența lui Dumnezeu pentru a se angaja în ultimele acte ale slujirii Sale în favoarea omului – pentru a îndeplini lucrarea judecății de cercetare și pentru a face *ispășire* pentru toți cei care sunt dovediți a fi *îndreptățiți* să beneficieze de *foloasele acestei ispășiri*. [...] Așadar, în marea zi a *ispășirii finale* și a judecății de cercetare, singurele cazuri luate în considerare sunt acelea ale oamenilor declarați ca fiind ai lui Dumnezeu [adică, ale tuturor acelor de-a lungul veacurilor au mărturisit loialitate față de Dumnezeu].”⁴¹ (Sublinieri adăugate)

Capitolul V

Pierzând ocazia secolului

Oricine ar fi citit ceea ce Andreasen citea, s-ar fi simțit de asemenea iritat și dezamăgit de conducătorii bisericii care în mod cert pierdeau ocazia secolului. Dar aceia care, după cum se presupune, „citeau” paginile de probă din *Întrebări despre doctrină*, nu-și băteau capul pentru a citi nici contextul acestei formulări despre „beneficiile ispășirii”, nici alte afirmații asemănătoare de mai târziu din colecția *Marea luptă*. Erau și ei părtași la ocazia pierdută a secolului.

În orice caz, pentru mulți care erau implicați, printre care și președintele Conferinței Generale, afirmațiile stângace din *Întrebări despre doctrină* păreau să dărâme preocupările lui Andreasen. Dar Andreasen și alții știau că aceste citate alese cu atenție de ici și de colo creionau o înțelegere limitată a doctrinei adventiste despre ispășire și puteau fi acceptate cu ușurință de către evanghelici.

Repet, citatele selectate pentru *Întrebări despre doctrină* nu cuprindeau întreaga perspectivă pe care adventiștii o predicaseră timp de mulți ani. De exemplu: „Și oricine se va rupe din lanțurile sclaviei și slujirii lui Satana și va trece sub steagul pătat de sânge al Prințului Emanuel va fi păstrat prin mijlocirea lui Hristos. Hristos, ca Mijlocitor al nostru, stând la dreapta Tatălui, ne are pentru totdeauna în vedere, pentru că este la fel de necesar ca El să mijlocească pentru noi precum este necesar să ne răscumpere prin sângele Său. Dacă ne dă drumul din mâna Sa chiar și pentru un singur moment, Satana este gată să ne distrugă. *Pe aceia răscumpărați prin sângele Său El îi susține acum prin mijlocirea Sa.* El trăiește pururea ca să mijlocească pentru noi. «De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei.» ” (Evrei 7:25) (Subliniere adăugată)¹

Multe au fost lăsate nespuse – și tocmai acest fapt a constituit regretul și esența îngrijorării atât a lui Andreasen, cât și a altora. Andreasen cunoștea gândirea adventistă mult mai bine decât oricare dintre cei ce formau trioul *Întrebări despre doctrină*. Sistemul său de îndosariere și evidență reprezenta probabil cea mai cuprinzătoare colecție personală, din câte erau cunoscute, de materiale scrise de Ellen White. El știa că pagina 488 din *Tragedia veacurilor* era cum nu se poate mai clară: „Satana născocoște nenumărate planuri pentru a ne ocupa mințile, astfel încât acestea să nu se preocupe de tocmai lucrarea cu care ar trebui să fim noi familiarizați. Marele înșelător urăște adevărurile esențiale care scot în evidență o jertfă ispășitoare și un Mijlocitor atotputernic. El știe că, în ceea ce-l privește, totul depinde de distragerea minților de la Isus și de la adevărul Său.”

„Acea care vor să se împărtășească de beneficiile mijlocirii Mântuitorului nu ar trebui să permită niciunui lucru să interfereze cu datoria lor de a-și desăvârși sfințirea în frică de Dumnezeu. Timpul prețios, în loc să fie jertfit plăcerii, dorinței de etalare sau goanei după câștig, ar trebui închinat unui studiu sincer, în rugăciune, al Cuvântului adevărului. Subiectul cu privire la sanctuar și la judecata de cercetare ar trebui să fie bine înțeles de către poporul lui Dumnezeu. Fiecare trebuie să aibă o cunoaștere personală a poziției și lucrării Marelui lor Preot. Altfel le va fi imposibil să exercite credința care este esențială în aceste timpuri sau să ocupe poziția desemnată lor de către Dumnezeu.”

Aici avem încă un exemplu tipic privind înțelegerea lui Ellen White asupra elipsei adevărului – Jertfă Ispășitoare și Mijlocitor Atotputernic. Acestea două nu pot exista una fără cealaltă, la fel cum nu există apă fără hidrogen și oxigen!

Din nou – cărui fapt s-a datorat supărarea lui Andreasen?

Întrebarea se ridică în legătură cu atacurile lui Andreasen – ce l-a supărat de fapt în chestiunea aceasta a felului cum a fost abordată problema ispășirii? Cel mai bun mod de a înțelege îngrijorarea lui este să vedem situația chiar prin ochii acestuia. Îl voi lăsa pe Andreasen să se explice prin modul în care a analizat editorialele lui Froom, începând cu articolul acestuia apărut în februarie în revista *Ministry*, articol la care am făcut deja referire. (Acestea au fost scrisori private, nepublicate, trimise președintelui Conferinței Generale, Andreasen fiind un om cu principii înalte care, de-a lungul slujirii sale, a manifestat respect pentru conducerea bisericii, lucru bine știut de contemporanii săi.)

Să intrăm în pielea lui Andreasen:

15 februarie 1957: Andreasen a fost șocat că Froom a declarat despre revizuirea pe care cartea *Întrebări despre doctrină* a făcut-o asupra doctrinei ispășirii că ar fi fost din cauză „că nimeni nu-și luase timp pentru efortul susținut pe care l-ar fi implicat o căutare laborioasă și cuprinzătoare [în scrierile Spiritului Profetic] pentru a le găsi, analiza și organiza.” Liderii de dinainte ai bisericii au fost „în mare măsură inconștienți în legătură cu această dovadă latentă și cu valoarea sa inestimabilă: nevoia nu era simțită, iar timpul necesar pentru un proiect atât de vast era considerat ca fiind indisponibil.”

Era prea mult pentru Andreasen, luând în considerare multele cărți pe care liderii de opinie de dinainte le-au scris, la aceasta adăugându-se și studiile sale excelente, care ofereau o privire de ansamblu asupra doctrinei sanctuarului și ispășirii.

Andreasen își putea da seama că înțelegerea îngustă a lui Froom asupra ispășirii pierdea din vedere tabloul general pe care adventiștii l-au studiat mai bine de un secol - acela că Hristos aflat pe cruce nu însemna începutul sau sfârșitul suferinței pe care păcatul l-a pricinuit inimii lui Dumnezeu.² Cu alte cuvinte, prețul pe

care Dumnezeu l-a plătit pentru ispășire nu se măsoară după orele de pe cruce. Andreasen a văzut problema lui Froom - acesta avea perspective mult prea limitate asupra ispășirii.

Mai departe, Andreasen scria: „A te repezi în acest moment cu publicarea unor idei superficiale și confuze; a spune lumii că teoriile prezentate în articolul în cauză reprezintă înțelegerea adventistă asupra ispășirii este regretabil și fals.”³

15 octombrie 1957: Problema se axa acum pe afirmația lui Froom cum că „jertfa lui Hristos de la cruce [reprezintă] ispășire completă, desăvârșită și finală pentru păcatul omului.” Andreasen a invocat „Declarația Principiilor Fundamentale ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea”⁴ care spunea: „Isus Hristos [...] S-a înălțat la cer pentru a fi singurul nostru Mijlocitor în Sanctuarul ceresc unde, cu propriul sânge, face ispășire pentru păcatele noastre; ispășire care, departe de a fi fost făcută pe cruce, acolo doar fiind adusă jertfa, este chiar ultima parte a lucrării Sale ca preot în conformitate cu exemplul preoției levitice care a prefigurat și anticipat lucrarea făcută în cer de Domnul nostru.”⁵

Măcar dacă trioul adventist s-ar fi așezat la masă împreună cu Andreasen înainte de publicarea cărții... Pare evident că o atență reformulare ar fi eliminat ceea ce părea a fi o greșeală amarnică.

4 noiembrie 1957: Din nou, problema gravita în jurul a ceea ce s-a întâmplat la cruce. În cazul în care calviniștii au dreptate insistând că moartea lui Hristos a însemnat Ziua Ispășirii, atunci adventiștii greșiseră timp de un secol. Andreasen a adus numeroase citate din Uriah Smith, J. H. Waggoner, C. H. Wattson, plus multe referințe din Ellen White.

Mai mult, Andreasen a fost șocat la întrebarea lui Froom cu privire la Ellen White: „De ce în zilele de început ale adventismului doamna White nu a scos în evidență și nu a corectat teoriile limitate sau uneori greșite ale unora dintre primii noștri scriitori cu privire la

ispășire? De ce a folosit unele dintre formulările limitate, fără ca în același timp să arate, prin contrast, înțelesul mai larg, mai aproape de adevăr, pe care ea îl avea?” Apoi Froom și-a dat singur răspuns: „Niciun adevăr doctrinar al interpretării profetice nu i-a fost vreodată dat acestui popor prin Spiritul Profetic – nu avem nici măcar un caz de acest fel.” (Sublinierea proprie a lui Froom)⁶

Abordarea unui astfel de mod de gândire necesită mai mult decât o muncă de lămurire incisivă. Andreasen s-a dus la însăși cuvintele lui Ellen White: „Adesea, am rămas împreună până noaptea târziu, alteori chiar toată noaptea, rugându-ne pentru a primi lumină și studiind Cuvântul. Iarăși și iarăși, acești frați s-au reunit pentru a studia Biblia, pentru a-i putea cunoaște înțelesul și a fi pregătiți să o propovăduiască cu putere. Când, în studiul lor, au ajuns la punctul în care au spus «nu mai putem face nimic», Duhul Domnului venea asupra mea, eram luată în viziune și mi se dădea o explicație clară a pasajelor pe care le studiaserăm, cu învățături legate de modul în care urma să lucrăm și să propovăduim cu eficiență. În felul acesta, ne-a fost oferită lumină care ne-a ajutat să înțelegem Scripturile în privința lui Hristos, a misiunii și preoției Sale. Mi-au fost clarificate numeroase adevăruri care se întindeau din acel moment până la vremea la care vom intra în cetatea lui Dumnezeu, iar eu le-am dat și altora instrucțiunile pe care mi le dăduse Domnul.” 1SM, 206-207.

„În tot acest timp, nu am putut să înțeleg raționamentul fraților. Se părea că mintea mea era blocată și nu am putut pricepe înțelesul textelor din Scriptură, pe care le studiam. Aceasta a fost una dintre cele mai mari tristeți ale vieții mele. Am avut această stare a minții până când toate punctele principale ale credinței noastre au fost clarificate pentru mintea noastră, în armonie cu Cuvântul lui Dumnezeu. Frații știau că, atunci când nu eram în viziune, nu puteam înțelege aceste chestiuni, și au acceptat descoperirile oferite, ca fiind o lumină venită direct din cer.”⁷

Ceea ce încerca să puncteze Andreasen era fie că Froom era un necunoscător al istoriei adventiste, fie că trioul *Întrebări despre doctrină* o declassa pe Ellen White – aici și în alte situații.

14 noiembrie 1957: Andreasen este încă preocupat (deși se poate să-l fi înțeles greșit pe Froom) de formularea: „moartea lui Hristos [a fost] jertfa ispășitoare completă pentru păcat” (*Întrebări despre doctrină*, 30). Din nou, el citează mai mulți autori adventiști care învățau o înțelegere mai cuprinzătoare și îi enumeră ca dovadă că „miza este prea mare pentru a lăsa vreo îndoială în mintea cititorului.” Nu se pot citi aceste scrisori fără a se „vedea” și a se „simți” chinul eruditului veteran adventist care își dădea seama că trăsătura centrală a religiei noastre era pe cale de a fi compromisă.

El a făcut referire la numeroasele citate din *Tragedia veacurilor* și pentru prima dată a supus atenției cele mai clare afirmații ale lui Ellen White din cele care puteau fi citate. Măcar dacă trioul adventist ar fi citat și scos în evidență aceste afirmații... Eu cred că Andreasen nu ar fi avut motive să-și continue avertizările: „Mijlocirea lui Hristos în dreptul omului, în sanctuarul ceresc, este la fel de esențială pentru planul de mântuire precum moartea Sa pe cruce. Prin moartea Sa El a început acea lucrare pe care, după înviere S-a înălțat pentru a o duce la bun sfârșit în cer. Noi trăim acum în marea zi a ispășirii.” Apoi, el a adăugat apelul lui Ellen White: „Acum, în timp ce Marele nostru Preot face ispășire pentru noi, trebuie să căutăm să devenim desăvârșiți în Hristos.”⁸

Putem observa că veteranul în vârstă de 80 de ani avea în minte imaginea de ansamblu a planului de mântuire ce nu conținea o vedere limitată asupra ispășirii - el juca în liga întâi, în timp ce trioul *Întrebări despre doctrină* se afla într-o ligă secundară și juca un meci teologic cu alți jucători din ligile inferioare, mai ales în discuțiile despre ispășire.

După cum Jerry Moon spunea atât de elocvent în 1988: „S-ar fi realizat mult mai mult dacă trioul adventist ar fi fost în stare să arate evanghelicilor însemnătatea judecății de cercetare ca extensie logică și rafinare a arminianismului și dacă ar fi prezentat ștergerea păcatelor ca esențială pentru îndeplinirea unei ispășiri la scară universală.”⁹

2 decembrie 1957: Andreasen a revizuit încă o dată editorialele lui Froom oferind perspective suplimentare cu privire la concepția adventismului istoric asupra întregului tablou al Ispășirii. Probabil niciun om în viață la 1957 nu avea o bibliotecă mai vastă conținând scrierile lui Ellen White; indexul lui reprezenta o minune pentru cei ce îl vedeau și aceasta se întâmpla înainte de orice încercare a White Estate de a indexa scrierile lui Ellen White.

Cei care sunt cei mai familiarizați cu teologia lui Ellen White recunosc înțelegerea ei profundă cu privire la natura eliptică a adevărului biblic¹⁰ - unirea simbiotică a aspectelor obiective și subiective ale întregului adevăr, cum ar fi har-credință, Mântuitor-Mijlocitor, pentru-noi, în-noi și prin-noi, îndreptățire-sfințire, iertat-curățat, lege-evanghelie etc. Cu alte cuvinte, nu o putem avea pe una fără cealaltă. În felul acesta, Andreasen putea fără probleme să aprecieze corect exprimarea lui Ellen White că lucrarea de Mare Preot a Domnului nostru este la fel de importantă precum moartea Sa pe cruce. Și orice diminuare a acestei relații simbiotice s-a transformat într-un semnal de alarmă pentru mintea lui sclipitoare.

Andreasen a fost în mod special deranjat când a citit apărarea lui Froom: „Dacă, prin urmare, cineva aude un adventist spunând sau citește în literatura adventistă - chiar și în scrierile lui Ellen White - că Hristos face ispășire acum, prin aceasta trebuie înțeles că noi pur și simplu vrem să spunem că Hristos *aplică* acum *beneficiile jertfei ispășitoare făcute pe cruce*; că El face această ispășire eficace pentru noi în mod individual, în concordanță cu nevoile și cererile noastre”¹¹.

(Când adventiști plini de râvnă citesc că trioul *Întrebări despre doctrină* spunea lumii că ei erau din acel moment experții cu privire la ceea ce voia să spună Ellen White, folosind cuvintele „ar trebui să se înțeleagă”, se ridică un mare semn de exclamare! Acesta a fost în fond călcâiul lui Ahile în cazul cărții *Întrebări despre doctrină*. Pentru Andreasen și pentru alții, acest orgoliu pătrunzător a contaminat chiar și cele mai bune eforturi ale trioului.)

5 ianuarie 1958: Aici, Andreasen a reiterat îngrijorările sale din anul anterior și a notat, în legătură cu observațiile lui la articolul lui Froom din *Ministry* (februarie 1957), că „nu s-a renunțat la doctrine, nu s-a repudiat public niciuna din noile idei prezentate, nu există nicio muștrare publică. Suntem, prin urmare, îndreptățiți să credem că articolul în cauză reprezintă poziția bisericii.” E teribil să citim această afirmație astăzi!

Andreasen a mers mai departe în analiza răspunsului pe care trioul l-a dat la întrebarea lui Martin de la pagina 341 din *Întrebări despre doctrină*: „Adventiștii de ziua a șaptea au fost des acuzați pentru învățătura care susține că ispășirea nu a fost încheiată la cruce. Este această acuzație adevărată?” Andreasen era de părere că trioul ar fi putut răspunde prin cuvintele fratelui Nichol, după cum le-a folosit acesta în editorialele sale din *Review and Herald* (iulie 1952), cuvinte la care am făcut referire anterior. Apoi, Andreasen a disecat răspunsul trioului, numind acest răspuns „unic” și „evident neclar”, mai ales când sunt menționate „ispășirile fără sânge”.

Înainte de a termina această scrisoare, el a făcut referire la două scrisori primite din partea unor funcționari ai Conferinței Generale prin care i se cerea să-și înceteze demersurile, în caz contrar „aceasta va aduce cu siguranță în discuție problema relației dumneavoastră cu biserica.” Prevăzând cum aveau să decurgă lucrurile, Andreasen a spus că „aceasta este calea aprobată și

diplomatică prin care se spune că acreditarea și susținerea îmi vor fi afectate.”¹²

19 ianuarie 1958: Andreasen și-a revăzut scrisorile anterioare, fiecare revizuire beneficiind de o logică proaspătă și de informații noi. El menționează apostazia lui A. E. Ballenger, un evanghelist foarte respectat la începutul secolului al XX-lea. Andreasen a notat că „erezia pentru care el a fost destituit este exact doctrina care ni se impune nouă acum, doctrina că ispășirea a fost făcută la cruce.” Într-un fel, Andreasen avea dreptate, însă el nu ținea seama de intențiile trioului adventist în mijlocul explicațiilor lor stupide. Astfel, el a exagerat în obiecțiile sale.¹³

31 ianuarie 1958: Andreasen și-a continuat disecția înțelegerii din cartea *Întrebări despre doctrină* cu privire la o „ispășire fără sânge” – adică „sângele” lui Hristos a fost util doar pe cruce și nu a implicat lucrarea Domnului nostru în Sfânta și în Sfânta Sfintelor din sanctuarul ceresc. El știa că multe afirmații aparținând lui Ellen White spun diferit. Cu alte cuvinte, „«noua perspectivă» neagă pe de-a-ntregul ispășirea cu sânge din sanctuar”, în mod contrar descrierilor din Vechiul și din Noul Testament.¹⁴ De exemplu, moartea victimei nu reprezintă ispășirea. După ce țapul a fost ucis, marele preot „merge spre a face ispășire în locul sfânt.” (Leviticul 16:17) Andreasen evidenția că ispășirea era făcută atunci când marele preot mergea înăuntru pentru a face ispășire în locul sfânt, și nu afară, în curte. Vezi de asemenea Evrei 9:7, 11, 12.

Septembrie 1960: Andreasen privea acum în trecut la cartea *Întrebări despre doctrină* deja publicată (1957) și la cartea lui Martin - *The Truth About Seventh-day Adventism* (1960). La pagina 15 din cartea lui Martin există o declarație semnată de H. W. Lowe, președinte al Institutului de Studii și Cercetări Biblice al Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea care, în parte, spune: „Prezentarea făcută de el [de Martin] cu privire la doctrinele noastre și la interpretările noastre profetice așa cum este găsită

între paginile 47 și 86 este corectă și cuprinzătoare. [...] Cititorul nu va trece cu vederea propozițiile juste și cuprinzătoare aparținând învățaturii adventiste și atât de clar expuse între paginile menționate mai sus, 47 - 86.” Din nou: „Acest autor a câștigat recunoștința și respectul nostru pentru efortul său plin de zel de a expune corect pozițiile noastre doctrinare și pentru atitudinea sa de frățietate creștină.”¹⁵

În opinia lui Martin, ceea ce împiedică o acceptare deplină a adventiștilor din partea evanghelicilor este literatura noastră adventistă mai veche ce „se află încă în circulație” și care „învață unele dintre perspectivele divergente ale adventiștilor de ziua a șaptea. [...] Trebuie amintit că va fi nevoie de timp pentru ca această literatură care se abate de la normă să fie adusă sub un control editorial și armonizată astfel cu poziția declarată a bisericii. Adventiștii studiază serios această problemă.”

Pentru Andreasen, un erudit adventist cu ani de experiență și competent exact în subiectele aflate în discuție în ambele cărți (*Întrebări despre doctrină* și cartea lui Martin), trebuie că trauma a fost cât se poate de tulburătoare. Apoi însă, a avut loc Conferința Generală din Cleveland din 1958 la care face referire Martin în cartea sa: „adunarea Conferinței Generale în sesiune, care are loc o dată la patru ani și care s-a reunit în Cleveland în 1958, a considerat cartea [*Întrebări despre doctrină*] ca fiind în armonie cu perspectiva adventistă îndeajuns pentru a înlătura orice necesitate măcar de a analiza chestiunea. Maniera în care cartea abordează subiectele pe care le conține a fost limpede pentru toată lumea, la fel a fost și acceptarea ei.”¹⁶ Martin avea dreptate în felul său!

O minciună sfruntată

În cele din urmă, în scrisoarea sa din 1960, Andreasen, după ce și-a exprimat dezamăgirea în legătură cu modul în care cartea *Întrebări despre doctrină* a tratat subiectul ispășirii, a ajuns la cea

mai „gravă” dintre deformările doctrinei adventiste – „aceasta lansează atacuri asupra caracterului lui Dumnezeu și Îi acuză atât pe Tatăl cât și pe Fiul de o minciună sfruntată. Iată declarația din *Întrebări despre doctrină*: «Deși născut în carne, El a fost totuși Dumnezeu și a fost scutit de patimile și de necurățiile care îi întinează pe descendenții naturali ai lui Adam.»^{17, 18}

Apoi Andreasen a citat din *Hristos lumina lumii*, de la pagina 49, fragment pe care l-am examinat anterior. Comentariul lui: „Hristos nu a fost scutit de efectele mării legi a eredității, El le-a acceptat.”¹⁹

După o discuție cu privire la „ispite” - dacă acestea vin de la Dumnezeu care ne testează, sau de la Satana care ispitește pentru a-i face pe oameni să ajungă la niște deprinderi rele - Andreasen menționează diferite fragmente din scrierile lui Ellen White:

„Acestea erau ispite adevărate, nu prefăcătorii. [...] Era destul. Satana nu putea merge mai departe.

[...] Asprimea acestei lupte nu poate fi cuprinsă de nicio minte umană. Miza era bunăstarea întregii familii umane și a lui Hristos Însuși. [...] Puterea umană era gata să eșueze. Întreg cerul, însă, cânta cântecul eternei biruințe. În conflictul cu Satana, familia omenească are întreg ajutorul pe care l-a avut Hristos. Omul nu trebuie să fie învins.

[...] Fiul lui Dumnezeu, în umanitatea Sa, a luptat cu aceleași ispite aprige, aparent copleșitoare, care îl asaltează pe om – ispita de a îngădui apetitul, ispita încumetării prin aventurarea acolo unde Dumnezeu nu conduce și ispita închinării în fața dumnezeului acestei lumi, a sacrificării unei veșnicii pline de strălucire pe altarul plăcerilor fascinante ale acestei vieți. Fiecare va fi ispitit, dar Cuvântul spune că nu vom fi ispitiți peste puterea noastră de a

suporta ispita. Putem să rezistăm și să învingem vrăjmașul cel viclean.”²⁰

„Cu toate acestea, n-a fost scutit de ispite. Locuitorii din Nazaret erau proverbiali din cauza stricăciunii lor. Proasta reputație, pentru care erau în general cunoscuți, se vede din întrebarea lui Natanael: „Poate ieși ceva bun din Nazaret?” (Ioan 1:46). Isus a fost pus în locuri unde caracterul Său avea să fie probat. Era necesar ca El să vegheze neconținut pentru a-Și păstra curăția. A fost supus la toate luptele pe care trebuie să le ducem și noi, pentru ca să ne fie o pildă în copilărie, tinerețe și maturitate.”²¹

„Dacă nu există posibilitatea de a ceda, ispita nu este ispită. Împotrivirea față de ispită are loc atunci când omul este puternic influențat să facă ceva rău și, știind că poate să facă acest lucru, rezistă, prin credință, sprijinindu-se în mod ferm pe puterea divină. Acesta a fost chinul prin care a trecut Hristos. El nu ar fi putut fi ispitit la fel cum sunt ispitiți oamenii dacă nu ar fi existat o posibilitate ca El să cedeze ispitei.”²²

Cu alte cuvinte, dacă Hristos a fost ispitit în toate lucrurile la fel cum este ispitit omul, dar totuși „scutit” într-un fel în care alți oameni nu sunt, în spatele planului de mântuire Dumnezeu nu joacă cinsti - cum ar putea El să ceară omului să biruiască precum a biruit Isus (Apocalipsa 3:21)? Andraesen era de părere că, prin faptul că ar cere ceva imposibil, Dumnezeu ar folosi o „minciună sfruntată”.

Cea mai mare infamie

În comentariile de la final din scrisoarea sa din septembrie 1960, Andraesen a scris argumente foarte clare în favoarea rămânerii la înțelegerea lui Ellen White cu privire la umanitatea lui Hristos: „Dacă Dumnezeu L-ar fi favorizat pe Fiul Său, Satana ar fi avut un argument căruia nici Dumnezeu nu i-ar fi putut face față. Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său pentru a arăta că El nu este nedrept

când cere ascultare. Hristos a venit pe pământ pentru a demonstra dreptatea lui Dumnezeu. Dacă Tatăl Și-ar fi favorizat Fiul, El ar fi acceptat prin aceasta că omul nu poate ține legea, că era necesar ca Dumnezeu să-L scutească pe Hristos de unele condiții impuse omului. Asta ar fi însemnat pentru Dumnezeu să Se recunoască învins. Mai mult, ar fi invalidat întregul plan de mântuire. Dacă Hristos ar fi fost favorizat sau scutit, prin aceasta El ar fi recunoscut ca adevărată afirmația lui Satana că este imposibil pentru om să facă voia lui Dumnezeu.”

„Să piară gândul că Dumnezeu L-a favorizat pe Hristos în vreun fel! A învăța sau crede așa ceva este cea mai mare infamie, pentru că este o incriminare la adresa lui Dumnezeu Însuși, o acuzație de înșelătorie. Ar fi una dintre capodoperele lui Satana să convingă poporul lui Dumnezeu să accepte o asemenea doctrină.”

„Problema pe care am discutat-o aici în legătură cu scutirea lui Hristos de patimile și de necurățiile care îi întinează pe descendenții naturali ai lui Adam este considerată de noi una dintre cele mai îngrozitoare dintre multele abateri de la credință pe care le dezvăluie un studiu al cărții *Întrebări despre doctrină*. [...] Faptul că Dumnezeu L-a scutit pe Hristos, într-un mod în care nu a scutit restul omenirii, că L-a favorizat astfel încât El să nu poată să păcătuiască, înseamnă *păgânism de cea mai joasă speță*.”²³

Scânteii în editorialele apărute mai târziu în *Eternity*

În timpul acestei înștiințări *private* către Figuhr și, mai târziu, către trioul *Întrebări despre doctrină*, Andreasen citea și recitea cele cinci editoriale ale lui Barnhouse și Martin apărute în *Eternity* în timpul anilor 1956 și 1957. O mare parte din ceea ce scriseseră ei era surprinzător de prietenesc și de exact. Câteva puncte, însă, au trezit temerile lui Andreasen.

Pentru a fi credincioși realității istorice a sfârșitului anilor '50, ar trebui să intrăm în rolul lui Andreasen și să gândim în felul lui. Bunăoară:

În editorialul său din septembrie 1957, Barnhouse scria: „Ei [trioul *Întrebări despre doctrină*] i-au explicat ulterior domnului Martin că aveau printre ei anumiți membri aparținând «laturii fanatice» la fel cum există iresponsabili cu vederi radicale în oricare zonă a creștinismului fundamental. [...] Poziția adventiștilor pare pentru unii dintre noi, în unele cazuri, să fie o poziție nouă; pentru ei poate fi pur și simplu poziția grupului majoritar a liderilor cu o concepție sănătoasă, grup hotărât să potolească pe orice membru care caută să mențină o poziție de divergență față de conducătorii responsabili ai bisericii. [...] [Judecata de cercetare] este pentru mine fenomenul psihologic cel mai strașnic de spălare a imaginii din istoria religiei! [...] Mai mult, ei nu cred, precum au învățat unii dintre înaintașii bisericii lor, că ispășirea lui Isus nu s-a încheiat la Calvar și că El face o a doua lucrare preoțească începând cu 1.844.” [...] [Cu privire la judecata de cercetare începând cu 1.844] noi personal nu credem că există măcar o aluzie în Scriptură care să susțină o poziție atât de neobișnuită și, mai mult, credem că orice efort de a o susține este *răsuflat, stupid și neproductiv!*”

Cum ar fi reacționat oricare din noi la acest editorial *scris după ce cartea Întrebări despre doctrină fusese publicată*, dacă ar fi avut pătrunderea teologică a lui Andreasen sau aproape a oricărui pastor adventist, editor sau predicator?

În editorialul lui Martin apărut în *Eternity* (septembrie 1957), din nou acesta s-a prezentat, atât pe el cât și pe Barnhouse, ca fiind reprezentanți ai „ortodoxismului istoric” (referindu-se prin aceasta la calvinism și neincluzându-i pe arminieni cum sunt metodiștii, nazarinenii etc.). După ce a admis că adventiștii „ca și majoritate, au aderat întotdeauna la doctrinele cardinale, fundamentale credinței creștine și esențiale pentru mântuire și pentru creșterea în har care

îi caracterizează pe creștinii adevărați, a enumerat mai apoi șapte puncte de dezacord. Acestea erau: nemurirea condiționată (incluzând nimicirea nelegiuitorilor), doctrina sanctuarului și judecata de cercetare, șaful ispășitor (o doctrină cu privire la Satana), Sabatul zilei a șaptea, Spiritul Profetic, reforma sănătății și biserica rămășiței.

În editorialul lui Barnhouse apărut în *Eternity* (noiembrie 1957), după ce a trecut în revistă dialogul amical din ultimii doi ani, acesta a făcut din nou referire la modul în care un anumit scriitor adventist „a declarat că Isus Hristos a avut o natură umană păcătoasă. Volumul de față [*Întrebări despre doctrină*] tratează această declarație din mai multe puncte de vedere și o respinge cu groază. Pentru că «un apărător al credinței», care a încercat să pună această abatere tocmai pe seama doamnei White, a făcut din aceasta o problemă atât de mare, conducătorii adventiști prezintă cu îndrăzneală, în volumul de față, treizeci și șase de citate diferite extrase din scrierile doamnei White, citate în care aceasta se exprimă în cel mai clar mod cu putință în declarații pozitive asupra dumnezeirii veșnice și a naturii umane fără de păcat a Domnului nostru. Într-o altă anexă sunt trecute pe listă mai mult de cincizeci de citate cu privire la misterul întrupării, citate în care doamna White exprimă iar și iar minunea Cuvântului întrupat și slava neprihăririi Sale. Dificultatea inițială a venit din faptul că doamna White nu a fost un teolog instruit. Ea nu și-a dat seama că unii din termenii folosiți de ea pot fi interpretați împotriva ei. După părerea mea, doamnei White îi lipseau profunzimea, acuratețea și erudiția, dar Îl recunoștea, onora și predica pe Isus Hristos ca pe Fiul lui Dumnezeu - etern și fără păcat.”

Să presupunem că Ediția Adnotată *Întrebări despre doctrină* ar fi fost citită de Barnhouse și de Martin

*Cum s-ar fi simțit Barnhouse și Martin dacă Ediția Adnotată *Întrebări despre doctrină* ar fi fost publicată în timpul vieții lor? Ce*

răspuns ar fi dat ei trioului adventist dacă ar fi descoperit că întrebuițarea greșită a citatelor aparținând lui Ellen White ar fi făcut un teolog calificat să plângă?

Advențiștii profesioniști nu dorm

Dar membrii laici de-a lungul Statelor Unite nu dormeau. Al Hudson, un tipograf adventist și prim-prezbiter din Baker, Oregon, a fost angajat de niște avocați să le tipărească scrisorile pentru a le depune la Curtea Supremă din Oregon. Urmând formatul acestor scrisori, Hudson a pregătit „un compendiu” pentru o moțiune care să fie prezentată delegaților Conferinței Generale din Cleveland, Ohio. Aceasta spunea:

„A se găsi o rezolvare, căci în lumina dovezilor prezentate, cartea *Advențiștii de ziua a șaptea răspund la întrebări despre doctrină* nu reprezintă credința și învățătura Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, drept pentru care această carte se respinge pe temeiul următoarelor cinci puncte:

- 1) Conține mostre de nesinceritate dogmatică și intelectuală.
- 2) Conține duplicitate.
- 3) Este necorespunzătoare.
- 4) Conține erori.
- 5) Este capodopera lui Satana pentru a distruge scopul pe care Dumnezeu îl are cu Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea.

Pentru a da greutate acestei inițiative, au fost aduse multe dovezi care să susțină cele cinci imputări. Scrisoarea a fost ignorată și nu a fost niciodată prezentată delegaților. Hudson le-a scris și lui Martin și lui Barnhouse, dar nu a primit niciun răspuns.

Conversații la telefon

Totuși, în 16 mai 1958, Hudson a dus o lungă conversație prin telefon cu domnul Barnhouse. Unele dintre comentariile lui Barnhouse sunt după cum urmează:

„Tot ceea ce încerc să spun este că adventiștii sunt creștini. Sunt încă de părere că dintre toate grupările creștine din lume, doctrinele lor sunt dintre cele mai sucite. Cred acest lucru dincolo de orice îndoială. De fapt, doctrina judecății de cercetare este cea mai flagrantă teorie pentru spălarea imaginii din câte au existat pentru a mușamaliza eșecul legat de faptul că Hristos nu a venit în 1.844 după cum spuneau ei.”

„Adventiștii greșesc ținând sâmbăta, protestanții greșesc ținând duminica, iar singurul lucru ce trebuie ținut este atitudinea că fiecare zi este la fel și că Dumnezeu nu se înscrie în această zi, ci urăște Sabatul astăzi [...].”

„[Privitor la Ellen White] în primul rând, ea nu a fost decât un om. Acum îmi dau bine seama că doamna White a scris destul de des niște chestiuni foarte spirituale, dar Dumnezeu cel Atotputernic nu a vorbit niciodată printr-o femeie. S-o recunoaștem! Nu poți justifica o femeie care predică, uzurpând astfel autoritatea unui bărbat. Așa ceva nu se poate face [...].”

[Privitor la natura umană a lui Hristos] Hudson l-a întrebat pe Barnhouse: „Ei [trioul adventist] adoptă poziția care afirmă că Hristos are natura lui Adam de dinainte ca acesta să păcătuiască, nu-i așa?” Barnhouse a răspuns: „Sper că nu! [...] Adam a fost o ființă creată, cu posibilitatea de a cădea. Isus Hristos a fost omul-Dumnezeu, nesupus păcatului.” Hudson a răspuns: „Și asta este înțelegerea dumneavoastră cu privire la poziția conducătorilor noștri?” Barnhouse: „Desigur! Au adoptat-o foarte ferm, și este cartea lor [*Întrebări despre doctrină*] [...] Vedeți dumneavoastră,

dacă nu credeți că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, etern și desăvârșit, că El nu putea să păcătuiască și [...] avem optsprezece citate din scrierile doamnei White care spun același lucru [...] și care neagă ceea ce dumneavoastră îmi spuneți mie.”

Din această conversație, doar din acest scurt exemplu, puteți vedea cât de ușor este pentru liderii creștini să se înțeleagă cu totul greșit unul pe altul, chiar și atunci când folosesc aceleași cuvinte! *Dar nu putem folosi jalnica scuză că totul e doar o chestiune de semantică!* Aceasta ar dezvălui o ignoranță crasă cu privire la ce se întâmplă.

Problema principală: legătura dintre cristologie și escatologie

Având în vedere că toți teologii pot fi apreciați în funcție de legătura care există între cristologia și escatologia lor, Andreasen era ușor de înțeles. În orice caz, trioul *Întrebări despre doctrină* se îndepărtase de un secol de gândire adventistă. În încercarea lor de a-i mulțumi pe evanghelici, ei au rătăcit departe de bogatele texte biblice și au uitat să citească, de exemplu, *Tragedia veacurilor* capitol cu capitol. *Conexiunea minuțioasă dintre cristologie și escatologie a lui Andreasen a fost problema principală care l-a separat pe teolog de Președintele Conferinței Generale și de trioul Întrebări despre doctrină.* Andreasen și-a luat reperele teologice din declarații precum cele care urmează:

„Acum, când Marele nostru Preot face ispășire pentru noi, trebuie să căutăm să devenim desăvârșiți în Hristos. Nici măcar printr-un gând Mântuitorul nostru n-a putut fi adus să Se supună puterii ispitei. Satana găsește în inimile omenești un loc unde-și poate câștiga un punct de sprijin; o dorință păcătoasă este nutrită, prin care ispitele lui își manifestă puterea. Dar Hristos a declarat despre sine: «Vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic cu Mine» (Ioan 14:30). Satana n-a putut găsi nimic în Fiul lui Dumnezeu care să-i fi oferit posibilitatea biruinței. El păzise poruncile Tatălui

Său și în El nu era nici un păcat pe care Satana să-l poată exploata spre folosul lui. Aceasta este starea în care trebuie să fie găsiți aceia care vor sta în timpul strâmtorării.”²⁴

Verificarea realității

Andreasen a găsit ca nepotrivit să pună accentul pe subiecte precum „desăvârșirea” și „natura lui Hristos” fără o concentrare la fel de mare, dacă nu chiar mai mare, pe Hristos Însuși, Cel care va fi Agentul care va desăvârși caracterul uman prin Duhul Său cel Sfânt.²⁵ „Adevărul, așa cum este el în Hristos”, o exprimare tipică a lui Ellen White, înseamnă pur și simplu că: cu cât ne concentrăm mai mult pe Isus, ca cel mai bun și mai apropiat Prieten al nostru, cu cât permitem mai mult cuvintelor Lui să devină hrana noastră cea de toate zilele, cu atât mai „natural” și mai „obișnuit” vom urmări, în mod neconținut, desăvârșirea morală.²⁶ Desăvârșirea morală este mai mult o atitudine decât o realizare; chiar și după 100.000 de ani de eternitate noi vom continua să căutăm „desăvârșirea”. Dar această atitudine trebuie întemeiată pe acceptarea unor principii corecte în legătură cu cine este, de fapt, Isus, cu motivul pentru care El S-a născut în modul în care a făcut-o²⁷ și cu motivul pentru care Fiul lui Dumnezeu a murit.²⁸ În caz contrar, vom continua să fim în Babilon și nici nu vom ști acest lucru!

Cercetarea din 1962 a lui Hancock

Venind precum strălucirea unei renașteri a naturii după o serie de înghețuri ucigătoare, teza din 1962 a lui Robert Lee Hancock, denumită „*The Humanity of Christ*” (n. tr. „*Umanitatea lui Hristos*”), susținută în cadrul Seminarului Teologic Adventist, este, probabil, ultima scrisă la seminar pe acest subiect din perspectiva autorului și a lui Andreasen. În concluzia alcătuită din trei părți, Hancock scria:

„Cu privire la chestiunea specifică a umanității lui Hristos, acest studiu arată că:

- 1) De la începuturile ei, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea i-a învățat pe oameni că atunci când Dumnezeu S-a făcut părtaș naturii omenesti, El nu a luat natura desăvârșită, fără de păcat a omului de dinainte de cădere, ci a luat natura căzută, păcătoasă, ofensatoare, slabă, degenerată a omului - așa cum se găsea aceasta când El a venit pe pământ pentru a-l ajuta pe om [...].
- 2) În timpul perioadei de 15 ani dintre 1940 și 1955, cuvintele „păcătos” și „căzut” făcând referire la natura umană a lui Hristos au fost într-o mare măsură sau pe de-a-ntregul eliminate din materialele publicate de biserică [...].
- 3) Începând cu 1952, sintagme ca „natură umană fără de păcat”, „natura lui Adam de dinainte de cădere” și „natură umană nepătată” au luat locul terminologiei anterioare. [...] Descoperirile acestui studiu duc la concluzia că învățăturile adventiste de ziua a șaptea cu privire la natura umană a lui Hristos *s-au* schimbat, iar aceste schimbări implică concepte și nu doar simple aspecte cu caracter semantic.”²⁹

Capitolul VI

Cincizeci de ani de confuzie

Una dintre multele mișcări care s-au dezvoltat în cadrul adventismului din cauza greșelilor care au condus în cele din urmă la apariția cărții *Întrebări despre doctrină* este numită oficial *Comitetul de studiu al soliei de la 1.888*. Printre conducătorii acestui comitet au fost și Donald Short și Robert Wieland. Legătura implicită dintre Comitetul de studiu 1.888 și cartea *Întrebări despre doctrină* trebuie analizată mai departe, de asemenea și multiplele reconstrucții /revizuirii nefericite cu privire la ceea ce s-a întâmplat cu adevărat la Conferința generală din Minneapolis (1.888).

Acești ultimi cincizeci de ani de confuzie s-au centrat pe două încercări de a rescrie istoria adventistă. Una dintre încercări s-a axat pe chestiunile doctrinare cheie care priveau motivul pentru care Isus s-a întrupat în modul în care a făcut-o și semnificația lucrării Lui de Mare Preot. Concomitent, cealaltă rescriere a constituit-o reticenta de a revizui abaterea teologică ce a avut loc atunci când publicațiile bisericii și sălile de clasă ale universităților au considerat contribuția Conferinței Generale din 1.888 ca fiind admiterea că adventiștii au recuperat în sfârșit așa-zisul accent pus de către reformatorii protestanți pe „îndreptățirea prin credință”. Nimic mai departe de adevăr! Un astfel de raționament, oriunde este predat sau predicat, otrăvește orice studiu autentic al acelei remarcabile conferințe. Mai mult decât atât, a închis ușa pentru ceea ce Ellen White a numit „o solie de mare preț” – o solie care să pregătească un popor pentru înălțare. Într-o bună zi, acea ușă va fi descuiată.

Multe alte grupări, adesea numite „lucrări de slujire independente”^{xiv}, s-au răspândit în comunitatea adventistă pe toate continentele ca reacție la ceea ce ele considerau ca fiind greșelile

^{xiv} Independent Ministries.

cărții *Întrebări despre doctrină*. Niciuna din aceste lucrări nu s-ar fi născut dacă această carte nu ar fi fost publicată.

O scurtă privire de ansamblu asupra dezordinii adventiste ce a început în anii '60

Perimetrul teologic afectat de cartea *Întrebări despre doctrină* a fost mult mai vast decât ceea ce era vizibil la suprafață, mai ales în cazul problemei umanității lui Hristos și chestiunii sanctuarului. Mulți profesori, pastori și laici au continuat să vadă aceste chestiuni în mod limpede - cristologia nu poate fi separată, nici reformulată fără ca escatologia să nu fie afectată prin aceasta. Andreasen a prevăzut aceste lucruri. Pentru a susține cartea *Întrebări despre doctrină*, conducători ai bisericii au început curând, în întâlnirile lucrătorilor și în diferite publicații, să trateze accentuarea următoarelor chestiuni ca fiind în aceeași măsură eretice:

- 1) natura de după cădere a lui Hristos;
- 2) biruința asupra păcatului acum, înainte de a doua venire a lui Isus Hristos.

Un incredibil spirit de represiune împotriva acelor care credeau diferit de ceea ce susținea cartea *Întrebări despre doctrină* a devenit curând endemic. Au apărut publicații cărora li se făcea o reclamă impresionantă, publicații care se concentrau pe „desăvârșire” (biruința asupra păcatului) ca fiind o imposibilitate cât omul încă se află în „carne păcătoasă”. Astfel, a fost creată o definiție inedită a „desăvârșirii”, cel puțin pentru adventiști, în locul înțelegerii vechi de un secol, înțelegere care afirma că omul, conlucrând cu puterea divină, poate birui păcatul - acum și aici.¹

Toate acestea au primit avânt când trioul *Întrebări despre doctrină* a aprobat calvinismul clasic cu privire la umanitatea lui Isus. Astfel, limpede ca apa, concepția adventistă clasică cu privire la escatologie (zilele din urmă) a fost groaznic deformată – sau poate

unii se mulțumesc cu „non sequitur” (n. tr. „non sequitur” este o expresie care provine din latină, se traduce în românește prin „nu decurge”, și desemnează niște concluzii ce nu reies din premisa de la care s-a plecat). Cei care încă nu erau născuți sau cei care nu erau încă în clasele primare în 1957 pot găsi aceste lucruri ca fiind de necrezut!

Analiza lui Bull și a lui Lockhart asupra perioadei de după 1960 – îndeosebi la seminar

Toate acestea nu constituie doar părerea mea. Această schimbare în gândirea denominațională, mai ales în cadrul seminarelor noastre teologice, a fost clar observată de Malcolm Bull și de Keith Lockhart în a doua ediție a cărții lor - *Seeking a Sanctuary* (n. tr. „În căutarea unui sanctuar”). Probabil nu există alți autori care să-și fi concentrat mai mult atenția asupra influenței cărții *Întrebări despre doctrină* și asupra modului dramatic în care această publicație a afectat învățătura dată timp de o generație de către profesorii seminarelor cheie cu privire la subiecte precum „îndreptățirea prin credință” sau „umanitatea lui Hristos” și cu privire la legătura dintre cristologie și escatologie.

Acești doi oameni au văzut imediat impasul care apare atunci când lucrurile devin confuze cu privire la natura păcatului - o confuzie pe care Andraesen și Ellen White au evitat-o. Bull și Lockhart și-au dat seama de dilema în care se afla laicul australian Robert Brinsmead care era de părere că există „o prăpastie de netrecut între păcătoșenia umană și nevoia după desăvârșire”. Soluția lui Brinsmead a fost de a „pune accentul pe infuzia miraculoasă de desăvârșire prin curățarea sanctuarului ceresc” pentru că „*Întrebări despre doctrină* făcuse desăvârșirea să pară o posibilitate abstractă.”² Brinsmead a dezvoltat curând un grup de adepți la nivel mondial, aceasta ca o mustrare la adresa publicării *Întrebări despre doctrină*.

Edward Heppenstall, catedra de teologie sistematică³

Punându-l în contrast cu Brinsmead (și cu Andreasen), Bull și Lockhart continuă prin a ne spune: „Accentul pus în cartea *Întrebări despre doctrină* pe răstignirea lui Hristos a fost dus mai departe de către teologul adventist Edward Heppenstall. Soluția acestuia pentru dificultatea de a explica modul în care păcătosul poate atinge desăvârșirea era argumentul că desăvârșirea nu era nici necesară, nici posibilă. În 1963 el declara că «desăvârșirea și perfecțiunea absolută nu pot fi realizate aici și acum.»”⁴

Care era paradigma teologică la care a subscris Heppenstall? Bull și Lockhart declarau: „Acest răspuns, care din punctul de vedere al adventismului a fost mult mai radical decât acela al lui Brinsmead, a fost în parte produsul înțelegerii lui Heppenstall asupra păcatului originar, concept care prea puțin ieșise în evidență în adventism până în acel moment.”⁵

Cum a afectat această nouă înțelegere respingerea manifestată de Heppenstall față de Andreasen și față de toată concepția adventistă de dinainte de 1955, mai ales cu privire la umanitatea lui Hristos?⁶ Bull and Lockhart au mers mai departe: „Heppenstall s-a opus conceptului care susținea natura căzută a lui Hristos pentru că, din punctul lui de vedere, «eficacitatea jertfei lui Hristos stătea în absoluta Sa lipsă de păcat».”⁷

Astfel, în cazul lui Heppenstall, înțelegerea cu privire la păcat afectează în mod direct înțelegerea lui atât asupra umanității lui Hristos cât și asupra teoriei adventiste tradiționale cu privire la „biruința asupra păcatului”. Atenție la observația lui Bull și Lockhart: „Înainte de Heppenstall, niciun scriitor adventist important nu a respins posibilitatea desăvârșirii.”⁸

Această chestiune implică de asemenea folosirea unor definiții diferite pentru „desăvârșire”, „desăvârșire absolută”, „biruința asupra păcatului” etc. Dar perspectiva și premisele

nerostite afectează modul în care se utilizează aceste cuvinte. Pentru fiecare dintre noi totul depinde de modul în care înțelegem problema păcatului și de modul în care urmașii lui Adam devin păcătoși.¹⁰

Schimbarea accentului pus pe iminența Revenirii

Dar Bull și Lockhart au văzut cum doctrinele teologice esențiale nu sunt independente unele de altele, toate aflându-se în legătură. Autorii noștri au observat cronologic uimitoarea schimbare de accent în învățăturile și în predicile adventiste de după 1960. Folosind un sondaj de opinie de la sfârșitul anilor '60 care indica faptul că „cele de-a doua veniri a lui Hristos i s-a dat o mai mică importanță în predicile din biserică decât acum treizeci de ani”, ei au arătat că „accentul pus de Heppenstall pe îndreptățire în anii '60” a fost „o reacție față de noua soteriologie din *Întrebări despre doctrină* - teoria [că] teologia îndreptățirii poate fi privită ca un mod de a compensa un declin în convingerea unei Revenirii iminente.”¹¹

Autorii noștri au mers mai departe: „Îndreptățirea permite credincioșilor să fie făcuți desăvârșiți imediat mai degrabă decât la sfârșitul lumii. [...] Marea chemare pentru îndreptățire din anii '60 arăta că în acel punct mulți adventiști pur și simplu căutau un răspuns la întrebarea care viza modul în care desăvârșirea ar putea fi atinsă în prezent mai degrabă decât într-o tot mai îndepărtată generație finală, din viitor.”¹²

Bull și Lockhart au dovedit că „Heppenstall menționa rar perspectiva luării la cer și nu punea niciodată în discuție caracterul ultimei generații. Heppenstall a rupt legătura dintre soteriologia și escatologia adventistă.”¹³

Întorcându-ne la *Întrebări despre doctrină* și la Andreasen, putem vedea mai clar felul în care cele două paradigme extrem de importante (cea a lui Andreasen și cea a lui Heppenstall) se

diferențiau afectând în mare măsură viitorul bisericii adventiste timp de o întreagă generație.

Unitate și coerență în paradigma teologică a lui Andreasen

Dacă Andreasen are dreptate în 1) înțelegerea sa despre motivul pentru care Isus S-a întrupat în felul în care a făcut-o și dacă are dreptate în legătură cu 2) imaginea de ansamblu pe care o are asupra motivului morții lui Isus și asupra 3) motivului pentru care lucrarea lui Hristos în trup este adusă la desăvârșire prin atribuțiile sale de Mare Preot și dacă înțelege corect 4) problemele Marii Lupte - atunci scenariul său cu privire la „ultima generație” urmează în cel mai natural mod cu putință. Dacă unul din motivele Domnului nostru de a trăi și a muri în felul în care a făcut-o a fost să demonstreze că oameni „în carne păcătoasă”, la care El a fost părtaș, pot, conlucrând cu Duhul Sfânt, să biruiască total păcatul, atunci portretul biblic pentru o ultimă generație sigilată cu aprobarea lui Dumnezeu pentru biruința lor asupra păcatului în cele mai negre timpuri urmează în mod logic. De asemenea, există multe referințe din scrierile lui Ellen White, arătând legătura care există între o înțelegere corectă a umanității Domnului nostru și credințioșii loiali care devin biruitori în ultima generație a acestui pământ.

Ellen White și Andreasen au expus în mod simplu pasaje biblice ca 2 Petru 3, Apocalipsa 7:1-4 și 14:6-16, printre multe altele.

Pentru Andreasen, această linie directă trasată începând cu umanitatea lui Hristos și continuând cu ispășirea în toate fazele ei, împlinea planul evangheliei și satisfăcea scopul temei Marii Lupte - schimbarea răzvrătiților în fii și fiice care se sprijină pe puterea Duhului Sfânt. El a mai văzut de asemenea în mod clar cum înțelegerea adventistă veche de un secol asupra cristologiei și escatologiei se concentrează pe modul în care Isus și cei care îi sunt credincioși dovedesc că Satana nu are dreptate și că Dumnezeu este

corect și drept. Schimbând înțelegerea asupra umanității lui Hristos, se schimbă imediat și înțelegerea diferitelor faze ale ispășirii și astfel crezul cu privire la scenariul ultimei generații.¹⁴

Liberalism teologic

Printre toate reacțiile la cartea *Întrebări despre doctrină* se regăsește, fără îndoială, și apariția liberalismului teologic (unii preferă eticheta de „progresiv”) în Biserica Adventistă. Astfel de membri au apărut ca reacție la ceea ce era perceput în biserică drept legalism latent, mai ales în privința accentuării că Dumnezeu așteaptă de la poporul său să fie biruitor „la fel cum Eu [Isus] am biruit” (Apocalipsa 3:21).

În loc ca cele două grupări (conservatoare și liberală) să privească mai atent la mesajul laodicean din Apocalipsa capitolul 3, ambele grupări au înclinat spre o divizare și mai adâncă. Liberalismul 1) a prins curaj din cauza confuziei din *Întrebări despre doctrină* cu privire la cristologie și la explicația nu tocmai limpede asupra slujbei de Mare Preot a lui Hristos, 2) a fost împăcat de schimbarea prevalentă a gândirii adventiste cu privire la „biruința asupra păcatului” și 3) a prins un nou curaj pentru înțelegeri „noi” ca explicație pentru întârzierea Revenirii.

Aceia care tindeau spre legalism (după cum au fost descriși unii) se concentrau adesea pe o teologie corectă, dar nu pe trăsăturile personale ale lui Isus, trăsături care le-ar fi dat o mai mare eleganță în discuțiile avute cu așa-numitele grupări liberal-progresiste. Ambele grupuri aveau tendința să piardă din vedere tabloul general al Marii Lupte și aspectele acesteia în dreptul fiecăruia dintre noi astăzi.

Magisteriul^{xv} *Întrebări despre doctrină*

^{xv} n. tr.: autoritate exclusivă a bisericii catolice în materie de învățare și interpretare: "Sarcina de a interpreta Cuvântul lui Dumnezeu în mod

De-a lungul anilor, mulți autori și profesori au înghițit unele dintre concluziile de nesuportat ale cărții *Întrebări despre doctrină* (asemenea acelor punctate de doctorul Knight în Ediția sa Adnotată), transformând astfel afirmațiile acestei cărți într-un magisterium. Începând cu anii '60, s-a dus vestea pe multe căi că pastorilor și profesorilor li s-a spus că nu ar trebui să vorbească despre subiecte precum sanctuarul și umanitatea lui Hristos pentru că aceste teme produc *dezbinare*. Dar când a început această *dezbinare*?

Ceea ce a fost cu adevărat regretabil în ultimii cincizeci de ani este probabil șocanta încercare de a-l ridiculiza pe M. L. Andreasen. De exemplu, într-o carte recentă, Andreasen „este un exemplu bun pentru o folosire incorectă a scrierilor ei [ale lui Ellen White].” El „nu dă dovadă că ar fi înțeles corect inspirația din Biblie sau din scrierile lui Ellen White.” Sau, „linia” sa „de argumentare conținea multe defecte, ca de exemplu: susținea o perspectivă nepotrivită și nebiblică asupra naturii păcatului.” Sau, „multe dintre ideile lui Andreasen au fost aduse ulterior la concluziile lor logice de către [...] Brinsmead care a cauzat dezordine și divizare în biserică în timpul anilor '60.”¹⁵

Pe urmă, pentru a-și dezvălui direcția teologică personală, autorul a scris în mod corect trăsăturile principale ale „teologiei ultimei generații” aparținând lui Andreasen, pentru a respinge apoi aceste trăsături din cauză că sunt nebiblice și reprezintă o folosire greșită a concepției lui Ellen White. Totuși, autorul nu a dat nicio dovadă că aserțiunile și concluziile sale ar fi corecte și că Andreasen ar fi greșit.¹⁶

Dar vai! Mai multe cărți au fost scrise în același ton.

autentic a fost încredințată exclusiv Magisteriumului Bisericii, adică Papei și episcopilor în comuniune cu el." (*Catechism of the Catholic Church*, 2nd ed. 1997)

Ocazia secolului – ce-ar fi fost dacă?

Ce-ar fi fost dacă trioul adventist nu ar fi ținut sub tăcere înțelegerea noastră asupra soliei celui de-al doilea înger din Apocalipsa capitolul 14?

Înțelegerea de sine a adventiștilor implică motivul istoric primordial pentru care ei există – chemarea copiilor lui Dumnezeu de a ieși din Babilon, din bisericile care au căzut în ereziile lui Satana și pregătirea lor pentru viața veșnică. De-a lungul ultimilor aproximativ 160 de ani, mulți laici au înțeles această accentuare din Apocalipsa capitolul 14; cu bucurie și recunoștință și-au părăsit bisericile, devenind niște adventiști fericiți și credincioși. Dar apoi, văzându-i pe conducătorii lor adventiști devenind muți cu privire la această înțelegere fundamentală pentru existența Bisericii Adventiste, toate acestea s-au transformat într-o mare preocupare pentru mulți în ultimii cincizeci de ani.

Cu toate că nu este o solie populară, solia adventistă din Apocalipsa capitolul 14 este un mesaj profetic al adevărului prezent. Dar lui Martin și lui Barnhouse se pare că nu li s-a dat niciodată nici măcar o idee cu privire la credința noastră, bazată pe Biblie, în întreita solie îngerească din Apocalipsa 14.

Ce-ar fi fost dacă i-am fi convins pe Martin și pe Barnhouse că noi nu am abandonat convingerea noastră veche de un secol care susține că Dumnezeu a adresat lumii o chemare în solia celui de-al doilea înger?

Ce-ar fi fost dacă lui Martin și lui Barnhouse li s-ar fi creionat imaginea de ansamblu a lucrurilor implicate în cadrul Marii Lupte și dacă li s-ar fi spus că noi trăim ultimele zile ale acestei bătălii? Aceasta a fost ocazia secolului, ignorată în mod straniu.

Nu pot îmbunătăți evaluarea făcută de George Knight - *Întrebări despre doctrină* se califică lesne drept „cartea cea mai divizatoare din istoria adventiștilor de ziua a șaptea.”¹⁷

Nu aş vrea să adaug nimic nici la afirmația lui John Milton: „Chiar dacă toate vânturile de învățătură au fost lăsate libere ca să se abată asupra pământului, Adevărul aflându-se pe câmpul de luptă, noi ajungem într-un mod rușinos, prin autorizare și prin interzicere, să ne îndoim de puterea sa. Lăsați Adevărul și Minciuna să lupte: unde s-a auzit vreodată ca Adevărul să fie înfrânt când vine vorba de o încheștare deschisă?”

Sau la sfatul lui Socrate pentru Charmides: „Dar ce contează”, spuse Charmides, „de la cine am auzit aceste lucruri?” „Nu contează deloc,” am răspuns eu [Socrate]: „pentru că problema nu stă în cine a spus cuvintele, ci în adevărul sau falsitatea acestora.”¹⁹

Înțelegerea adventistă unică despre Marea Luptă

Problema în 1957 a fost legată de încercarea fatală de a combina (1) înțelegerea limitată a trioului adventist despre ceea ce făcea adventismul să funcționeze cu (2) teoria augustiniană /calvinistă despre Suveranitatea lui Dumnezeu. *Ceea ce ar fi făcut într-adevăr diferența ar fi fost o analiză biblică a Temei Marii Lupte în contrast cu limitata înțelegere calvinistă despre caracterul lui Dumnezeu și despre evanghelie.* Întrebarea centrală pentru ambele părți este: ce are Dumnezeu în vedere să aducă la împlinire prin Planul Său de Mântuire?

Probleme majore în Tema Marii Lupte¹

În câteva cuvinte, de partea lui Dumnezeu, scopul Marii Lupte este să se demonstreze falsitatea acuzațiilor lui Satana împotriva caracterului lui Dumnezeu și a guvernării Sale². Această chestiune este întotdeauna sădită în pământul libertății creat de Dumnezeu. Înainte de iubire, trebuie să existe libertate. Tuturor ființelor inteligente create, începând cu îngerii și până la celelalte lumi, Dumnezeu le-a dat libertate – chiar libertatea de a spune NU planului Său pentru ele. Cu alte cuvinte, responsabilitate (abilitatea de a răspunde) este cuvântul resort – libertatea de a răspunde Creatorului, fie pozitiv, fie negativ. Dragostea este o caracteristică ce poate fi găsită doar în atmosfera largă și cuprinzătoare a libertății. De-a lungul istoriei biblice Dumnezeu a încercat să facă limpede ceea ce El încerca să realizeze prin planul Său de mântuire, manifestându-și nepărtinirea, iubirea și credințioșia mai întâi prin felul Său de a proceda față de israeliți și mai apoi în persoana lui Isus Hristos.

De partea umanității, scopul Temei Marii Lupte este să se refacă, în bărbații și femeile care doresc acest lucru, chipul lui Hristos, Creatorul lor. Pentru aceasta, sarcina Duhului Sfânt este aceea de a rezolva problemele din viața unei persoane tocmai în acele puncte în care păcatul a distrus-o. Prin harul lui Dumnezeu, femei și bărbați, indiferent de naționalitate sau de nivelul de educație, pot fi iertați și transformați în biruitori care urăsc păcatul. Oameni pe care atât Dumnezeu cât și îngerii se pot baza că vor fi de încredere în perspectiva vieții veșnice vor locui pământul răscumpărat. Niciunui răzvrătit nu i se va acorda viața veșnică. Scopul suprem al celui ce îi este credincios lui Dumnezeu este acela de a-L onora, nu acela de a-L impresiona pe Dumnezeu.

Prin urmare, următoarele principii sunt valide:

1. Caracterul, și nu doar mărturisirea credinței, determină destinul credinciosului.
2. Desăvârșirea este o chestiune de creștere morală continuă și nu o preocupare pentru ținte puse întâmplător.
3. Creșterea spirituală a creștinului se bazează pe legătura profundă dintre voința umană și harul divin – harul iertării și harul puterii.

Cum funcționează toate acestea în termeni teologici?

Soteriologia este studiul planului mântuirii. Viața și lucrarea lui Isus ar trebui să constituie preocuparea de căpătâi a omului. Felul în care este privit Isus afectează în mod direct toate celelalte studii biblice, în special escatologia (studiul evenimentelor ultimelor zile).

Pentru calviști, toate aspectele soteriologiei lor sunt privite prin prisma celor Cinci Puncte, unitatea lor de măsură. Înțelegerea calviștilor despre totala depravare a rasei umane se întemeiază pe noțiunea pe care o au ei despre păcatul original și, astfel, pe

doctrina parteneră că toți oamenii sunt născuți păcătoși. Singura lor explicație pentru starea de păcat a omenirii este simpla declarație că toți suntem păcătoși pentru că Adam a păcătuit. Din cauza principiului lor determinant, cu caracter de normă, despre „suveranitatea lui Dumnezeu”, omenirea nu poate avea liber arbitru, deci nu poate avea responsabilitate. Dacă cineva este „mântuit”, aceasta trebuie să fie datorită alegerii suverane a lui Dumnezeu și nu datorită răspunsului omului.

De aceea, pentru un calvinist, dacă Isus este Mântuitorul omului, El a trebuit să moară pentru aceia care sunt deja aleși să fie mântuiți. Mai mult, Domnul nostru nu ar fi putut moșteni, ca noi, bagajul genetic al strămoșilor Săi, pentru că, în felul acesta, ar fi fost și El născut păcătos. Soluția calvinistă: Isus a trebuit să fie „scutit” de toate tendințele spre păcat moștenite – exact la fel au concluzionat și romano-catolicii. Astfel, pentru a face ca premiza lor de bază să funcționeze, cei aleși sunt aceia cărora li se „dă” credință și, cu aceasta, „capacitatea” de a arăta recunoștință pentru ispășirea înlocuitoare a lui Hristos. Pentru că ei au fost dinainte rânduiți pentru mântuire, cei aleși nu pot cădea din har; ei nu ar putea fi niciodată „nemântuiți”.

Tiparul adventist și tiparul calvinist – incompatibile

În mod evident, adventiștii de ziua a șaptea trebuie să întâmpine o mare dificultate în încercarea de a împăca înțelegerea lor despre mântuire cu cea a prietenilor lor calvinști, indiferent la câtă gimnastică lingvistică ar apela. Problema dintre anii 1955 și 1957 a fost că o gândire încețoșată de partea adventiștilor i-a condus pe aceștia, aproape fără să realizeze, la capitularea în fața evanghelicilor. Aici au început cei cincizeci de ani de accentuare a unui fel de ispășire în sensul ei obiectiv fără a se pune același accent pe aspectul subiectiv al ispășirii care ar fi scos în evidență lucrarea Domnului nostru ca Mare Preot.

Trioul adventist nu era compus din teologi calificați. Ei nu au observat că (1) Scriptura adoptă un sistem complet de adevăr și că fiecare fragment din Biblie trebuie să susțină și nu să contrazică oricare alt fragment; (2) orice concept defectuos sau imperfect al oricărei doctrine duce în mod inevitabil la confuzie și la greșeală în întregul sistem și (3) două sau mai multe sisteme teologice bine întemeiate sunt posibile, dar nu pot fi amândouă corecte din punct de vedere biblic. De exemplu, nu este posibil să unești plăcile tectonice ale calvinismului-augustinian nici cu pelagianismul/semi-pelagianismul, nici cu adventismul-arminianist, decât dacă unul dintre sisteme este pregătit pentru o mulțime de necazuri.

Astfel se explică erupțiile vulcanice care au avut loc neîntârziat.

Evident, Andreasen și alții au luat poziție

Această întreagă incompatibilitate a trezit reacția lui Andreasen și a multor alora. Veteranul teolog știa din studiul personal și din experiență că doar aceia care recunosc obligativitatea cerințelor legii morale pot explica natura și scopul ispășirii – când Isus a plătit datoria păcătosului pocăit, El nu i-a dat un brevet pentru a continua să păcătuiască, ci pentru a trăi de atunci înainte în mod responsabil, în ascultare de lege. Calviniștii nu pot procesa această noțiune fundamentală.

Pentru că Andreasen a pornit de la principiul sistematic al libertății oferite de Dumnezeu și al responsabilității omului și nu de la cel al suveranității lui Dumnezeu și al predestinării omului, veteranul teolog și-a dat seama imediat că placa tectonică adventistă ar trebui să fie un conglomerat teologic de neclintit.

Astfel, principiul cârmuitor al responsabilității omului l-a condus pe Andreasen la o înțelegere diferită cu privire la Ispășire. El vedea că doctrina sanctuarului, (incluzând scopul serviciilor făcute în sanctuar în Vechiului Testament și aplicația acestora în Noul

Testament, toate acestea fiind cel mai bine descrise în *Epistola lui Pavel către evrei*) creiona un tablou al legăturii continue dintre aspectele obiective și subiective ale Ispășirii. Din momentul în care Hristos a fost „junghiat de la întemeierea lumii” (Apocalipsa 13:8) și până la sfârșitul mileniului, când Satana și consecințele păcatului nu vor mai exista, Andreasen putea vedea ceea ce nu puteau vedea calviniștii.

Doctrina biblică a sanctuarului³

Doctrina sanctuarului scoate în evidență felul în care Dumnezeu îi iartă și îi îndreptățește numai pe aceia care se pocăiesc, dar nu numai atât! Doctrina reliefează, de asemenea, că Dumnezeu promite să-i dea putere omului pocăit, astfel încât păcatele să fie eliminate prin harul Duhului Sfânt ce lucrează din interior. Bărbații și femeile care se pocăiesc și care vor continua să coopereze cu Dumnezeu vor găsi cu adevărat pacea, siguranța și puterea divină - care vine din desăvârșirea planului evangheliei în viața persoanei în cauză. Acest fapt nu le-a fost niciodată clarificat prietenilor noștri calviniști în 1957, fiind una din cauzele confuziei teologice adventiste din anii care au urmat⁴.

Capitolul VIII

Cincizeci de ani mai târziu – ce ar trebui făcut pentru îndreptarea greșelilor?

Responsabilitatea noastră principală este să ne aducem aminte că evenimentele din 1957 au însemnat o deturnare totală a ceea ce teologia adventistă a fost timp de un secol. Unii vor spune că întâmplarea a fost sănătoasă și cât se poate de necesară. Evident că dacă ar fi fost așa, am fi văzut de-a lungul ultimilor cincizeci de ani o nouă modalitate de a explicita caracterul distinctiv al teologiei adventiste. Din nefericire, ultimii cincizeci de ani au fost perioada cea mai dezbinătoare pretutindeni în lumea adventistă.

Să rederulăm filmul și să ne amintim:

1. *Să nu uităm* că trioul adventist și confracții săi nu erau teologi calificați. Ei erau neobosiți în lucrarea pe care o aveau de făcut. Puținii de dinaintea lor sau de după ei au investit mai mult timp și energie în interesul denominațiunii. Îi cunoșteam personal; am devenit foarte apropiați pe măsură ce soarele vieții lor apunea. Dar, ei erau în necunoștință de cauză de felul în care entitățile teologice moderne diferă. Nu din cauza unor chestiuni care țin de semantică! Din cauză că arborele genealogic al teologiei lor este construit pe gânditori care aveau idei diferite și contradictorii despre cum este Dumnezeu și cum a influențat acest fapt doctrinele lor despre mântuire etc.

Încă de pe vremea când Hesiod a început să reflecteze la Dumnezeu (în jurul anului 700 î. Hr.), teologii și-au început gândirea sistematică cu premisele lor, fie ea o filosofie dominantă sau o anumită ipoteză asupra felului de a fi al lui Dumnezeu. Fiecare premisă determina, astfel, metodele lor teologice în timp ce ei explicau legătura dintre Dumnezeu și ființele umane pe baza paradigmei lor. Niciun sistem teologic nu emerge fără o premisă sau fără o teorie, niciunul!

2. *Să nu uităm*, și asta cu atât mai mult în zilele noastre, că orice sistem teologic fie el adventist, calvinist, luteran, anabaptist, metodist, romano-catolic, ortodox budist sau hindus, ca exemple, este alcătuit pe baza premiselor teologului sau grupului său de teologi preferat. Desigur, toate grupările cred că premisele lor sunt justificate în acord cu anumite standarde, fie Biblia, fie sistemul filosofic dominant cum sunt existențialismul, obiectivismul platonian sau raționalismul subiectiv etc. Dacă standardul este Biblia, totuși premisele trebuie analizate pentru ca sistemului teologic să i se dea validitate.
3. *Să nu uităm* că în 1957 sistemul teologic adventist vechi de un secol se afla pe teren stabil când a avut loc ciocnirea cu placa tectonică a calviștilor - iar cutremurul a fost simțit de ambele părți. Niciuna dintre grupări nu și-a dat seama de imposibilitatea de a „uni” cele două plăci pe baza chestiunilor centrale. Ambele părți au crezut că prin îndulcirea retoricii noastre s-ar produce o „întâlnire a minților”.
4. *Să nu uităm* că sistemul teologic adventist are ca fundament Tema Marii Lupte, o temă predominantă bazată pe întreaga Biblie, de la cartea Genezei până la cartea Apocalipsei, și nu pe vreuna din cărțile Bibliei luată separat. Tema în cauză este explicată mai departe prin scrierile lui Ellen G. White, scrieri care scot în evidență acest fir roșu al Bibliei. Tema Marii Lupte

Cincizeci de ani mai târziu – ce ar trebui făcut pentru îndreptarea greșelilor?

acceptă tabloul biblic al lui Dumnezeu drept Creatorul Iubitor și Îndurător care a dotat rasa umană cu capacitatea de a răspunde dragostei Sale, un Dumnezeu care a permis dezvoltarea răului pentru ca practicile lui odioase să poată fi identificate după caracterul lor teribil. Tema Marii Lupte pune în lumină un Dumnezeu al cărui Plan de Mântuire țintește salvarea de pe această planetă a tuturor celor ce ascultă de bună-voie și apoi încredințarea acestora cu darul vieții veșnice.

După cum am notat mai devreme, Fernando Canale scria în mod clar că doctrina sanctuarului este cea mai limpede cale de a dezvălui vasta privire generală, coerența și unitatea Temei Marii Lupte. Acesta a fost mereu secretul cunoscut al gândirii adventiste clasice.

5. *Să nu uităm* că lideri importanți ai anilor '50, incluzându-i pe F. D. Nichol, W. H. Branson, Raymond Cottrell, Don Neufeld, M. L. Andreasen, Kenneth H. Wood, și-au construit concepția adventistă pe logica integrată de bază a Temei Marii Lupte. A îndepărta asemenea conducători este cu greu posibil, în afară de cazul în care accentul pus de ei și concluziile la care au ajuns au fost demonstrate ca fiind nejustificate și în opoziție cu un mod „nou” și îmbunătățit de a face teologie adventistă începând cu 1957.
6. *Să nu uităm* că o teologie creștină poate fi oricând judecată în funcție de escatologia pe care o adoptă – adică în funcție de perspectiva ei asupra evenimentelor ultimelor zile și asupra viitorului acestei planete. Iar escatologia este în general influențată de cristologie. Deși ce am spus mai devreme sună extrem de simplificat, așa se dovedește a fi. Modul în care cineva vede umanitatea lui Hristos afectează cel mai adesea perspectiva acestuia asupra așteptărilor lui Dumnezeu de la poporul Său în ultimele zile.

7. Mai presus de toate, *să nu uităm* că declarația profetică a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea după cum este ea expusă în capitolele 7, 13 și 14 ale Apocalipsei va fi împlinită de o generație de adventiști care va recupera caracterul distinctiv al soliei advente așa cum este el conturat în Tema Marii Lupte.

ANEXE

Anexa A

Probleme în Tema Marii Lupte¹

Marea luptă descrisă de Biblie diferă mult de imaginile de la Hollywood care înfățișează o ciocnire galactică a unor luptători cerești cu săbiile lor scânteietoare. Marea luptă se dă în jurul întrebării „cine este cel mai potrivit pentru a conduce universul?” – cine prezintă cele mai bune principii prin care ființele create pot găsi speranță, sănătate, fericire și asigurare pentru cer în timp ce trăiesc pe o planetă care trebuie încă să fie curățită de întregul rău de care este responsabil Satana.

Cu alte cuvinte, marea luptă nu este un meci cu spectatori. Această bătălie nu permite nimănui luxul de a sta în tribună. Tu și cu mine suntem actori pe scena universului. Felul în care noi ne jucăm rolul nu va determina doar viitorul nostru veșnic, ci va ajuta în mod semnificativ și la apărarea integrității ordinii lui Dumnezeu în univers.

Stephen Hawking, remarcabilul matematician și cosmolog de la Universitatea Cambridge scria în cartea sa, *A Brief History of Time* (1988), că dacă oamenii de știință ar putea să descopere îndelung căutata „teorie a totului”^{xvi} pentru a explica mecanismele variabile din univers, „am cunoaște într-adevăr gândul lui Dumnezeu.”² Adventiștii de ziua a șaptea au primit exact acest lucru – „teoria totului” care într-adevăr ne dă acces la „gândul lui Dumnezeu”. Nu noi am descoperit-o – ne-a fost dată. O numim Tema Marii Lupte, câmpul unificat al clarității asupra ceea ce se întâmplă în acest univers minunat.³

^{xvi} Theory of everything – TOE – teoria totului, sau teoria finală, este o teorie presupusă a fizicii teoretice care explică pe deplin și face legături între toate fenomenele fizice cunoscute.

În continuare vom rezuma scopul general al Temei Marii Lupte:

„**Tema centrală** a Bibliei, tema în jurul căreia se grupează oricare altă temă din întreaga carte, este planul de răscumpărare, **refacerea imaginii lui Dumnezeu în sufletul uman**. De la prima rază de speranță dată de verdictul din Eden până la cea ultimă făgăduință a biruinței din Apocalipsa - «Ei îi vor vedea fața; iar numele Lui va fi pe frunțile lor» (Apocalipsa 22:4) – încercătura fiecărei cărți și fiecărui pasaj din Biblie constă în desfășurarea acestei **teme minunate**, ridicarea omului, puterea lui Dumnezeu «care ne dă biruința prin Domnul nostru Isus Hristos.» (1 Corinteni 15:57) Cel care pătrunde acest gând are înaintea lui un câmp nesfârșit de studiu. El are **cheia** care îi va deschide întreaga vistierie a Cuvântului lui Dumnezeu.” *Educație*, 125. (Subliniere adăugată)

„Biblia este propriul ei interpret. Fiecare text din scriptură trebuie comparat cu un altul. Cel care studiază trebuie să învețe **să privească Cuvântul ca un întreg și să vadă legătura dintre părțile lui**. El trebuie să ia cunoștință asupra **temei centrale a Bibliei**, asupra scopului original al lui Dumnezeu pentru lume, asupra nașterii marii lupte și asupra lucrării de răscumpărare. El ar trebui să înțeleagă natura **celor două principii aflate în lupta pentru supremație** și ar trebui să învețe să descopere lucrarea acestora așa cum se poate desprinde din rapoartele istoriei și profeției, până la finalul grandios. Ar trebui să observe **modul în care această controversă pătrunde în fiecare etapă a experienței omenești**; felul în care, în fiecare acțiune a vieții, el însuși dă pe față fie una fie cealaltă dintre cele două motivații antagonice; și modul în care, fie că vrea sau nu, el decide **chiar acum de care parte a luptei va fi găsit**.” – Ibid., 190. (Subliniere adăugată)

Acestea sunt cuvinte foarte solemne, cuvinte ce trebuie citite des. Tema Marii Lupte este singura care răspunde pe deplin la

Întrebarea: Ce vrea Dumnezeu să aducă la îndeplinire prin Planul Său de Mântuire?

Lucifer (mai târziu Satana) a fost abil și viclean acuzându-L pe Dumnezeu ca fiind, în fond, egocentric pentru că voia ca totul să fie făcut după cum stabilise El, fără a da „libertate” pentru o gândire independentă. Pentru că Dumnezeu nu a acordat o astfel de „libertate”, Satana L-a înfățișat ca fiind „aspru și neîndurător” – o „ființă a cărei însușire de căpetenie este dreptatea rigidă – un judecător sever, un creditor aspru și pretențios.”⁴

Scopul suprem pe care l-a avut Isus în a lăsa cerul și a veni pe pământ a fost prezentarea adevărului despre Dumnezeu. Astfel, El i-a închis gura lui Satana, apărând nepărtinirea, dreptatea și îndurările veșnice ale Tatălui.⁵ Privind la Calvar, universul ființelor necăzute în păcat s-a bucurat odată cu strigătul Domnului nostru „S-a isprăvit” – „Satana era înfrânt. Până la moartea lui Hristos caracterul lui Satana nu fusese clar descoperit îngerilor sau lumilor necăzute.”⁶

Dar, atât pentru îngerii necăzuți în păcat, cât și pentru locuitorii planetei Pământ, planul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră nu a fost împlinit pe de-a-ntregul nici măcar atunci. Deși Satana a fost demascat, el „nu a fost distrus”. Dumnezeu știa că mai era nevoie de timp pentru ca vestea bună de la Calvar să ajungă la omenirea de pe întregul glob. Dacă biruința deplină a lui Dumnezeu asupra lui Satana ar fi avut loc la Calvar, El ar fi declarat biruința și mileniul ar fi început.

Dar realitatea este că „îngerii nu au înțeles nici măcar atunci toate implicațiile marii lupte. Principiile aflate în joc urmau să fie descoperite mai lămurit. Și, pentru binele omului, existența lui Satana trebuia să continue. Oamenii, la fel și îngerii, trebuie să vadă contrastul dintre Prințul luminii și prințul întunericului. Omul trebuie să aleagă cui îi va sluji.”⁷

Dumnezeu, desigur, are planul Său. Înainte ca Isus să se înalțe la cer, El a prezentat „fișa postului” pentru biserica creștină. Ioan a consemnat o parte din rugăciunea incredibil de emoționantă a Domnului nostru către Tatăl din ceruri, rugăciune în care Isus spunea: „După cum Tu m-ai trimis în lume, așa i-am trimis și Eu pe ei în lume.” (Ioan 17:18; vezi de asemenea Ioan 20:21)

Desigur, aceasta cere o a doua citire - pe genunchi. Putea El să spună în mod serios ceea ce a spus? Ceea ce Isus a fost trimis să facă în această lume suntem și noi trimiși de El să facem! Ar putea deci situația să se prezinte în așa fel încât în unele aspecte importante, planul mântuirii să depindă de faptul că ucenicii lui Isus fac sau nu cu credincioșie ceea ce El a făcut cu atâta credincioșie? Și dacă nu o fac, atunci ei sunt urmașii Săi doar cu numele! Iar într-o zi astfel de urmași vor auzi acele cuvinte îngrozitoare: „Niciodată nu v-am cunoscut (pentru ceea ce spuneți că sunteți).” (Matei 7:23)

Când citesc această „fișă a postului”, Îl văd pe Dumnezeu ca pe Francizorul nostru Ceresc. El are ceva special de oferit tuturor acelor care sunt dispuși să o „cumpere” de la El. El oferă aceste francize gratuit tuturor acelor care se dedică pe ei înșiși pentru a-L reprezenta în tot ceea ce Îi este Lui caracteristic – cu credincioșie, în mod lămurit și fără încetare.

Isus a găsit mereu câțiva, în orice generație și în orice țară, care să înțeleagă mesajul. Aceștia au realizat că lucrul pentru Francizorul Divin a devenit viața lor! Nu exista nimic mai captivant! Aceste francize locale știu că nu sunt perfecte precum Biroul lor Central. Dar ele mai știu că dacă vor continua să asculte instrucțiunile venite de la Cartierul General și dacă vor sta aproape de reprezentanții companiei (reprezentanți care sunt mereu de partea lor pentru a le ajuta să întrunească toate așteptările), franciza locală va reflecta tot mai mult Modelul original al Francizorului Divin.⁸

De ce a creat El „ființele omenești [...] un ordin nou și distinct”? Pentru că familia omenească ar deveni unul dintre cele mai bune laboratoare ale Sale care ar da rezultate de partea „taberei” Lui în cadrul bătăliei, omul fiind la fel de bine și o imagine deschisă a modului în care vor acționa principiile lui Satana.

Acest „ordin nou și distinct” de ființe create inteligente a fost subiectul de conversație al întregului univers: „Întregul cer a găsit un interes adânc și plin de bucurie în crearea lumii și a omului. [...] Oamenii au fost făcuți «după chipul lui Dumnezeu» și a fost planul Creatorului ca ei să umple pământul.”⁹

Chiar mai mult, Dumnezeu plănuiase ca prin dezvoltarea rasei umane El să „lase în puterea noastră, prin conlucrare cu El, încheierea acestei scene nefericite.”¹⁰ Toate acestea constituie o mare responsabilitate – capacitatea de a grăbi Revenirea (sau de a o întârzia)!

Cu câteva ore înainte de Calvar și cu câteva săptămâni înainte de înălțare, Isus pune în aplicare Planul C. Planul A a eșuat când Adam și Eva au ieșit din Grădina Edenului. Planul B a dat greș când Israel a pierdut ocazia de a fi franciza credincioasă a lui Dumnezeu.

Iar acum – biserica creștină! Oameni ai credinței vor deveni francizele lui pretutindeni în lume, instrumentând acest caz: că Dumnezeu este vrednic de încredere, că Legea Lui este dreaptă, că El este nespus de îndurător și că harul Său ne înmoaie inimile și dă putere voințelor slabe, astfel încât voia Lui să poată fi îndeplinită pe pământ la fel cum este îndeplinită de îngeri plini de bucurie, de entuziasm și de supunere în ceruri (Luca 11:2). „Ceea ce Dumnezeu a urmărit să facă pentru lume, prin Israel, națiunea aleasă, va aduce la îndeplinire până la urmă, prin biserica Sa de pe pământ, de astăzi.”¹¹

În Planul C avem pentru biserică aceeași misiune și același țel pe care Dumnezeu l-a avut pentru Adam și pentru Eva și pentru națiunea evreiască: „Prin poporul Său, Domnul Hristos trebuie să-și manifeste caracterul și principiile împărăției Sale. [...] Prin poporul Său, Dumnezeu dorește să răspundă acuzațiilor lui Satana, arătând care sunt rezultatele ascultării de principiile cele drepte.”¹²

Legătura dintre însărcinarea dată de Dumnezeu bisericii - aceea că reflectarea de către creștini a caracterului și principiilor Sale urma să fie 'mărturia' Lui în lume - și întoarcerea lui Isus, depinde de credințioșia cu care această 'mărturie' este dată, și este rezumată foarte limpede în aceste cuvinte:

„Întunericul înțelegerii greșite despre Dumnezeu învăluie lumea. Oamenii își pierd cunoașterea cu privire la caracterului Său. Acesta a fost înțeles și interpretat în mod greșit. În aceste momente trebuie vestită o solie din partea lui Dumnezeu, o solie care înviorează prin influența ei și care mântuiește prin puterea ei. Caracterul Său trebuie făcut cunoscut. În întunericul lumii trebuie revărsate lumina slavei Sale, lumina bunătății Sale, a milei și a adevărului Său. [...] Aceia care așteaptă venirea Mirelui trebuie să spună oamenilor: «Iată Dumnezeul vostru.» Ultimele raze ale luminii milei, ultima solie de har care trebuie dată lumii, este descoperirea caracterului Său plin de iubire. Copiii lui Dumnezeu trebuie să reflecte slava Sa. În propria viață și în propriul caracter ei trebuie să arate ceea ce harul lui Dumnezeu a făcut pentru ei. Lumina Soarelui Neprihănirii trebuie să strălucească prin fapte bune – în cuvintele adevărului și în faptele sfințeniei.”¹³

Să ne amintim această realitate: Dacă Isus a biruit asupra lui Satana la fiecare pas, dacă întregul cer și toate lumile necăzute în păcat l-au văzut pe Satana demascat atunci când Isus a murit,¹⁴ de ce lupta nu s-a încheiat? Dacă Isus a reabilitat imaginea caracterului lui Dumnezeu și a stăpânirii Sale, ce ar mai fi necesar pentru ca marea luptă să ia sfârșit? Dacă Isus a lămurit toate lucrurile prin

viața și prin moartea Sa, de ce Dumnezeu a permis mizeria și lucrurile groaznice din ultimii 2000 de ani și nu a intervenit? Răspunsul este: mai există ceva ce încă nu s-a încheiat după momentul crucii.

Acesta este motivul pentru care, după ce Isus la Calvar i-a smuls masca lui Satana, El S-a aplecat apoi asupra bisericii Sale care atunci lua formă, instituind francize locale care să continue pretutindeni în lume lucrarea pe care El o făcuse timp de treizeci și trei de ani într-o zonă limitată, în estul Mării Mediterane.

De aceea Ellen White focalizează obiectivul nostru, scoțând în evidență că „princiipiile aflate în joc urma să fie descoperite mai lămurit. Și, pentru binele omului, existența lui Satana trebuia să continue. Oamenii, la fel și îngerii, trebuie să vadă contrastul dintre Prințul luminii și prințul întunericului.”¹⁵

În înțelepciunea Sa infinită, Dumnezeu a riscat din nou când a dat creștinilor misiunea de a duce la bun sfârșit lupta dintre El și Satana. Biserica creștină este planul C al lui Dumnezeu „în împlinirea scopului măreț al lui Dumnezeu pentru rasa umană.”¹⁶

Dacă privim din nou Imaginea de Ansamblu, Tema Marii Lupte explică motivul pentru care nimeni de pe pământ un ar ști ce s-a întâmplat cu adevărat pe cruce, *dacă* „ucenicii” nu ar fi făcut cunoscut acest lucru. Ar fi fost crezuți acești „ucenici” dacă „vestea bună” despre care vorbeau ei nu ar fi făcut nicio diferență în viețile lor în comparație cu alții care aveau și ei o credință puternică în „dumnezeii” lor? I-ar fi dat cineva într-adevăr atenție lui Pavel dacă el nu ar fi fost sigur că Isus cel crucificat a venit cu adevărat din cer cu vestea cea bună a lui Dumnezeu – și că aceasta făcea diferența? (Vezi Romani 1:16-17)

Din nou, Imaginea de Ansamblu – Dumnezeu a permis ca El să fie judecat în fața întregului univers.¹⁷ Dumnezeu și biserica sunt

chemați la judecată pentru aceleași motive: pentru a se dovedi că Satana greșește în toate învinuirile și acuzațiile pe care le-a adus împotriva caracterului și guvernării lui Dumnezeu.

Nu-i de mirare că Ellen White a fost destul de preocupată încât să întrebe:

„În această criză, unde se află biserica? Întrunesc membrii ei așteptările lui Dumnezeu? Îndeplinesc ei misiunea dată de El și reprezintă ei caracterul Său în fața lumii? Se grăbesc ei să îndrepte atenția celorlalți oameni asupra îndurătoarei solii finale de avertizare?”¹⁸

Urmează întrebarea: Este posibil să se aștepte vreodată de la urmașii declarați ai lui Hristos ca să dea ajutor în apărarea imaginii lui Dumnezeu în marea luptă? Tot ce am spus până acum ne conduce pe un drum lung spre răspunsul la această întrebare. Dar haideți să mai zăbovim asupra implicațiilor pe care întrebare le ridică.

Ezechiel, în vremea lui, era preocupat de această întrebare și de răspunsul ei. El era rob împreună cu mulți alți israeliți în Babilon; timp de sute de ani ei deveniseră de-a dreptul o rușine pentru Dumnezeul lor, iar El nu a mai putut să-i protejeze.

Referindu-se la Planul B, Dumnezeu îi spunea lui Ezechiel cum Israel a făcut de ocară numele Său, eșuând în îndeplinirea misiunii lor:

„Când au ajuns la neamuri, oriunde mergeau, pângăreau Numele Meu cel sfânt, astfel încât se zicea despre ei: «Acesta este poporul Domnului și totuși ei au trebuit să iasă din țara Lui.» Dar Eu am avut prețuire pentru Numele Meu cel sfânt pe care l-a pângărit casa lui Israel printre neamurile la care mersese. De aceea [...] Nu din pricina voastră fac aceste lucruri, casa lui Israel, ci pentru

Numele Meu cel sfânt pe care l-ați pângărit printre neamuri [...] Iar eu voi reface sfințenia Numelui Meu celui mare care a fost pângărit printre neamuri [...] Și neamurile vor cunoaște că Eu sunt Domnul [...] *când prin voi îmi voi reabilita sfințenia sub ochii lor.*”(Ezechiel 36:20-23 RSV, subliniere adăugată)

Viața și moartea Domnului nostru au fost o etapă a sfințirii (reabilitării) numelui lui Dumnezeu, reabilitare ce stă la baza Marii Lupte. A doua etapă a reabilitării Numelui - caracterului - lui Dumnezeu va fi lucrat prin har în viețile creștinilor credincioși. „Mântuitorul a venit pentru a-L slăvi pe Tatăl prin demonstrarea iubirii Sale; astfel, Duhul Sfânt urma să-L slăvească pe Hristos arătând harul Său întregii lumi. Imaginea reală a lui Dumnezeu trebuie reprodușă în oameni. Onoarea lui Dumnezeu, onoarea lui Hristos, este implicată în desăvârșirea caracterului poporului Său.”¹⁹

Caracterul creștinului care trăiește timpul sfârșitului, care „ține poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus” reflectă aceeași caracteristică vizibilă în viața lui Enoh, a lui Daniel și în viețile tuturor acelorora din timpurile trecute care l-au permis lui Dumnezeu să le dea inimi noi și duhuri noi, inimi de carne în locul inimilor de piatră.²⁰

Experiența lui Iov este un model pentru oamenii credincioși: „Potrivit cu credința lui, așa s-a întâmplat în cazul lui Iov. «Dacă m-ar încerca Dumnezeu» a spus el «aș ieși curat ca aurul» (Iov 23:10). Și așa a și fost. Prin îndelunga sa răbdare el a și-a apărât propriul caracter, și în felul acesta caracterul Aceluia al Căruia reprezentant era.”²¹

Când înțelegem că privilegiul cel mai mare al unui creștin este acela de a se uni cu Isus în apărarea caracterului lui Dumnezeu pretutindeni în univers, întreaga noastră orientare religioasă se întoarce cu susul în jos. Sau poate cu susul în sus? În loc să ne concentrăm în mod egoist asupra răsplătirii și nevoii constante de

aprobare, cel mai puternic impuls devine, mai presus de toate, acela de a apăra numele lui Dumnezeu și bunătatea Lui. Aceasta este recunoștința dragostei *agape* ca răspuns la dragostea Sa minunată pentru noi.

Planul C cuprinde toate aspectele vieții creștinului. Totul îmbracă o altă culoare – un nou fel de vânt adie. O nouă rațiune devine limpede și motivatoare pentru orice am face. Pledoaria lui Ellen White se face auzită pretutindeni în scrierile ei:

„Dacă a existat vreodată un popor care să aibă nevoie de lumină din cer mereu crescândă, atunci acesta este poporul care, în aceste vremuri de primejdie, a fost chemat de Dumnezeu să fie depozitarul Legii Sale celei sfinte și să apere caracterul Său în fața lumii. Aceia cărora li s-a acordat o încredere atât de sfântă trebuie să fie spirituali, înnobițați, însuflețiți de adevărurile pe care mărturisesc că le cred.”²²

Mai mult, „Este de datoria fiecărui copil al lui Dumnezeu să apere onoarea caracterului Său. Puteți să-L slăviți pe Dumnezeu, puteți să arătați puterea harului întăritor.”²³

Chiar mai mult decât atât, „Dumnezeu va avea un popor pe pământ care va apăra onoarea Sa prin considerația arătată față de toate poruncile Sale; iar poruncile sale nu sunt grele, nu sunt un jug al sclaviei.”²⁴

Va dori oare un creștin care înțelege ce a făcut Isus în Grădina Ghetsimani și pe Cruce să facă mai puțin de-atât? Aceia care înțeleg cât de mare nevoie are Dumnezeu de mărturia lor sunt pe calea care duce la împlinirea Planului C al lui Dumnezeu.

O ultimă întrebare – cum vom știi când lupta s-a sfârșit? Adventiștii spun de mai bine de un secol că Isus va veni în timpul vieții „lor”. Să le dăm un 10 cu felicitări pentru râvnă dar un 4 pentru

teologia nesatisfăcătoare? Puțin probabil! De ce această întârziere aparentă asemănătoare cu cea a Mirelui întârziat la nunta Sa? (Matei 25:5) De ce a fost nunta întârziată? Pentru că mireasa (credincioșii declarați ai lui Dumnezeu) nu „s-a pregătit”. (Apocalipsa 19:7)

Pe scurt, răspunsul este că Dumnezeu ține în frâu acele ultime șapte plăgi, așteptând ca cei credincioși din ultima generație să fie demni de pecetea Sa aprobatoare. (Apocalipsa 7:1-4)

Da, Dumnezeu este pregătit să reverse Puterea Ploii Târzii asupra credincioșilor care vor folosi puterea Sa așa cum trebuie. Aceștia sunt oameni pe care Dumnezeu îi va marca prin amprenta Sa, îi va pecetlui cu aprobarea Sa, pentru că în poporul Lui te poți încrede – pentru că ei au lăsat Duhul Sfânt să le maturizeze caracterele.

Ioan îi descrie pe acești credincioși din ultimele zile ca pe aceia „care au numele Tatălui Său scris pe frunți.” (Apocalipsa 14:1). Ei îl „urmează pe Miel [Isus] oriunde ar merge [...] iar în gura lor nu s-a găsit minciună pentru că ei sunt fără vină înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu.” (Apocalipsa 14:4-5) În viziune, Ioan vede acest grup aflat înaintea tronului lui Dumnezeu și „ei vor vedea fața Lui, iar numele Lui va fi pe frunțile lor.” (Apocalipsa 22:4)

Da, aceștia sunt aceiași credincioșii din ultima generație pe care Petru îi profetizează:

„Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiților, fiindcă

așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină, și în pace.” (2 Petru 3:11-14)

Cele spuse portretizează cum se răspunde la întrebarea: „Ce dorește Dumnezeu să realizeze prin Planul Său de Mântuire?”

Anexa B

Modul în care Ellen White folosea cuvinte ca *pasiuni, înclinații, tendințe, corupție* etc.

Ellen G. White nu este un maestru al paradoxurilor. Când folosește cuvinte precum *pasiuni și tendințe*, ea le folosește în mod alternativ în trei contexte diferite, făcând adesea diferența între „puteri” sau „pasiuni” „mai înalte” și „puteri” sau „pasiuni” „josnice”:

1. Pentru a descrie pasiunile și tendințele date de Dumnezeu tuturor ca parte a naturii umane – acestea trebuie controlate de rațiune și de Duhul Sfânt;
2. Pentru a descrie pasiuni și tendințe folosite în mod greșit din cauza dorințelor rele și egoiste, care trebuie „răstignite”, „abandonate” și „îndepărtate” din viața creștinului;
3. Pentru a evidenția că biruința completă asupra pasiunilor și tendințelor „păcătoase” este posibilă în această viață.

I. Dumnezeu înzestrează ființa umană cu pasiuni și tendințe:

„Aveți acea vârstă la care voința, pofta și pasiunile cer cu putere să fie satisfăcute. Dumnezeu le-a sădit în ființa voastră în scopuri înalte și sfinte. Nu trebuie ca acestea să devină pentru voi un blestem prin pervertirea lor.” – *Mărturii*, vol. 3, 84.

II. Astfel de pasiuni date de Dumnezeu „trebuie controlate de rațiune și de Duhul Sfânt”:

„Sentimentele sale [Adam] erau curate; *apetitul și pasiunile* lui erau sub controlul rațiunii.” – *Patriarhi și profeți*, 45. „Corpul trebuie adus în ascultare. Puterile mai înalte ale făpturii trebuie să conducă. Pasiunile trebuie să fie controlate de către voință, care trebuie ea însăși să se afle sub controlul lui Dumnezeu. Puterea împărătească a rațiunii, sfințită prin harul divin, trebuie să fie stăpână în viețile noastre.” – *Divina vindecare*, 130.

„Cuvintele, practicile, pornirile inimii (eng. passions) [lui Pavel] - toate erau aduse sub stăpânirea (eng. control) Duhului lui Dumnezeu.” – *Faptele apostolilor*, 315.

„Aveți nevoie de harul lui Dumnezeu pentru ca gândurile voastre să poată fi disciplinate să se îndrepte în direcția cea bună și cuvintele pe care le roștiți să poată fi cuvinte corespunzătoare, pentru ca pasiunile și apetitul vostru să poată fi supuse controlului rațiunii, iar limba să fie ținută în frâu față de ușurătate, critica răutăcioasă și căutarea de greșeli. [...] Înclinațiile (eng. propensities) noastre firești (eng. natural) trebuie stăpânite; altfel, niciodată nu putem birui cum a biruit Hristos.” – *Mărturii*, vol. 4, 235.

„Dacă, în credință și în mod curajos, își aduc voința în supunere față de voința lui Dumnezeu, El îi va învăța, iar viețile lor ar putea fi curate ca albul crin, plin de proștețime în mijlocul apelor stătute. Ei trebuie ca, în puterea lui Hristos, să fie hotărâți să-și controleze înclinația și dorința și, în fiecare zi, să biruie ispitele lui Satana. Aceasta este calea marcată de Dumnezeu pentru oameni, prin care să slujească scopurilor Lui.” – *Semnele timpului*, 8 iulie 1880.

„Triumful cel mai mare dat nouă de religia lui Hristos este stăpânirea asupra noastră înșine. Înclinațiile noastre firești trebuie stăpânite, altfel nu putem birui precum a biruit Hristos.” – *Mărturii*, vol. 4, 235.

„Trăsăturile naturale de caracter moștenite au nevoie de o stăvilire fermă, altfel râvna aprinsă, intențiile bune, vor sfârși în răutate, iar emoțiile excesive vor produce asemenea impresii asupra inimilor omenești, încât acestea vor fi purtate de impuls și vor permite impresiilor să devină călăuza lor.” – *Selected Messages*, cartea 2, 93.

III. Ellen White alternează adesea înțelesul cuvintelor *pasiune* și *tendință* (n. tr.: sau *înclinație* – din eng. *propensity*), mai ales atunci când are în vedere că ambele trebuie controlate de rațiune și de puterile superioare.

„*Patimile firești* își au locul și rostul lor în trup. Cuvintele «fire» sau «firesc», sau «poftele firii pământești», se referă la firea pământească, stricată, coruptă; *firea prin sine însăși* nu poate lupta împotriva voinței lui Dumnezeu. Ni se poruncește să răstignim firea cu poftele și patimile ei. Cum să facem acest lucru? Producând durere trupului? Nu, ci dând morții ispita spre păcat. Gândul stricat trebuie înlăturat. Orice gând trebuie adus în supunere față de Domnul Hristos. Orice *tendințe* animalice trebuie să fie supuse puterilor mai înalte ale sufletului.” – *Manuscript 1*, 1.888, *Căminul advent*, 127, 128.

Notă: acest fel de pasiune sau înclinație (tendință), aparținând lui Adam de dinainte de cădere și creștinilor biruitori, trebuie să fie ceea ce Ellen White a avut în vedere când a scris despre Isus:

„Biserica lui Hristos trebuie să manifeste caracterul Său. [...] Isus spune: «Mă sfințesc pentru ei, pentru ca și ei să fie sfințiți prin adevăr.» [...] El a lăsat strălucirea cerului și și-a înveșmântat divinitatea în uman, supunându-se la durere, rușine, ocară, abuz, tăgăduire și răstignire. Cu toate că avea întreaga putere a pasiunii omenești, El nu a cedat niciodată în fața ispitei de a face ceea ce nu

era curat, înălțător și nobil.” – *Semnele timpului*, 21 noiembrie 1892.

„Lecția dată de Hristos cu ocazia primirii copiilor ar trebui să lase o impresie mai profundă asupra minților noastre [...] Copiii pot fi capricioși și pot avea pasiuni la fel cu acelea ale umanității, dar acest lucru nu ar trebui să ne împiedice să-i aducem la Hristos. El a binecuvântat copii stăpâniți *de pasiuni precum cele ale Lui Însuși.*” – *Semnele Timpului*, 9 aprilie 1896.

IV. Anumite pasiuni trebuie îndepărtate, răstignite, biruite etc:

„Singura putere care creează sau care perpetuează adevărata pace este harul lui Hristos. Când acesta este sădit în inimă, el va îndepărta patimile care provoacă cearta și dezbinarea.” – *Hristos lumina lumii*, 302.

„*Pasiunile nesfinte* trebuie să fie răstignite. Ele vor protesta zgomotos, cerând să fie îngăduite, dar Dumnezeu a implantat în inimă scopuri și dorințe înalte și sfinte, iar acestea nu trebuie să fie degradate. Noi suntem atrași spre lucrurile josnice numai când refuzăm să ne supunem controlului rațiunii și al conștiinței. Pavel declara: «Pot totul în Hristos, care mă întărește.»” (Filipeni 4:13)” – *Slujitorii Evangheliei*, 128.

„*Voința și pasiunile nesfințite* trebuie răstignite. Acest lucru poate fi privit ca o lucrare grea și istovitoare. Totuși, ea trebuie îndeplinită sau veți auzi sentința îngrozitoare din gura lui Isus: „Depărtați-vă”. Puteți face totul prin Hristos, care vă întărește. Aveți acea vârstă *la care voința, pofta și pasiunile cer cu putere să fie satisfăcute. Dumnezeu le-a sădit în ființa voastră în scopuri înalte și sfinte. Nu trebuie ca acestea să devină pentru voi un blestem prin pervertirea lor.*” – *Mărturii*, vol. 3, 84.

„Mândria noastră, egoismul, pasiunile rele și iubirea de plăceri lumești, toate trebuie biruite; de aceea Dumnezeu ne trimite

strâmtorări, pentru a ne testa și dovedi și a ne arăta că aceste rele există în caracterele noastre. Trebuie să biruim prin tăria și harul Său pentru a fi părtași la natura divină, scăpând de stricăciunea care există în lume prin poftă.” – *Mărturii*, vol. 3, 115.

„Oricare ar fi obiceiul rău și patima cea rea, care din cauza îndelungatei practicări a robit sufletul și trupul, Hristos e în stare și dorește să te elibereze. El va da viață sufletului «mort în greșeli» (Efeseni 2:1). El îl va elibera pe robul prins în slăbiciune de nenorocire și de lanțurile păcatului.” – *Hristos lumina lumii*, 203.

„*Patimă tot atât de josnică* poate fi găsită în legătura de căsătorie, ca și în afara ei. [...] Nu iubirea curată este cea care îl stimulează pe un bărbat să facă din soția lui o unealtă care să slujească acestei pofte desfrânate. Este *pasiunea senzuală* care țipă după satisfacerea dorinței. [...] Iubirea este un principiu sfânt și curat; dar *pasiunea desfrânată* nu vrea să admită înfrânare și să i se dicteze sau să fie stăpânită de rațiune. [...] Puterea sistemului nervos a fost risipită de bărbați și femei, fiind solicitată de *acțiuni nenaturale spre a satisface pasiuni josnice*; și această pasiune vulgară, josnică, hidoasă, *monstruoasă, pretinde delicatul nume de iubire*. Mulți dintre preținșii creștini care au trecut prin fața mea păreau *lipsiți de restricții morale*. [...] Ele (soțiile) sunt considerate niște unelte puse în slujba satisfacerii *înclinațiilor josnice, desfrânate*. Și foarte multe femei se supun să devină roabe ale *înclinațiilor desfrânate*; ele nu-și păstrează trupurile lor în cinste și sfințenie. [...] dar feminitatea ei castă, demnă și pioasă, a fost consumată pe *altarul patimii josnice*; ea a fost sacrificată spre plăcerea soțului ei. [...] Niciun bărbat nu o poate iubi cu adevărat pe soția lui când vrea să se supună răbdătoare, să devină sclava lui și să slujească *pasiunilor lui depravate*. [...] El se îndoiește de fidelitatea și curăția ei, se plictisește de ea, și caută ca altcineva să-i trezească și să-i intensifice *pasiunile lui diabolice*. [...] Ea vede că el nu este stăpânit de conștiință sau de teama de Dumnezeu; toate aceste bariere sacre sunt doborâte la pământ de către *pasiuni desfrânate*;

tot ceea ce este cucernic în soț este rob al poftelor brute și josnice. [...] Trebuie, oare, ca soția să se simtă obligată să se supune orbește cerințelor soțului ei, când ea vede că nu-l stăpânește nimic altceva decât *patimi josnice* și când rațiunea și judecata ei sunt convinse că ea face acest lucru spre vătămarea trupului ei, pe care Dumnezeu i-a poruncit să-l țină în sfințenie și cinste, păstrându-l ca o jertfă vie pentru Dumnezeu? [...] Nu este o iubire curată și sfântă aceea care o face pe soție să satisfacă *înclinațiile senzuale* ale soțului ei cu prețul sănătății și vieții ei. Trebuie, oare, ca soția să se simtă obligată să se supune orbește cerințelor soțului ei, când ea vede că nu-l stăpânește nimic altceva decât *patimi josnice* și când rațiunea și judecata ei sunt convinse că ea face acest lucru spre vătămarea trupului ei, pe care Dumnezeu i-a poruncit să-l țină în sfințenie și cinste, păstrându-l ca o jertfă vie pentru Dumnezeu? Nu este o iubire curată și sfântă aceea care o face pe soție să satisfacă *înclinațiile senzuale* ale soțului ei cu prețul sănătății și vieții ei. Dacă deține o iubire și o înțelepciune adevărate, soția va căuta să-i abată mintea de la *satisfacerea pasiunilor josnice* și să o conducă spre teme înalte și spirituale stăruind asupra unor subiecte spirituale interesante. Poate fi necesar ca ea să-l avertizeze cu smerenie și cu afecțiune, chiar cu riscul de a-l nemulțumi, *că nu-și poate înjosi trupul cedând excesului sexual.*” – *Mărturii*, vol. 2, 474 - 475.

„Pofta ochilor și *pasiunii stricate* sunt trezite prin privire și lectură. Inima este coruptă prin imaginație. Mintea găsește plăcere în contemplarea scenelor care trezesc *cele mai josnice pasiuni*. Aceste imagini rușinoase, văzute printr-o imaginație mânjită, corup purtarea și pregătesc ființele înșelate și orbite să dea frâu liber patimilor păcătoase. Apoi, urmează păcate și abateri care trag ființele făcute după chipul lui Dumnezeu în jos, la un nivel cu animalele, afundându-le în cele din urmă în pierzare. Evitați să citiți sau să priviți la lucruri care vă vor sugera cugete murdare. Cultivați puterile morale și intelectuale. Nu lăsați ca aceste puteri nobile să ajungă slăbite prin multa citire chiar și a cărților de povești. Eu

cunosc minți puternice, care au fost dezechilibrate și amortite sau paralizate prin necumpătare la citire.” – *Mărturii*, vol. 2, 410.

„Îi așteaptă o răsplată înfricoșătoare și totuși se află sub stăpânirea pornirilor și *pasiunilor josnice*; ei completează pentru Judecată un raport întunecat al vieții lor. Îmi ridic glasul și îi avertizez pe toți cei ce poartă Numele lui Hristos să se despartă de orice nelegiuire. *Curățiți-vă* sufletele prin ascultare de adevăr. *Curățiți-vă de orice întinăciune* a cărnii și spiritului, ducându-vă până la capăt sfințirea în frica de Dumnezeu. Vouă, cărora vi se potrivește aceasta, vă spun și știți despre ce vorbesc.” – *Mărturii*, vol. 3, 475.

„Veți culege ceea ce veți semăna. Acești tineri seamănă acum sămânța. Fiecare faptă din viețile lor, fiecare cuvânt rostit reprezintă o sămânță pentru bine sau rău. Recolta va fi după tipul seminței folosite. Dacă își vor îngădui *pasiunii nechibzuite, lascive, stricate* sau vor ceda *satisfacerii apetitului sau înclinației* inimilor lor nesfințite, dacă vor nutri mândria sau principiile greșite și vor îndrăgi obiceiurile necredincioșiei sau desfrânării, vor culege o recoltă îndestulătoare de remușcări, rușine și disperare.” – *Mărturii*, vol. 3, 226 - 227.

Această listă de pasiuni de mai sus conține pasiuni mult diferite de cele care trebuie stăpânite: „vicioase”, „pervertite”, „criminale”, „nesăbuite, senzuale” „amare sau otrăvitoare”, „corupte”, „diabolice”, „josnice”, „depravate” etc. Aceste pasiuni trebuie „biruite”, „răstignite” – cu alte cuvinte, eliminate. **Nu acestea sunt pasiunile pe care Isus le-a avut vreodată – El nu a cedat și nici nu a permis să fie corupt de ispitele zilnice.**

De aceea putea scrie Ellen White referitor la Isus:

„N-a fost întinat de stricăciune, era străin față de păcat; totuși, S-a rugat, și încă des și cu strigăte puternice și lacrimi. S-a rugat pentru ucenicii Săi și pentru Sine, identificându-Se astfel cu

nevoile noastre, cu slăbiciunile noastre și cu neajunsurile noastre, care sunt atât de obișnuite la oameni. *El a fost un mare petiționar, neavând pasiunile firii noastre căzute, dar înconjurat de infirmități asemănătoare, ispitit în toate privințele, cum suntem și noi. Isus a îndurat chinul care necesita ajutor și sprijin de la Tatăl Său.*” – *Mărturii*, vol.2, 508-509.

„Mântuitorul nostru S-a identificat cu nevoile și slăbiciunile noastre, astfel că a devenit un implorator, un petiționar nocturn, cerând de la Tatăl Său provizii proaspete de putere pentru a veni, întărit și reînviat, fortificat pentru datorie și necaz. El este exemplul nostru în toate privințele. *El ne este frate în slăbiciunile noastre, dar nu în al le avea ca patimi.* Ca Singurul fără păcat, natura Lui s-a ferit de rău. – *Mărturii*, vol. 2, 202.

V. Acum, dacă am văzut modul de folosire al lui Ellen G. White al acelor *pasiuni* care trebuie „răstignite”, să privim la modul ei de folosire a cuvântului *tendințe* (sau *înclinații*, *predispoziții* – din eng. *propensities*) care trebuie eliminate din viața creștinului matur.

„Mi-a fost arătat că ei își satisfac *înclinațiile egoiste* și fac doar acele lucruri care sunt în conformitate cu gusturile și cu ideile lor. Ei se îngrijesc pentru a-și tolera mândria și senzualitatea și își duc la îndeplinire planurile și ambițiile egoiste. Sunt plini de stimă se sine. Dar chiar dacă *înclinațiile* lor *rele* pot să le pară la fel de scumpe ca mâna dreaptă sau ca ochiul drept, ele *trebuie îndepărtate* de la lucrător, altfel el nu poate fi primit înaintea lui Dumnezeu.” – *Testimonies to Ministers*, 171-172.

„Dacă, la fel ca Daniel, vor aduce toate obiceiurile, poftele și pasiunile lor în conformitate cu cererile lui Dumnezeu, tinerii se vor califica pentru o lucrare mai înaltă. Ei ar trebui să scoată din mintea lor tot ceea ce este ieftin și frivol. *Va trebui să renunțe la tendințele către amuzament și plăcere*, pentru că nu au loc în viața și

experiența acelor care trăiesc prin credința în Fiul lui Dumnezeu, mâncând din trupul Său și bând din sângele Său.”– *The Youth’s Instructor*, 22 iunie 1899.

„Ce-i pasă bârfitorului că îl defăimează pe cel nevinovat? El nu-și va opri lucrarea cea rea, deși nimicește speranța și curajul în aceia care deja se prăbușesc sub povara lor. El n-are altă grijă decât satisfacerea *înclinațiilor lui iubitoare de scandal.*” – *Mărturii*, vol. 5, 57.

„Tu urmărești cu un pasionat ochi de afacerist cea mai bună șansă de a face rost de o afacere. Această *înclinație de a face planuri* a devenit a doua natură a ta și nu vezi și nu-ți dai seama de răul pe care-l faci, încurajând-o.” – *Mărturii*, vol. 4, 351.

„Părinții [...] au abuzat de privilegiile căsătoriei lor, și, prin îngăduință, au întărit *pasiunile lor senzuale*. [...] Copiii se nasc cu *înclinații senzuale mult dezvoltate*, lor fiindu-le dată pecetea caracterului părinților. [...] Aceia care se simt liberi, pentru că sunt căsătoriți, să-și degradeze trupurile lor prin îngăduințe animalice ale pasiunilor senzuale vor perpetua umblarea lor degradată în copiii lor. Păcatele părinților se vor transmite copiilor lor, pentru că părinții au dat frâu liber propriilor lor *înclinații păcătoase.*” – *Mărturii*, vol. 2, 391.

VI. Ellen G. White nu a susținut niciodată că toate pasiunile și înclinațiile trebuie „răstignite” sau „îndepărtate” din viața creștinului, ci doar pasiunile și înclinațiile „rele”. De ce? Pasiunile sau înclinațiile naturale, date de Dumnezeu, cu siguranță vor rămâne. Ele trebuie să rămână sub control însă până în momentul în care vom fi luați la cer sau înviați:

„Adesea creștinul trebuie să renege instruirea și educația de o viață pentru a putea deveni un învățăcel în școala lui Hristos. Apetitul și viciul trebuie să fie subordonate stăpânirii Duhului Sfânt.

Iar războiul acesta nu se va sfârși, până la încheierea acestei fărâme de eternitate. Chiar dacă atacurile care ne asaltează ne provoacă fără încetare la luptă, ele nu reprezintă altceva decât tot atâtea victorii prețioase de câștigat; iar valoarea triumfului asupra eului și asupra păcatului este cu mult mai mare decât o poate aprecia rațiunea umană. Efortul depus pentru câștigarea bătăliei, deși cere lepădare de sine, este de mică însemnătate în comparație cu biruința asupra răului.” – *Christian Education*, 122; *Counsels to Teachers*, 21.

Cu alte cuvinte, făgăduința de această parte a veșniciei nu este absența luptelor, ci aceea a unei biruințe mărețe.

VII. Din exemplele de mai sus (care sunt doar câteva, neconstituind însă o listă completă) o putem înțelege mai bine pe Ellen White când scria:

„Trebuie să înțelegem că este privilegiul nostru ca, prin credința în El, să fim părtași ai naturii divine, eliberându-ne astfel de stricăciunea care există în lume prin poftă. Atunci suntem curățați de tot păcatul, de toate defectele de caracter. *Noi nu trebuie să păstrăm nicio înclinație păcătoasă.* Hristos este purtătorul păcatelor; Ioan a arătat spre El, spunând oamenilor: «Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii.» [...] Pe măsură ce devenim părtași ai naturii divine, *tendințele spre rău moștenite și cultivate* sunt eliminate din caracter, iar noi devenim o putere vie spre bine.” – *Review and Herald*, 24 aprilie 1900.

VIII. Iar referitor la Isus, Ellen G. White scria:

„El a luat asupra Sa natura umană, fiind ispitit în toate la fel cum natura umană este ispitită. El ar fi putut să păcătuiască; ar fi putut să cadă, dar *nici măcar pentru o clipă nu s-a găsit în El o înclinație rea.* [...] Să nu lași niciodată, în nici un fel, nici cea mai mică impresie asupra minților umane că vreo pată sau o înclinație

spre corupție s-ar fi găsit asupra lui Hristos, sau că El ar fi cedat în vreun fel ispitei.” – *Manuscript Releases*, vol. 13, 18-19.

Isus se afla în război cu toate ispitele de a-și satisface dorințele și înclinațiile omenești pe care toți le avem – dar El a rezistat, S-a ferit de ele și le-a biruit pe toate. El a biruit aceste pasiuni/înclinații josnice prin puterea nobilă a rațiunii și prin Duhul Sfânt:

„Dar noi nu trebuie să devenim stricați și lumești în gândirea noastră, și să nu socotim în cugetul nostru pervertit că posibilitatea ca Hristos să fi cedat ispitelor lui Satana l-a degradat umanitatea, El deținând aceleași înclinații păcătoase, corupte ca ale omului. [...] Presupunerea că Lui Îi era imposibil să cedeze ispitei Îl așază pe Hristos într-o poziție în care nu poate fi un exemplu desăvârșit pentru om, iar forța și puterea acestui aspect al umilinței lui Hristos, care este cea mai memorabilă, nu mai este o îndrumare sau un ajutor pentru ființele umane. [...] Natura divină combinată cu cea umană L-au așezat în fața riscului de a ceda ispitelor lui Satana. Aici încercarea lui Hristos a fost mult mai mare decât aceea a lui Adam și a Evei, pentru că Hristos luase natura noastră, *căzută, dar nu coruptă, natură ce nu putea fi coruptă decât dacă El ar fi primit cuvintele lui Satana în locul cuvintelor lui Dumnezeu*. Presupunerea că Lui Îi era imposibil să cedeze ispitei Îl așază pe Hristos într-o poziție în care nu poate fi un exemplu desăvârșit pentru om, iar forța și puterea acestui aspect al umilinței lui Hristos, care este cea mai memorabilă, nu este o îndrumare sau un ajutor pentru ființele umane.” – *Manuscript Releases*, vol. 16, 182.

Isus nu a avut „înclinații păcătoase, corupte precum omul” nu pentru că a fost născut cu acest avantaj, ci pentru că **El a ales să nu aibă „înclinații păcătoase, corupte precum omul”**.

Isus a devenit om la fel ca orice copil, prin naștere umană. Moștenirea Sa genetică i-a dat toate slăbiciunile, pasiunile și

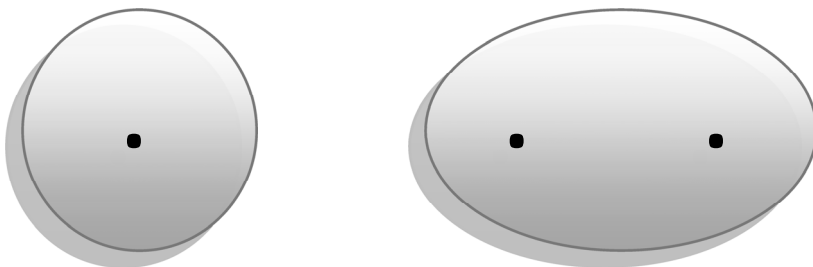
înclinațiile comune oricărei ființe umane. **Dar prin alegere**, El nu a transformat acele slăbiciuni, pasiuni și înclinații în pasiuni și înclinații rele.

Ellen White clarifică des aceasta, dar niciodată mai clar decât în *Hristos lumina lumii*, 49 – „Pentru Fiul lui Dumnezeu ar fi fost o umilință aproape fără margini ca să ia natura omului chiar și atunci când Adam se afla în Eden, nevinovat. Dar Isus a luat corp omenesc atunci când rasa umană fusese slăbită de patru mii de ani de păcat. Ca orice copil al lui Adam, El și-a asumat consecințele acțiunii legii eredității. Care erau consecințele acestea, se poate vedea în istoria strămoșilor Săi pământești. El a venit cu o ereditate ca aceasta, ca să împartă cu noi grijile și ispitele și să ne dea o pildă de o viață fără păcat. Cu toate acestea, în lumea în care Satana se pretindea stăpân, Dumnezeu l-a îngăduit Fiului Său să vină ca un prunc slab, supus slăbiciunii omenești. El l-a îngăduit să dea piept cu primejdiile vieții la fel ca oricare om, să ducă lupta vieții așa cum trebuie să o ducă orice vlăstar omenesc, cu riscul de a da greș și a pierde veșnicia.”

Când Ellen White scrisă „El ar fi putut să păcătuiască; ar fi putut să cadă, dar *nici măcar pentru o clipă nu s-a găsit în El o înclinație rea*” ea spunea pur și simplu că „Isus ar fi putut să păcătuiască [...] **dar** nu a făcut-o.”

Ellen White a folosit același tip de gândire când a scris: „Adam a fost ispitit de vrăjmaș și a căzut. Nu a fost vreun păcat lăuntric care l-a determinat să cedeze; căci Dumnezeu l-a creat curat și fără prihană, după chipul Său. El a fost la fel de fără vină precum îngerii dinaintea tronului. Nu au existat în el principii corupte, nici înclinații spre rău, dar atunci când Hristos a venit să întâmpine ispitele lui Satana, El a purtat «*asemănarea firii păcătoase*».” – *Semnele timpului*, 17 octombrie 1900.

Natura eliptică a adevărului

Elipsa adevărului:

Un cerc are un singur punct central (focar); o elipsă are două puncte centrale (focare).

1. Într-o elipsă, dacă cele două puncte se separă unul de celălalt, ajungem, în cele din urmă, la ceva de forma unui crenvurșt. Dacă cele două puncte se apropie prea mult unul de celălalt, avem o figură care se aseamănă un cerc.
2. În ambele cazuri, nu mai avem o elipsă în adevăratul sens al cuvântului; elementele unei instalații care funcționează pe principiul elipsei s-ar opri în mod brusc și n-ar mai funcționa dacă cele două focare ar fi apropiate sau depărtate unul de celălalt.
3. Într-o elipsă adevărată trebuie ca ambele focare să funcționeze, cu o egală forță de fiecare parte, altfel elipsa încetează să mai fie elipsă. De exemplu, dacă dorim un pahar cu apă, nu vom cere hidrogen; și nici oxigen. Pentru a obține

apă, trebuie să creăm H₂O; adică, atât oxigenul cât și hidrogenul sunt necesare în elipsa apei. Unul fără altul nu se poate!

4. Adevărurile teologice folosesc întotdeauna modelul elipsei; de exemplu, Dumnezeu este unul dintre focarele elipsei, iar omul este celălalt focar. Într-un anumit fel, în ceea ce ne privește, aceste două puncte nu pot exista unul fără celălalt, nu-l putem avea pe unul fără celălalt.
5. De exemplu, elipsa mântuirii necesită har și credință; dacă vrem să fim mântuiți, nu putem avea har fără credință și nici viceversa.
6. Elipsa evangheliei poate fi formulată prin alăturarea iertării și puterii; iertare fără puterea de a birui păcatul pentru care cerem iertare, înseamnă o evanghelie incompletă și nu ceea ce Dumnezeu a intenționat.
7. Dacă vrem să înțelegem rolul lui Hristos în mântuirea noastră, vom observa că El este atât Înlocuitorul, cât și Exemplul nostru – una fără cealaltă nu se poate.
8. Dacă vrem să înțelegem lucrarea lui Hristos ca Mântuitor, îl privim pe Cruce și de asemenea îl privim ca pe Marele nostru Preot – una fără cealaltă nu se poate.

“De ce a venit Isus în felul în care a făcut-o”

1. Isus a venit cu scopul de a fi Mântuitor și Exemplu pentru om – pentru a-i fi Înlocuitor și Garant.

„Isus a venit în lumea noastră pentru a oferi oamenilor un *exemplu viu* așa cum este cerut tuturor – începând de la Adam, primul om, până la ultimul om care va trăi pe pământ. El a spus că misiunea Lui nu este aceea de a desființa Legea, ci aceea de a o împlini într-o ascultare desăvârșită și deplină. El a venit pentru a demonstra faptul că natura umană, unită printr-o credință vie cu natura divină, poate să asculte de toate poruncile lui Dumnezeu.”
Review and Herald, 15 noiembrie 1898.

„Această condiție deplorabilă [a păcătosului] nu ar fi cunoscut nicio schimbare și nicio speranță dacă Isus nu ar fi coborât în lumea noastră pentru a fi *Mântuitorul și Exemplul omului*. În mijlocul unei degradări morale a lumii, El păstrează un caracter frumos și fără pată, singurul model dat omului pentru a fi urmat. Noi trebuie să studiem, să-L copiem și să-L urmăm pe Domnul nostru Isus Hristos; atunci vom aduce farmecul încântător al caracterului Său în viețile noastre și vom împlini frumusețea Sa în vorbele și în acțiunile noastre zilnice. Astfel vom fi primiți pentru a sta înaintea lui Dumnezeu și, luptând cu puterile întunericului, vom recâștiga puterea stăpânirii de sine și iubirea de Dumnezeu pe care Adam a pierdut-o prin cădere. Prin Hristos vom putea să deținem spiritul iubirii și ascultării de poruncile lui Dumnezeu. Prin meritele Lui, acest spirit poate fi restaurat în naturile noastre căzute; iar când se ține

judicata și când se deschid cărțile primim aprobarea lui Dumnezeu.” *Semnele timpului*, 22 decembrie 1887.

„Când Isus a venit în lume, El a venit drept *Înlocuitor și Garant* al nostru. El a trecut prin toate experiențele unui om, de la iesle până la Calvar dându-i acestuia la fiecare pas un exemplu a ceea ce ar trebui el să fie și să facă.” – *Semnele timpului*, 18 aprilie 1882.

2. Hristos a venit să aducă putere divină pentru a o uni cu efortul uman.

„Hristos a venit să aducă putere divină pentru a o uni cu efortul uman, astfel încât deși eram decăzuți printr-un apetit pervertit, să putem prinde curaj, pentru că suntem prizonieri ai speranței. [...] Oricine se află în armonie cu Hristos, va avea un caracter asemănător cu al Lui. [...] El a venit în lumea noastră pentru a ne arăta cum să trăim o viață curată, sfântă, iar eu am hotărât în inima mea ca El să nu fi trăit și să nu fi murit degeaba în dreptul meu.” – *Semnele timpului*, 4 august 1890.

3. Hristos a venit pentru a arăta omenirii cum să țină Legea lui Dumnezeu.

„Exemplul de conformare desăvârșită față de legile lui Dumnezeu, oferit de Domnul Hristos la venirea Sa, este valabil pentru toți — de la Adam, primul om, și până la ultima ființă umană care va trăi pe pământ. El a declarat că misiunea Lui nu a fost aceea de a nimici legea, ci de a o împlini într-o ascultare desăvârșită în toate aspectele ei. În felul acesta, Isus a înălțat legea și a făcut — o demnă de cinste. Prin viața Lui, Domnul a dezvăluit natura spirituală a legii. El a împlinit principiile vaste și profunde ale acestei legi înaintea tuturor ființelor cerești și înaintea lumilor necăzute.

Isus Hristos a venit pentru a demonstra faptul că omenescul, unit prin credință cu divinul, poate păzi toate poruncile lui Dumnezeu.” – *Minte, caracter, personalitate*, vol. 2, 564.

„El a venit pentru a face clar caracterul neschimbător al Legii, pentru a declara că neascultarea și fărădelegea nu pot fi niciodată răsplătite prin viață veșnică. El a venit ca om printre oameni, astfel încât umanul să atingă umanul, în timp ce divinitatea stăpâna pe tronul lui Dumnezeu. Dar în niciun caz, El nu a venit pentru a minimaliza obligația oamenilor de a fi pe de-a-ntregul ascultători. El nu a desființat valabilitatea Scripturilor Vechiului Testament. El a împlinit ceea ce fusese proorocit de Dumnezeu Însuși. El nu a venit pentru a-i elibera pe oameni de Lege, ci pentru a deschide o cale prin care ei să poată asculta de Lege și prin care să-i poată învăța și pe alții să facă la fel.” – *Review and Herald*, 15 noiembrie 1898.

4. Isus nu a venit numai pentru a face ispășire pentru păcat, ci și pentru a fi un învățător atât prin principii, cât și prin exemplu. El a venit să arate omului cum să țină Legea, îmbrăcat fiind în umanitate.

„Marele Învățător a venit în lumea noastră, nu numai pentru a face ispășire pentru păcat, ci și pentru a fi un învățător atât prin principii, cât și prin exemplu. El a venit pentru a arăta omului cum să țină Legea îmbrăcat fiind în umanitate, astfel încât omul să nu aibă scuză în urmarea propriei judecăți defectuoase. Vedem ascultarea lui Hristos. Viața Lui a fost fără de păcat. Ascultarea Sa de-a lungul întregii vieți este o mustrare pentru omenirea neascultătoare. Ascultarea lui Hristos nu trebuie pusă deoparte ca fiind ceva total diferit de ascultarea pe care El o cere de la noi individual. Hristos a arătat că este posibil

pentru întreaga omenire să asculte de legile lui Dumnezeu. El a slujit precum un fiu cu Tatăl. Exact la fel trebuie să slujească fiecare dintre noi cu Dumnezeu, nu prin planuri improvizate de noi înșine.” – *Selected Messesges*, cartea 3, 135-136.

5. Isus a venit în lumea noastră nu pentru a arăta ce poate face un Dumnezeu, ci pentru a arăta ce poate face un om, prin credința în puterea lui Dumnezeu de a ajuta în orice nevoie.

„Domnul Isus a venit în lumea noastră pentru a arăta nu ce poate face cineva ca Dumnezeu, ci pentru a arăta ceea ce poate face un om, prin credința în puterea lui Dumnezeu de a ajuta în orice nevoie. Prin credință, omul trebuie să fie părtaș al naturii divine și să biruiască orice ispită cu care el se confruntă. Domnul cere astăzi ca fiecare copil al lui Adam să-l slujească, prin credința în Isus Hristos, în această natură umană pe care o avem acum.” – *Manuscript 1*, 1892, publicat în *Review and Herald*, 17 iunie 1976.

6. Hristos a venit pentru a crea din nou imaginea lui Dumnezeu în om.

„Isus a venit în lumea noastră pentru a-i aduce omului putere divină ca, prin harul Său, acesta să poată fi transformat în asemănare cu El.” – *Semnele timpului*, 16 iunie 1890.

„Contemplarea iubirii lui Dumnezeu, manifestată prin Fiul Său, va mișca inima și va trezi puterile minții, așa cum nimic altceva nu o poate face. Hristos a venit ca să poată crea din nou chipul lui Dumnezeu în om și oricine îi îndepărtează pe oameni de la Hristos îi îndepărtează de la

izvorul adevăratei dezvoltări, îi jefuiește de nădejdea, scopul și slava vieții.” – *Hristos lumina lumii*, 478.

„El a venit pentru a restaura în om imaginea deteriorată a lui Dumnezeu, pentru a da sufletului pocăit putere divină prin care acesta să fie ridicat din corupție și degradare, fiind înălțat, înnobilit și pregătit pentru societatea îngerilor cerești.” – *Review and Herald*, 8 mai 1894.

7. Hristos a venit în această lume și a trăit Legea lui Dumnezeu, pentru ca omul să poată avea control asupra înclinațiilor naturale ce corup sufletul.

„Numai când viața lui Hristos devine o putere dătătoare de viață în existența noastră putem rezista ispitelor care ne asaltează dinăuntru și din afară. Hristos a venit în lumea aceasta și a trăit Legea lui Dumnezeu pentru ca omul să poată avea control deplin asupra înclinațiilor naturale care corup sufletul. Medicul sufletului și trupului, El dă biruință asupra poftelor răzvrătite. El a pus la îndemâna noastră toate mijloacele pentru ca omul să poată avea desăvârșire de caracter.” – *Divina vindecare*, 130-131.

„Hristos a venit pentru a ne elibera de inițiatorul păcatului. El a venit pentru a ne da stăpânire asupra puterii distrugătorului și pentru a ne salva de boldul șarpelui. Prin neprihănirea Sa împărtășită, Hristos plasează toate ființele umane într-o poziție avantajoasă. El a venit pe pământ și a trăit Legea lui Dumnezeu pentru ca omul să poată sta în demnitatea umană dată lui de Dumnezeu, având stăpânire deplină asupra înclinației sale firești spre îngăduință de sine și spre ideile și principiile egoiste care mânjesc sufletul. Medic al sufletului și al trupului, El va da înțelepciune și biruință completă asupra poftelor care se luptă în noi. El va

pune la dispoziție orice facilitate pentru ca omul să poată avea în toate privințele plinătatea caracterului.” – *Manuscript Releases 7, 320.*

8. Hristos a venit pe pământ, nu doar ca locuitorii acestei lumi micuțe să privească Legea lui Dumnezeu așa cum ar trebui ea privită, ci și pentru a apăra caracterul lui Dumnezeu în fața întregului univers.

„Dar Planul Mântuirii are un mai larg și mai profund scop decât mântuirea omului, nu numai pentru acest lucru a venit Hristos pe pământ; El n-a venit numai ca locuitorii acestei mici lumi să poată considera Legea lui Dumnezeu așa cum ar trebui privită, ci lucrul acesta a fost făcut pentru apărarea caracterului lui Dumnezeu înaintea întregului Univers.” – *Patriarhi și profeți, 68.*

9. Hristos a venit în trup omenesc și, prin ascultarea Sa desăvârșită, El a dovedit că natura umană în unire cu natura divină poate să asculte de toate preceptele Legii lui Dumnezeu.

„Satana a susținut că este cu neputință pentru om să asculte de poruncile lui Dumnezeu; și este adevărat că în propriile noastre puteri noi nu putem să ascultăm de ele. Dar Domnul Hristos a venit în trup omenesc și, prin desăvârșita Lui ascultare, El a dovedit faptul că natura umană, contopită în natura divină, poate să asculte de toate preceptele Legii lui Dumnezeu.” - *Parabolele Domnului Hristos, 314.*

„Hristos a venit în lume pentru a demasca falsul lui Satana, fals care susținea că Dumnezeu a creat o Lege pe care omul nu o poate păzi. Luând natura umană asupra Sa, El a venit pe pământ și, printr-o viață de ascultare, a arătat

că Dumnezeu nu a creat o lege pe care omul să nu o poată țină. El a demonstrat că este posibil ca omul să asculte în mod desăvârșit de Lege. Aceia care îl recunosc pe Hristos ca Mântuitor al lor, devenind părtași ai naturii Sale divine, sunt făcuți în stare să-l urmeze exemplul, trăind în ascultare de fiecare precept al Legii. Prin meritele lui Hristos, omul trebuie să demonstreze prin ascultarea sa că este vrednic de încredere pentru cer, că nu s-ar răzvrăti.” – *The Faith I live By*, 114.

„A atribui naturii Sale o putere care pentru om este imposibil a o avea în luptele cu Satana, înseamnă a distruge deplinătatea umanității acestuia. Ascultarea lui Hristos față de Tatăl Său a fost aceeași ascultare care îi este cerută și omului. Omul nu poate birui asupra ispitelor lui Satana decât dacă puterea divină lucrează prin natura umană. Domnul Isus nu a venit în lumea noastră pentru a arăta ceea ce ar putea face Dumnezeu în propria Sa persoană divină, ci pentru a arăta ceea ce ar putea face El prin natura umană. Prin credință, omul trebuie să fie părtaș de natură divină să biruiască orice ispită cu care se confruntă. Cel care a devenit om, care S-a umilit luând natura noastră umană a fost chiar Maiestatea cerurilor; El a fost Cel care a fost ispitit în pustie și a îndurat opoziția păcătoșilor față de el.” – *Semnele timpului*, 10 aprilie 1893.

„Hristos a venit în această lume pentru a arăta că, primind putere de sus, omul poate trăi o viață neîntinată.” – *Divina vindecare*, 25.

10. Hristos a venit pentru a îndepărta învățăturile false prin care aceia care pretindeau că îl cunosc pe Dumnezeu L-au reprezentat în mod greșit.

„[Hristos] a venit pentru a da la o parte învățăturile false, prin care cei care pretindeau că-L cunosc pe Dumnezeu Îl reprezentaseră greșit. A venit să arate practic natura Legii Sale, să descopere în propriul caracter frumusețea sfințeniei. [...] Dând la o parte impunerile arbitrare, care împovăraseră Legea lui Dumnezeu, El arătat că Legea este o Lege a iubirii, o expresie a bunătății divine. A arătat că de ascultarea de principiile ei depinde fericirea omeniilor și, alături de aceasta, stabilitatea, însăși baza și structura societății omenești. Atât de departe de a emite cerințe arbitrare, Legea lui Dumnezeu este dată oamenilor ca zid de apărare, ca scut. [...] Hristos a venit pentru a demonstra valoarea principiilor divine, descoperind puterea lor pentru regenerarea omului. A venit pentru a-i învăța pe oameni cum pot fi dezvoltate și aplicate aceste principii.” – *Educație, 76-77.*

11. Isus a venit pentru a împărtăși sufletului uman Duhul Sfânt, prin care dragostea lui Dumnezeu este turnată în inimă; dar este imposibil să fie umpluți cu Duh Sfânt cei care sunt înțepeniți în ideile lor.

„Isus a venit pentru a împărtăși Duhul Sfânt sufletului uman, dragostea lui Dumnezeu fiind astfel turnată în inimă; însă oamenii care sunt înțepeniți în ideile lor, cei ale căror doctrine sunt niște stereotipuri de neschimbat și care umblă după tradiții și porunci omenești precum evreii din timpul lui Hristos, este imposibil să fie umpluți cu Duhul Sfânt. Acești evrei erau foarte scrupuloși în ritualurile bisericii, foarte riguroși în urmarea formelor lor, dar erau lipsiți de vitalitate și de consacrare religioasă.” – *Manuscript releases, 52.*

12. Isus a venit pentru a spune adevărul despre Dumnezeu.

„Hristos a înălțat caracterul lui Dumnezeu, proslăvindu-L și cinstindu-L pe El pentru **întregul scop al însăși misiunii Sale pe pământ, misiunea de a-l îndreptăți pe om prin descoperirea lui Dumnezeu.** În Hristos harul părintesc și desăvârșirea fără asemănare a Tatălui au fost arătate omului. În rugăciunea Sa de dinainte de răstignire, El declara: «Eu am făcut cunoscut Numele Tău.» «Eu Te-am proslăvit pe pământ; am sfârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o să o fac.» Când scopul misiunii Lui a fost atins, Fiul lui Dumnezeu a declarat că lucrarea Sa fusese îndeplinită, la fel cum caracterul Tatălui fusese arătat oamenilor.” – *Semnele timpului*, 20 ianuarie 1890.

„Când lumea era lipsită de cunoașterea lui Dumnezeu, Domnul Isus a venit să împărtășească această binecuvântare inestimabilă — cunoașterea caracterului părintesc al Tatălui nostru ceresc. Acesta a fost darul Său pentru lume, iar El le-a încredințat acest dar ucenicilor Săi, pentru ca ei să-l transmită mai departe” – *Testimonies to Ministers*, 193.

„Toți cei aleși de Dumnezeu trebuie să-și dezvolte însușirile intelectuale. Domnul Isus a venit pentru a reprezenta caracterul Tatălui, iar ucenicii Săi au fost trimiși în lume pentru a reprezenta caracterul lui Hristos. El ne-a dat Cuvântul Său, ca să ne arate calea vieții, dar nu ne-a lăsat doar să împlinim, pur și simplu, acest Cuvânt, ci ne-a făgăduit, de asemenea, că-i va da puterea de a lucra în noi, prin Duhul Sfânt. – *Testimonies to Ministers*, 199.

13.El a venit nu pentru a ne mântui în păcatele noastre, ci pentru a ne mântui din păcatele noastre.

„Hristos nu ar fi venit în această lume dacă poruncile nu ar fi fost călcate. El a venit nu pentru a ne

mântui în păcatele noastre, ci pentru a ne mântui din păcatele noastre. Nu există fericire adevărată în fărădelege, ci în ascultare. Meritele noastre se află în sângele lui Hristos. Dar oamenii cred că pot păcătui și evita crucea, intrând astfel, totuși, în cetate.” – *Manuscript Releases* 3, 98.

„Isus a venit nu pentru a mântui oamenii în păcatele lor, ci pentru a-i mântui din păcatele lor. «Păcatul este călcarea legii», iar dacă eșuăm să ascultăm de lege, înseamnă că nu Îl acceptăm pe Mântuitorul nostru. Singura speranță a mântuirii pe care o putem avea este prin Hristos. Dacă Duhul său locuiește în inimă, păcatul nu poate rămâne acolo.” – *Review and Herald*, 16 martie 1886.

„Isus a venit în lume nu pentru a-i mântui pe păcătoși în păcatele lor, ci pentru a-i mântui din păcatele lor și pentru a sfinți adevărul; iar pentru ca El să devină un Mântuitor desăvârșit pentru noi, noi trebuie să intrăm în comuniune cu El printr-un act personal de credință. Hristos ne-a ales, noi L-am ales, iar prin această alegere devenim legați de El, urmând să trăim de acum înainte nu pentru noi înșine, ci pentru Cel care a murit pentru noi.” – *Semnele timpului*, 23 martie 1.888, par. 2.

14. El a venit pe acest pământ, a suferit, și știe exact cum să ne arate compasiune și cum să ne ajute să biruim.

„Hristos știa că omul nu avea cum să biruiască fără ajutorul Său. De aceea a fost de acord să-și lase hainele regești și să-și înveșmânteze divinitatea în umanitate pentru ca noi să fim îmbogățiți. El a venit pe acest pământ, a suferit, și știe exact cum să ne arate compasiune și cum să ne ajute să biruim. El a venit pentru a-i aduce omului putere morală și nu va accepta ca omul să înțeleagă că el nu ar avea nimic de făcut, pentru că oricine are o lucrare de făcut

pentru el însuși, iar prin meritele lui Hristos putem birui păcatul și pe diavol.” – 3MR, 108.

„Mântuitorul lumii a venit din cer pentru a-l ajuta pe om în slăbiciunea lui, pentru ca, prin puterea pe care Isus a venit să i-o dea, el să devină puternic în a birui apetitul și pasiunea și pentru ca să ajungă învingător în orice aspect.” – *Counsels on Health*, 125.

15. Mântuitorul lumii a venit nu numai pentru a fi o jertfă pentru păcat, ci și pentru a fi un exemplu pentru om într-un caracter uman sfânt.

„Isus a venit în lumea noastră pentru a-și desăvârși un caracter creștin în folosul rasei decăzute, iar condiția impusă de Dumnezeu nouă este să punem în practică exemplul Celui care ne este Înlocuitor și Garant.” – *Manuscript Releases 20*, 282.

16. Isus a venit pentru a ne arăta că o ascultare de-a lungul întregii vieți este posibilă.

„Noi trebuie să fim veșnic recunoscători pentru faptul că Isus a dovedit în mod real că omul poate păzi poruncile lui Dumnezeu, contrazicând acuzațiile false ale lui Satana care susțin că omul nu poate face acest lucru. Marele Învățător a venit în lumea noastră pentru a sta în fruntea omenirii, pentru a înălța și sfinți astfel umanitatea prin ascultarea Sa desăvârșită de toate cerințele lui Dumnezeu, arătând că ascultarea de toate poruncile este posibilă. El a demonstrat că o ascultare de-a lungul întregii vieți este posibilă.” – *Ms. 1*, 1892, 1, 2, 6, 7, 8; *Manuscript Releases 5*, 113.

17. Isus ne-a dat un exemplu despre cum să biruim păcatul.

„Noi trebuie să facem orice efort pentru a birui păcatul. Hristos a venit pentru a ne da un exemplu despre cum să biruim. [...] Caracterele noastre sunt reproduse în cărțile cerului, iar noi vom fi judecați în funcție de aceste cărți.” – *Manuscript Releases* 3, 116.

„El a venit pe pământ pentru a uni puterea Sa divină cu eforturile noastre umane, pentru ca **prin tăria și prin puterea morală pe care El ni le dă, noi să putem birui pentru noi înșine.**” – *Semnele timpului*, 7 august 1879.

„Văzând situația de astăzi a omenirii, în mintea unora se ridică întrebarea: «Este omul prin natura sa pe de-a-ntregul depravat?» Este el decăzut fără speranță? Nu, nu este. **Domnul Isus a lăsat curtea regească și, luând firea noastră umană, a trăit o astfel de viață cum fiecare poate trăi ca om, prin urmarea exemplului Său.** Noi putem să ne desăvârșim în această lume o viață [care] să fie un exemplu de neprihănire și să biruim precum Hristos ne-a dat un exemplu în viața Sa, arătând că umanitatea poate fi victorioasă la fel cum El, marele Model, [a învins]. Oamenii s-au vândut vrăjmașului oricărei neprihăniri. **Hristos a venit în lumea noastră pentru a trăi exemplul pe care umanitatea trebuie să-l trăiască, dacă ea [va fi] să-și asigure răsplata cerească.** [...] **Hristos a trăit o viață nepătată în această lume pentru a descoperi ființelor omenești puterea harului Său** care va fi dat oricărui suflet care îl va primi ca Mântuitor.” – *Manuscript Releases* 9, 239.

18. Isus a venit pentru a ne arăta ce înseamnă jertfirea și lepădarea de sine.

„Adevăratul spirit al religiei creștine este acela de jertfire se sine; lepădarea de sine este cerută la orice pas. Isus a coborât din cer pentru a ne învăța cum să trăim; iar

viața Sa a fost una de trudă și de lepădare de sine.” – *Semnele timpului*, 21 aprilie 1887.

19. Isus a venit pentru a aduce putere morală omenirii.

„Isus a venit pe acest pământ stricat și ars de blestem cu scopul de a aduce putere morală oamenilor. În pustia ispitei, el a dus lupta în locul omului, această luptă fiind aceeași pe care fiecare dintre noi trebuie să o ducem până la sfârșitul timpului.” – *Semnele timpului*, 30 septembrie 1889.

„Încetați să mai vorbiți despre slăbiciunile voastre; Isus a venit pentru a aduce putere morală pe care să o alătura efortului uman, ca noi să putem înainta pas cu pas pe calea spre cer. Dați voie credinței voastre să se prindă puternic de făgăduințele prețioase ale lui Dumnezeu, iar dacă norii vă înconjoară, întunecimea va da înapoi, deoarece îngerii lui Dumnezeu sunt gata întotdeauna să ajute în orice încercare și în orice necaz. Noi nu suntem lăsați să luptăm fără ajutor împotriva prințului întunericului.” – *Bible Echo*, 1 decembrie 1892.

„Tineretul poate avea putere morală căci Isus a venit în lume ca să poată fi exemplul nostru și să dea tinerilor și celor de orice vârstă ajutor divin.” – *Îndrumarea copilului*, 167.

„Domnul Isus **a venit în lumea noastră ca reprezentant al Tatălui**. El L-a reprezentat pe Dumnezeu nu ca pe o esență răspândită în natură, ci ca pe un Dumnezeu care are o personalitate. Hristos a fost întipărirea Ființei Tatălui Său. El a venit în lumea noastră **pentru a reface în om imaginea morală a lui Dumnezeu, astfel încât omul, deși căzut, să poată prin ascultare de poruncile lui**

Dumnezeu să devină pecetluit cu imaginea și cu caracterul divin – împodobit cu frumusețea farmecului divin.” – *Manuscript Releases 9, 250.*

20. Hristos a venit pentru a arăta scopul Bisericii Creștine.

„Formarea Bisericii Creștine, punerea laolaltă a tot ceea ce cuprinde ea și păstrarea consacrării tuturor puterilor ei drept agenți ai lui Dumnezeu, pentru **recuperarea spirituală a chipului moral al lui Dumnezeu în om, au reprezentat scopul pentru care Hristos a luat natura umană.** Hristos a fost fundamentul întregii economii evreiești, ceea ce constituia simbolul prescris ca tip pentru credința religioasă și pentru ascultarea oricărui popor.” – *Manuscript Releases 9, 333.*

21. Isus a venit pentru a-l demasca pe amăgitor.

„În cer, Satana declarase că păcatul lui Adam arăta că ființele omenești nu puteau păzi Legea lui Dumnezeu, el căutând să atragă universul de partea sa în această convingere. Cuvintele lui Satana păreau adevărate, **dar Hristos a venit pentru a-l demasca pe amăgitor.** El a venit pentru ca prin încercare și prin dezbaterea pretențiilor lui Satana în marea luptă, să poată demonstra că s-a găsit un preț de răscumpărare. Împăratul cerului trebuia să preia cauza omului și cu aceleași facilități pe care omul le poate obține, avea de trecut testul și proba lui Dumnezeu în același fel în care omul trebuie să le treacă.”

„[...] **Hristos a venit** pe pământ, luând asupra Sa umanitatea și stând drept reprezentant al omului, pentru a arăta în controversa cu Satana că acesta a fost un mincinos și că omul, așa cum Dumnezeu l-a creat, printr-o legătură cu Tatăl și cu Fiul, putea asculta de orice cerință a lui

Dumnezeu. Vorbind prin slujitorul Său, El declară: «[...] poruncile Lui nu sunt grele.» Păcatul l-a despărțit pe om de Dumnezeul Lui și păcatul menține această despărțire.” – *Manuscript Releases* 16, 115.

22. Isus a venit ca Înlocuitor și Garant al nostru, astfel încât noi să fim biruitori alături de El.

„Hristos Și-a asumat un risc enorm când a venit aici să stea pe câmpul de luptă, când a venit aici înveșmântat în umanitate, **stând ca garant al nostru, ca înlocuitor al nostru, pentru ca să biruiască în dreptul nostru, astfel încât noi să fim biruitori prin puterea și prin meritele Sale.**” – *Manuscript Releases* vol. 9, 52.

„Când Isus a venit în lume, El a făcut acest lucru ca Înlocuitor și Garant al nostru. El a trecut prin toate experiențele umane, începând cu ieslea și sfârșind cu Calvarul, dând omului la fiecare pas un exemplu asupra ceea ce el ar trebui să fie și să facă.” – *Semnele timpului*, 18 aprilie 1892.

23. Isus este singura cale pentru noi ca să putem înțelege semnificația îndreptățirii și a sfințirii.

„Hristos a venit pentru a-l salva pe omul căzut, iar Satana l-a întâmpinat pe câmpul de luptă cu cea mai aprigă mânie, pentru că vrăjmașul știa că atunci când puterea divină este adăugată slăbiciunii umane omul este înarmat cu putere și cu inteligență, putându-se elibera din robia în care el îl legase. [...] Dumnezeu era prezentat ca fiind sever, pretențios, răzbunător și capricios; era portretizat ca Cineva care Își putea găsi plăcerea în suferințele creaturilor Sale. Chiar atributele care se regăseau în caracterul lui Satana, erau puse de cel rău pe seama caracterului lui Dumnezeu.

Isus a venit pentru a-i învăța pe oameni despre Tatăl, pentru a-L reprezenta corect pe Acesta în fața copiilor decăzuți ai acestui pământ. [...] **Singurul mod prin care El ar fi putut să-l aducă și să-l păstreze pe om în starea de îndreptărire era să Se facă pe Sine Însuși vizibil și cunoscut ochilor lor.** Pentru ca oamenii să poată avea mântuire, El a venit direct la om și a devenit părtaș al naturii sale. [...] După ce planul de mântuire a fost conceput, Satana nu mai avea temeii pentru sugestia sa că lui Dumnezeu, fiind atât de mare, nu putea să-l pese de o creatură atât de ne semnificativă precum omul. Răscumpărarea omului este o temă minunată, iar dragostea manifestată prin planul de mântuire față de rasa decăzută, poate fi estimată doar prin crucea de la Calvar.” – *Semnele timpului*, 20 ianuarie 1890.

24. Isus a venit pentru a-Și împărtăși neprihănirea.

„**Isus a venit** pentru a suferi în locul nostru, pentru a ne împărtăși neprihănirea Sa. Nu există decât o cale prin care să putem fi eliberați și aceasta se găsește în a deveni părtași de natură divină.” – *Selected Messages*, cartea 3, 197.

„El a trăit Legea lui Dumnezeu și a onorat-o într-o lume a fărâdelegii, arătând lumilor necăzute, universului ceresc, lui Satana și tuturor fiilor și fiicelor căzute ale lui Adam că prin harul Său omenirea poate ține Legea lui Dumnezeu. **El a venit pentru a împărtăși** sufletului pocăit și credincios natura Sa divină și chipul Său.” – *Manuscript Releases* 8, 40.

“De ce a murit Isus”

Lui Satana îi place foarte mult să folosească cuvinte precum *evanghelie, iertare, îndreptățire* etc. și propoziții ca *Isus a murit pentru a mă mântui* sau *Isus a murit pentru a-mi putea ierta păcatele*. De ce? Pentru că *definițiile* lui pentru aceste cuvinte biblice și explicația lui pentru motivul morții lui Isus asigură baza pentru o evanghelie limitată.

Ca ilustrație, ediția din 1 aprilie 2002 a ziarului *Time* avea un articol de prima pagină intitulat „Poate Biserica Catolică să se mântuiască pe sine?” La secțiunea “Mărturisirea părintelui X” se găseau aceste cuvinte ale părintelui X care își descria viața de desfrâu cu tinerii din parohia sa: „Merg și mă spovedesc; acolo are loc o penitență sinceră, [o remușcare, mai degrabă decât «înnoire a minții»]; iar apoi am o perioadă de timp fără a molesta pe nimeni. Mă îngrijesc în mod deosebit pentru ca atunci când merg să mărturisesc aceste lucruri, să o fac într-o altă diocезă, pentru a fi sigur că preotul nu mă cunoaște. După dezlegarea de păcat, pot să mă ridic și să merg mai departe.”

Acestea pot fi cuvintele unui preot catolic nefericit, dar în el ne oglindim cu toții atunci când în mintea noastră se regăsește imaginea motivului pentru care Isus a murit așa cum a fost ea concepută de Satana, în loc să se regăsească „evanghelia cea veșnică” pe care Dumnezeu o vrea clar lămurită în aceste timpuri din urmă. De prea multă vreme bisericile creștine trăiesc în ceața unui adevăr parțial.

Varianta lui Satana sună cam așa: „Toți suntem păcătoși. Vom fi păcătoși până la venirea lui Isus, iar dacă murim până la acel moment, El își va aminti că nouă ne-a părut rău pentru păcatele

noastre.”²⁵ Și continuând: „Nu a murit Isus pentru a-mi acoperi păcatele și, de vreme ce eu Îi cer să mă ierte, nu este aceasta vestea cea bună?”

Dacă asta este tot ceea ce înțelegem din motivul pentru care a murit Isus, înseamnă că noi credem în „vestea bună” a lui Satana. Dar aceasta este una din minciunile sale revoltătoare – din nou, el ia adevărul și-l umbrește.

La fel ca în orice chestiune de natură biblică, trebuie să păstrăm înaintea ochilor imaginea de ansamblu: marea luptă se concentrează pe apărarea și demonstrarea corectitudinii și dreptății lui Dumnezeu în felul de a proceda cu ființele create de El. Satana l-a acuzat pe Dumnezeu ca fiind nedrept prin faptul că a dat legi care nu pot fi ținute, iar oricine ar încerca acest lucru ar ajunge un legalist nefericit. Dar Isus și cei ce Îl urmează dovedesc că Satana greșește, demascând minciunile lui ca fiind pur și simplu niște roade amare.

În primul rând, Isus a câștigat prin viața și prin moartea Sa dreptul de a-i ierta pe oamenii care se pocăiesc sincer pentru că a dovedit, înveșmântat fiind în umanitate, că legile lui Dumnezeu pot fi urmate cu bucurie, satisfăcând în felul acesta dreptatea lui Dumnezeu.²⁶ Mai mult decât atât, El a câștigat dreptul de a-i ierta pe cei care se pocăiesc cu adevărat, deoarece credința acestora în El conține sămânța ascultării și devotamentului – aceeași credință care L-a împiedicat pe El să păcătuiască.

În al doilea rând, El a câștigat dreptul de a fi Marele nostru Preot care făgăduiește să ne pună la dispoziție „har pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie.” (Evrei 4:16)

Mai simplu, Isus a trăit și a murit pentru a ne da atât iertare cât și putere. A cere iertarea Sa fără a cere putere de la El, înseamnă să pierdem esența motivului pentru care Hristos a murit. Să

gândești că iertarea este motivul principal sau unic al morții lui Isus este încă un exemplu de evanghelie limitată.

Augustus Toplady a redat bine toate acestea în cântarea sa dragă „Stânca veacurilor”^{xvii} (subliniere adăugată):

„Stâncă a veacurilor despicată pentru mine,
Lasă-mă să mă ascund în Tine;
Lasă sângele și apa
Ce au curs din a ta rană
Să fie *vindecare îndoită* pentru păcat,
Să mă curețe de *vina și de puterea lui*.”

Să privim la modul în care Ellen White lămurește „vindecarea îndoită”^{xviii} pe baza făgăduințelor prețioase ale Bibliei care „construiesc” motivul pentru care a murit Isus (unele citate împacă mai multe categorii):

- I. Isus a împlinit „dreptatea”, demonstrând că Dumnezeu era într-adevăr „drept” prin faptul că nu a cerut imposibilul de la ființele create de El:

„Prin viața Sa trăită aici pe pământ, El a onorat Legea lui Dumnezeu. Prin moartea Sa, El a statornicit-o. El și-a dat viața ca jertfa, nu pentru a nimici Legea lui Dumnezeu, nu pentru a realiza un standard mai coborât al binelui, ci pentru ca dreptatea să poată fi menținută, pentru a se arăta că Legea este de neschimbat și că ea trebuie să rămână veșnic. Satana a susținut că este cu neputință pentru om să asculte de poruncile lui Dumnezeu; și este adevărat că în propriile noastre puteri noi nu putem să

^{xvii} În limba română s-a folosit următoarea adaptare: Stânca mântuirii, Tu,/Către Tine vin acu',/Lasă sângele-Ți vărsat/Să mă spele de păcat;/Rătăcit am fost și rău,/Ia-mă Tu la sânul Tău!

^{xviii} A se înțelege vindecare dublă.

ascultăm de ele. Dar Domnul Hristos a venit în trup omenesc și, prin ascultarea Sa desăvârșita El a dovedit că natura umană în unire cu natura divină poate să asculte de toate preceptele Legii lui Dumnezeu.” - *Parabolele Domnului Hristos*, 314.

II. Isus a plătit prețul care i-a închis gura lui Satana cu privire la întrebarea dacă Dumnezeu poate să iubească păcătoșii atât de mult încât să sufere enorma înjosire a crucii cu scopul de a ne aduce împăcarea cu El (Ioan 3:16).

1. „Tot cerul a triumfat o dată cu biruința Mântuitorului. Satana a fost înfrânt și și-a dat seama de faptul că și-a pierdut împărăția. Atât pentru îngeri, cât și pentru lumile necăzute în păcat, strigătul „S-a sfârșit” a avut o profundă semnificație. Pentru ei, ca și pentru noi, marea lucrare de răscumpărare fusese înfăptuită. Împreună cu noi, ei se împărtășesc din roadele biruinței lui Hristos. Caracterul lui Satana n-a fost în mod clar descoperit îngerilor sau lumilor necăzute în păcat până la moartea Domnului Hristos.” – *Hristos Lumina lumii*, 758.
2. „Nu noi L-am iubit mai întâi pe El, ci Dumnezeu ne-a iubit pe noi, căci pe când „eram noi încă păcătoși”, Hristos a murit pentru noi, luând măsuri depline și din abundență pentru răscumpărarea noastră.” – *Amazing Grace*, 10.
3. „Așa de valoroși sunt oamenii pentru care a murit Hristos, încât Tatăl este mulțumit cu prețul nemărginit pe care îl plătește pentru salvarea omului, îngăduind ca Fiul Său să moară pentru răscumpărarea lui. Câtă înțelepciune, îndurare și iubire în plinătatea lor sunt manifestate aici! Valoarea omului este cunoscută doar mergând la Golgota. În taina crucii lui Hristos, putem face o prețuire a omului. – *Amazing Grace*, 175.

4. „Prin viața și moartea Sa, Hristos a dovedit că dreptatea lui Dumnezeu nu nimicește mila Sa și că păcatul poate fi iertat, că Legea este dreaptă și că poate fi în mod desăvârșit ascultată. Acuzațiile lui Satana erau astfel respinse. Dumnezeu îi dăduse omului dovezi de netăgăduit despre iubirea Sa.” – *Hristos lumina lumii*, 762.

III. Isus a suferit mânia lui Dumnezeu [grozăvia de a fi părăsit de Dumnezeu] împotriva fărădelegii.

„Dumnezeu a îngăduit ca mânia Sa manifestată împotriva păcatului să se abată asupra Fiului Său iubit. Domnul Hristos avea să fie crucificat pentru păcatele oamenilor. Ce suferință avea să suporte atunci păcătosul care stăruia în păcat? Toți cei nepocăiți și necredincioși vor cunoaște necazul și suferința, pe care nici o limbă nu le poate exprima.” – *Hristos lumina lumii*, 743.

IV. Dovedind-ul greșit pe Satana și dovedindu-l drept pe Dumnezeu, Isus, prin viața și prin moartea Sa, a câștigat dreptul învingătorului de a fi Mântuitorul și Marele nostru Preot.

„Alții însă, prin nepocăința lor, aveau să facă imposibil ca rugăciunea Domnului Hristos să primească un răspuns pentru ei. Și totuși, în același fel, scopul lui Dumnezeu ajungea să fie împlinit. Domnul Hristos câștiga dreptul să devină apărătorul omului în prezența lui Dumnezeu.” – *Hristos lumina lumii*, 744.

V. Isus a murit pentru a arăta caracterul lui Dumnezeu și valoarea omenirii.

1. „Domnul și Răscumpărătorul nostru încă nu a isprăvit a demonstra în mod deplin acea dragoste. După ce a fost

condamnat în sala de judecată, la răstignirea de pe cruce când a strigat tare cu o voce clară, puternică «S-a sfârșit», acea dragoste care rămâne precum o priveliște a unei noi iubiri - «cum v-am iubit Eu» - este demonstrată. Poate mintea umană să înțeleagă acest lucru? Putem îndeplini porunca dată?” – *Manuscript Releases* 16, 190.

2. „Hristos a murit pentru a aduce la lumină viața și nemurirea prin evanghelie, și de aceea omul are valoare în ochii lui Dumnezeu.” – *Manuscript Releases* 17, 198.
3. Și Fiul lui Dumnezeu a îndurat această rușine ca pedeapsă pentru păcat, astfel încât păcătosul să poate sta fără vină și fără pată înaintea tronului lui Dumnezeu. Priviți ce poate lua naștere de pe culmile slavei de pe care Mântuitorul nostru a venit și din adâncimile umilinței la care El a ajuns ca să-l prindă pe păcătos și să-l ridice pentru a deveni părtaș al naturii Sale divine și a-i aduce viața și sufletul în comuniune cu Dumnezeu Cel Infinit. Atunci când întrezărim acea cruce, când acel strigăt «S-a sfârșit» plin de suferință și de agonie ne străpunge urechile, jertfa e completă. Iubirea Lui a imprimat numele fiecărui sfânt pe palmele mâinilor Sale.” – *Manuscript Releases* 18, 19.

VI. Hristos a murit pentru a revendica pământul de sub autoritatea uzurpatoare a lui Satana.

- „Pentru a face incursiune în teritoriul lui Satana, a disputa autoritatea sa uzurpatoare și a revendica împărăția pentru Sine – de aceea a murit Hristos. Cu strigătul unui împărat care se înveșmântase cu râvnă precum cu o manta avea El să lupte cu vrăjmașul Său, prințul întunericului, și să recâștige împărăția despre care Satana pretinde că este domeniul său de drept.” – *Manuscript Releases* 18, 54.

VII. Isus a murit pentru a scoate în evidență caracterul neschimbător al Legii lui Dumnezeu – faptul că aceasta nu poate și nu trebuie schimbată pentru a se potrivi cu toanele inteligențelor create (Matei 5:17-18).

1. „Lumina pe care o am este aceea că slujitorii lui Dumnezeu ar trebui să pornească în liniște la lucru, predicând adevărurile mărețe și prețioase ale Bibliei – Hristos și El răstignit, iubirea și jertfa Lui infinite – arătând că motivul pentru care a murit Hristos este acela de a arăta că legea lui Dumnezeu este imuabilă, neschimbătoare, veșnică.” – *The Southern Work*, 69.
2. „Hristos a murit pentru că în dreptul păcătosului nu mai exista altă speranță. El ar fi putut să încerce a păzi legea lui Dumnezeu pe viitor; dar ar fi rămas acea datorie din trecut, iar Legea trebuia să-l condamne la moarte. Hristos a venit să plătească acea datorie în locul păcătosului, datorie care lui însuși i-ar fi fost imposibil să o plătească. Astfel, prin jertfa ispășitoare a lui Hristos, omului păcătos i s-a dat o a doua șansă.” – *Faith and Works*, 30.
3. „Când Hristos a murit, nimicirea lui Satana a devenit o certitudine. Dar dacă Legea ar fi fost desființată la cruce, așa cum pretind mulți, atunci agonia și moartea Fiului celui scump al lui Dumnezeu ar fi fost îndurate numai pentru a-i da lui Satana exact ceea ce el a pretins; atunci, prințul răului ar fi triumfat, iar acuzațiile lui împotriva conducerii divine ar fi fost dovedite. Chiar faptul că Hristos a luat asupra Sa vinovăția nelegiurii omului este un argument puternic pentru toate ființele inteligente, că Legea este de neschimbat, că Dumnezeu este drept, milostiv, dând pe față renunțare la sine, și că dreptatea și mila infinite s-au unit în administrarea guvernării Sale.” – *Patriarhi și profeți*, 70.

4. „Prin răstignirea lui Hristos caracterul neschimbător al Legii lui Dumnezeu a fost stabilit pentru totdeauna. El era Fiul lui Dumnezeu, și dacă ar fi fost posibil, Dumnezeu ar fi schimbat Legea pentru a-l întâmpina pe om în starea sa decăzută. Dar Legea lui Dumnezeu este neschimbătoare și singura cale prin care omul putea fi mântuit era găsirea unui Înlocuitor care să poarte pedeapsa pentru fărădelege, dându-i astfel omului șansa de a se întoarce la credințioșia sa.” – *Manuscript Releases* 18, 70.
5. „Motivul pentru care a murit Hristos este acela că Legea lui Dumnezeu este imuabilă, neschimbătoare, veșnică.” – *Maranatha*, 177.

VIII. Pentru că Dumnezeu nu va lua răzvrățiți înapoi în cer, Hristos a murit pentru a face posibil ca păcătoșii să aleagă loialitatea și, prin harul Său făgăduit, să devină niște păzitori ascultători ai poruncilor.

1. „Hristos a murit pentru ca cel care calcă Legea lui Dumnezeu să poată fi adus înapoi în ascultare, să poată ține poruncile lui Dumnezeu, Legea Sa, ca pe ochii din cap, și să trăiască. Dumnezeu nu poate lua răzvrățiți în împărăția Sa, de aceea el face din ascultarea de poruncile Lui o cerință specială.” – 1MR, 112, citat parțial și în *Îndrumarea copilului*, 257.
2. „Dându-Și viața pentru viața oamenilor, El avea să restabilească în om chipul lui Dumnezeu. El avea să ne ridice din țărână, să ne remodeleze caracterul după modelul propriului Său caracter și să-l înfrumusețeze cu propria Sa slavă. – *Divina vindecare*, 504.
3. „Este chestiunea dobândirii vieții veșnice una care poate fi luată în glumă? Cu Propria Sa viață, Hristos a plătit prețul

răscumpărării noastre. El a murit pentru a asigura ascultarea noastră de bunăvoie și din dragoste.” – *Manuscript Releases 18*, 269.

4. „El a murit pentru a face posibil ca noi să ținem Legea. Dar oricine este lăsat să facă alegerea pentru el însuși. Dumnezeu nu forțează pe nimeni să accepte avantajele care i-au fost asigurate cu un preț infinit.” – *The Youth's Instructor*, 20 martie 1902.

IX. Hristos a murit din cauza păcatului de pe Planeta Pământ – încălcarea Legii lui Dumnezeu.

„De ce a murit EL? Ca urmare a păcatului. Ce este păcatul? Încălcarea legii. Atunci ochii ni se deschid pentru a vedea caracterul păcatului. Legea este încălcată, dar ea nu poate da iertare călcătorului. Ea este îndrumătorul nostru și ne condamnă la pedeapsă. Unde este remediul? Legea ne conduce la Hristos, Cel care a fost răstignit pe cruce pentru a putea împărtăși neprihănirea Sa omului căzut, păcătos, pentru ca astfel să prezinte înaintea Tatălui oameni în caracterul Său neprihănit.” – *Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea 1110* (334).

X. Isus a murit pentru a pune la dispoziție fundamentul și scopul evangheliei veșnice – ca păcătoșii să prindă curaj, să înțeleagă puterea divină disponibilă și să trăiască astfel ca urmași devotați, dovedindu-l din nou greșit pe Satana cu privire la bunăvoința și capacitatea ființelor create de a-L asculta pe Dumnezeu (Filipeni 2:12-15).

1. „Prețioasa descoperire a voinței lui Dumnezeu din Scripturi cu toată desfășurarea adevărului măreț a acestora este doar un mijloc pentru a atinge finalitatea. Moartea lui Isus Hristos a fost mijlocul spre o anumită finalitate. Cea mai

puternică și eficace resursă pe care El putea să o dea lumii noastre, era mijlocul; finalitatea era slava lui Dumnezeu prin înălțarea, înnobilarea, rafinarea agentului uman.” – *Manuscript Releases 7, 274.*

2. „Isus a murit ca să ne curățească de orice nelegiuire. Domnul va duce mai departe această lucrare a desăvârșirii pentru noi dacă ne vom lăsa conduși de El. El face această lucrare pentru binele nostru și pentru slava Numelui Său.” – *Manuscript Releases 4:348, 1898.*
3. „Auzim multe scuze; nu pot trăi conform cutărui sau cutărui principiu. Ce vrei să spui prin cutare sau cutare principiu? Vrei să spui că jertfa adusă la Calvar pentru rasa umană decăzută a fost una cu cusur, că harul și puterea care ne sunt puse la dispoziție nu sunt de ajuns pentru a lucra la îndepărtarea defectelor și înclinațiilor noastre firești, că nu ne-a fost dat un Mântuitor deplin? Sau vrei cumva să îl învinovățești pe Dumnezeu?” *Ms 8, 1.888, predică ținută la Conferința Generală din Minneapolis, în Sabatul din 20 octombrie 1.888, citată în Olson, Through Crisis to Victory, 261, 262.*
4. „Cum ar putea El să-ți dea o dovadă mai mare a dragostei Lui decât aceea dată când a murit pentru tine pe cruce la Calvar? El a murit pentru ca tu să poți avea putere să te lepezi de Satana, ca să poți scutura jugul lui diabolic și să fii eliberat de puterea lui.” – *The Youth’s Instructor, 2 martie 1893.*
5. „Domnul Hristos a murit pentru ca viața Lui să-ți fie dată ție și tuturor celor care fac din El exemplul lor. Prin puterea Mântuitorului tău, poți manifesta caracterul lui Hristos și poți lucra cu înțelepciune și cu putere pentru a netezi locurile abrupte.” – *Slujitorii Evangheliei, 164.*

6. „Prin moartea Sa pe cruce, Hristos Și-a dat viața ca jertfă pentru păcat, ca prin puterea Lui omul să renunțe la păcatele lui, să fie transformat și să devină un împreună lucrător cu Dumnezeu.” – *Manuscript Releases* 18, 75.
7. „Întreg cerul este interesat de restaurarea chipului moral al lui Dumnezeu în om. Întreg cerul lucrează pentru această finalitate. Dumnezeu și sfinții îngeri își doresc cu ardoare ca ființele umane să atingă standardul desăvârșirii pentru a cărei posibilitate de atingere a murit Hristos.” – *In Heavenly Places*, 286.
8. „Când este încercat și ispitit, el cere puterea pentru care Hristos a murit ca să o poată da și biruiește prin harul Său. Acest fapt trebuie înțeles de orice păcătos. El trebuie să se pocăiască de păcatul lui, trebuie să creadă în puterea lui Hristos și să accepte ca acea putere să-l mântuiască și să-l ferească de păcat.” – *Selected Messages*, cartea 1, 224.
9. „Pentru că Hristos a murit, nu suntem lăsați orfani. [...] Este posibil să obținem biruință după biruință și să fim cei mai fericiți oameni de pe fața pământului.” – *Our High Calling*, 148.
10. „Dar oamenii au fost mulțumiți cu realizări mărunte. Ei n-au căutat cu toată puterea să se ridice în ceea ce privește capacitățile lor mintale, morale și fizice. Ei n-au avut simțământul că Dumnezeu le cere aceasta; n-au înțeles faptul că Domnul Hristos a murit pentru ca ei să poată face această lucrare. Drept urmare, sunt cu mult în urmă, în ceea ce privește inteligența și capacitatea de a gândi și a plănuși, față de cum ar fi trebuit să fie.” – *Mărturii*, vol. 5, 554.

11. Hristos a murit pentru ca imaginea morală a lui Dumnezeu să fie restaurată în natura umană, pentru ca bărbați și femei să fie părtași ai naturii divine, scăpând de stricăciunea care este în lume prin poftă. Noi nu trebuie să folosim vreo putere a ființei noastre pentru plăcerea egoistă; pentru că toate puterile noastre aparțin lui Dumnezeu și trebuie folosite pentru slava Sa.” – *Review and Herald*, 6 noiembrie 1900.
12. „Prin călcarea Legii omul a fost separat de Dumnezeu, legătura dintre ei a fost ruptă, dar Isus Hristos a murit pe cruce la Calvar purtând în trupul Său păcatele întregii lumi; astfel, crucea a devenit un pod peste prăpastia dintre cer și pământ. Hristos îi conduce pe oameni la prăpastie arătându-le podul prin care marginile acesteia sunt unite, spunând: «Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea și să mă urmeze.» Dumnezeu ne dă un timp de probă în care să putem dovedi dacă Îi vom fi sau nu credincioși.” – *Manuscrisul 21*, 1895, citat în *Comentariul adventist de ziua a șaptea*, vol. 7, 465.
13. Hristos a murit pentru a aduce o jertfă de ispășire pentru păcatele noastre. La dreapta Tatălui, El mijlocește pentru noi ca Mare Preot al nostru. Prin jertfirea vieții Sale, El a obținut răscumpărarea noastră. Ispășirea Sa este valabilă pentru oricine se va smeri și-L va primi pe Hristos ca model al său în toate lucrurile. Dacă Hristos nu și-ar fi dat viața ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre, întreaga familie omenească ar fi pierit; nu ar fi avut niciun drept să intre în cer. Prin mijlocirea Sa noi putem, prin credință, pocăință și convertire, să devenim părtași ai naturii divine, scăpând astfel de stricăciunea care este în lume prin poftă.” – *Manuscrisul 29*, 1906, citat în *Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea*, vol. 7, 477.

14. „Hristos a murit pentru ca noi să putem ține poruncile lui Dumnezeu. Veți găsi numele voastre scrise în cartea vieții Mielului? Atunci fiți atenți și plini de râvnă să vă pocăiți de orice păcat. El spune: «Nu-i voi șterge numele din Cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui.» (Apocalipsa 3:5).” – *Manuscript Releases* 9, 264.
15. „Când Hristos și-a dat viața pentru voi a fost pentru ca să vă pună pe un teren avantajos și să vă dea putere morală. Prin credință puteți deveni părtași ai naturii Sale divine odată ce ați biruit stricăciunea care este în lume prin poftă.” – *Manuscript Releases* 14, 73.
16. „Hristos a venit în lume pentru a înălța umanitatea, pentru a reface în om chipul lui Dumnezeu, astfel încât omul să poată deveni părtaș de natură divină. [...] Maiestatea cerului și-a dat viața pentru ca noi să devenim ai Săi în mod individual prin aducerea calcătorului de Lege înapoi la ascultarea de Lege, întorcându-l pe păcătos de la nelegiuirea lui. O, de L-ar iubi oamenii pe Dumnezeu și de s-ar teme de El!” – *Manuscript Releases* 14, 85.
17. „Prin moartea singurului Său Fiu, Dumnezeu a făcut posibil ca omul să atingă idealul măreț pus înaintea lui. Rămânând în nepăsare și în indiferență, nepăsători în privința lucrării de salvare a sufletelor care pier, îi aducem cea mai mare dezonoare lui Dumnezeu.” – *Manuscript Releases* 16, 342.
18. „El a murit pentru ca voi să fiți conduși să vedeți păcătoșenia păcatului și să veniți la El ca să aveți viață.” – *Manuscript Releases* 17, 49.
19. „Nu-L dezamăgi pe Cel care și-a dat viața pentru ca tu să fii biruitor. El a fost ispitit în orice lucru în care eu și cu tine

putem fi ispitiți, iar pentru a nu ceda și-a petrecut nopți întregi în rugăciune și în comuniune cu Tatăl Său. Hristos nu a părăsit această lume până ce nu a făcut posibil ca fiecare suflet să trăiască o viață de credință și de ascultare desăvârșită, să aibă un caracter desăvârșit.” – *Manuscript Releases* 17, 85.

20. „Nu sunteți chemați să postiți patruzeci de zile. Domnul a dus acel post pentru voi în pustia ispitei. Nu ar exista niciun merit într-un asemenea post, dar există un merit în sângele lui Hristos. Te vei îndoii că în jertfa Lui există putere pentru a te curăți și a te șlefui, că în harul Său există puterea de a te face un împreună slujitor cu Dumnezeu?” – *Manuscript Releases* 17, 86.

21. „Acea care țin poruncile lui Dumnezeu trebuie să arate că adevărul sfințește sufletul, rafinează și curăță gândurile, înalță caracterul și viața. Hristos a murit pentru ca imaginea morală a lui Dumnezeu să fie refăcută în sufletele noastre și să fie reflectată mai departe pentru cei din jurul nostru.” – *Faith and Works*, 61.

22. „Crucea de la Calvar provoacă și va supune în cele din urmă orice putere pământească sau diabolică. În cruce se centrează toată influența și toată influența pornește de acolo. Ea este marele centru al atracției, pentru că pe ea și-a dat Hristos viața pentru rasa umană. Această jertfă a fost făcută cu scopul de a-i reda omului desăvârșirea originară. Da, chiar mai mult, a fost făcută pentru a transforma caracterul omului în mod deplin, făcându-l pe acesta mai mult decât biruitor.” – *Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea*, vol. 6, 1113.

23. „Ca Mânuiitor divin, Isus a murit pentru noi pentru ca noi să putem trăi viața Lui de curăție, adevăr și neprihănire. El

ne învață cum să trăim. Rugăciunea noastră ar trebui să fie: «Zidește în mine o inimă curată, Dumnezeule, pune în mine un duh nou și statornic!» – *Manuscript Releases* 18, 277.

24. „Hristos a murit pentru a-i mântui pe păcătoși nu în păcatele lor, ci din păcatele lor.” – *Manuscript Releases* 19, 182.

25. „Fiul Lui Dumnezeu a consimțit să moară în locul păcătosului, astfel încât omul, printr-o viață de ascultare, să scape de pedeapsa pentru încălcarea Legii.” – *Semnele timpului*, 7 august 1879.

„Ce înțelegem prin desăvârșirea morală în opoziție cu perfecționismul?”

Cuvântul *desăvârșire*, așa cum este el folosit în această carte, se referă la modelul *dinamic* de viață al oamenilor care reflectă *tot mai mult* viața lui Isus; asemenea oameni sunt *vrednice* exemple de dragoste adevărată față de Dumnezeu și față de oameni. Ei au luat hotărârea de a nu ceda dorințelor păcătoase, răzvrătite, iar când totuși alunecă, aceștia, cu părere de rău, se refugiază în brațele milostive ale Domnului lor care oferă tuturor atât iertare cât și putere.

Acest fel de viață este descris în termeni biblici ca „maturitate”, „statura plinătății lui Hristos” și „neprihănire”. Astfel, *desăvârșirea*, în felul în care noi folosim acest termen, *nu* se referă la o stare în care o persoană se află în afara ispitei sau în afara posibilității de a păcătui, mai mult decât Isus, Exemplul de desăvârșire al omului, a fost imun față de ispită și îngăduință de sine.

De asemenea, nu încercăm să spunem că desăvârșirea pusă înaintea creștinilor sugerează o stare în care nu se ivește nici un fel de boală sau în care nu este făcută nicio eroare intelectuală, cum ar fi cele de matematică. Pentru că Dumnezeu este drept, El nu îi **judcă drept oameni „fără caracter” pe cei a căror capacități mentale sunt afectate în mod serios din cauza vârstei înaintate, din cauza unei boli sau din cauza altor nenorociri.**

Desăvârșirea este folosită aici în același context ca în declarația următoare:

„De la toți se cere desăvârșirea morală. Niciodată n-ar trebui ca noi să coborâm standardul neprihănirii, pentru a ne acomoda tendințelor spre rău, fie moștenite, fie cultivate. Noi trebuie să înțelegem că nedesăvârșirea caracterului este păcat. Ființe cerești vor conlucra cu instrumentele omenești care, cu o credință puternică, hotărâtă, caută acea perfecțiune a caracterului care să ducă la desăvârșirea purtării, a faptelor.” – *Parabolele Domnului Hristos*, 330-332.

Urgența pe care acest termen o implică se regăsește în pasaje precum:

„Când caracterul Domnului Hristos va fi în mod desăvârșit reprodus în poporul Său, atunci El va veni să-i ia la Sine ca fiind ai Săi.” (Ibid., 69)

„În natura omenească trebuia să se refacă însuși chipul lui Dumnezeu. Slava lui Dumnezeu și a lui Hristos necesită desăvârșirea caracterului poporului Său.” – *Hristos lumina lumii*, 671.

Ca o diferențiere teologică și practică reală și importantă, desăvârșirea, cum este ea înțeleasă în citatele anterioare, se află în opoziție cu ideea de *perfectionism*. Ultimul termen, scoțând în evidență un punct absolut de la care nu mai există niciun fel de dezvoltare, este rodul filosofiei grecești și nu al Bibliei. Desăvârșirea în sensul biblic este pur și simplu o asemănare cu Hristos – îmbinând o relație cu Dumnezeu la fel cum a avut Isus, cu acele calități ale caracterului pe care Isus le-a manifestat. O asemenea relație conduce la împlinirea spuselor din versetul 21 al capitolului 3 din Apocalipsa – „Celui ce va birui îi voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie.”

Deși „desăvârșire” nu este un cuvânt tradus des în felul acesta în Bibliile în limba engleză, conceptul perfecțiunii morale (adică, o viață de *creștere*, trăită prin puterea Duhului Sfânt, *dezvoltând* obiceiuri de a birui slăbiciunea morală – păcatul - și o *continuă* maturizare a roadelor Duhului) este singura țintă pusă înainte atât în Noul și în Vechiul Testament, cât și în scrierile lui Ellen White. A susține că o astfel de țintă este nerealistă, înseamnă a te îndoii de puterea divină care garantează ceea ce Dumnezeu a făgăduit.

În cazul scriitorilor biblici, accentul se pune pe *direcție*; *căutarea* desăvârșirii va dura o veșnicie – *crescând mereu* în cunoștință și *apropiindu-ne* de ținta de a reflecta imaginea Creatorului nostru tot mai deplin. Cu alte cuvinte, „nu există linie de sosire”. Motto-ul mașinilor Lexus este unul potrivit: „Căutarea asiduă a perfecțiunii”. Pe computerul meu există aceste cuvinte: „Caută perfecțiunea, dar acceptă excelența.”

Atenție într-o singură privință: aceia care se concentrează pe desăvârșirea personală, făcând din aceasta ținta principală a vieții lor, au toate șansele să experimenteze această stare mai puțin decât aceia care fac din punerea în slujba lui Dumnezeu și a altora preocuparea lor de căpătâi.²⁷

În încercarea de a determina ce au vrut să transmită scriitorii Bibliei și Ellen White prin conceptul de desăvârșire (indiferent dacă este folosit cuvântul în sine sau nu) este întotdeauna necesar să urmărim un principiu hermeneutic de bază: înțelesul este găsit în context.

„Ultima generație”

Aproape orice creștin crede că va exista o „ultimă” generație – adică, o generație „finală”. Pare atât de evident! Problema apare însă atunci când vine vorba de semnificația ei. Mulți cred că Dumnezeu întârzie Adventul^{xix} în așteptarea ca ceva special să se întâmple în „ultima” generație și au exprimat acest concept drept „principiul secerișului”.

Principiul secerișului derivă din câteva concepte biblice privitoare la Advent și care altfel rămân izolate și fără o altă legătură. Esența acestui principiu este reflectat în gândirea adventistă de mai bine de un secol, începând de la primii lideri ai bisericii – familia White sau frații Loughborough, Bordeau, Smith, Haskell, Prescott – și continuând cu mulți alții de atunci.

Distanțându-se de mulți creștini care de asemenea pun accent pe revenirea lui Isus (de exemplu, de aceia care susțin conceptul răpirii secrete), principiul secerișului pune accent pe *condiționalitatea* Adventului – aceea că Dumnezeu așteaptă să aibă o recoltă coaptă (Marcu 4:29, Apocalipsa 14:15-16) – un popor pregătit care va apăra integritatea și Legea Sa. Un astfel de popor este alcătuit din instrumente credincioase ale harului Său, căci El adresează ultimei generații de oameni de pe întreg pământul, în mod personal prin Duhul Său cel Sfânt cât și prin cei ce îl urmează, chemarea pentru a accepta invitația Sa de a trăi veșnic.

Advențiștii cred că răul va crește și se va răspândi odată cu creșterea numărului și ingeniozității rasei umane, dar lumea nu se va autodistrage. Nici nu va grăbi sau nu va determina această

^{xix} Termenul nu se referă la cele patru săptămâni de dinainte de Crăciun de la catolici, ci la revenirea Mântuitorului pentru restaurarea Împărăției Sale.

Anexe

creștere a răului, în sine, reîntoarcerea Domnului nostru. Dimpotrivă, forțele cerești „țin în frâu” vânturile terorii până când cei ce fac parte din poporul lui Dumnezeu sunt în cele din urmă identificați ca fiind aceia care pot fi pecetluiți cu sigiliul aprobării lui Dumnezeu (Apocalipsa 7:1-3). Pe planeta Pământ se va da deznodământul mării lupte. Înainte ca timpul de probă să se încheie și ca răul să fie lăsat liber să se dezlănțuie, oamenii își vor clarifica pentru totdeauna orice dubiu în legătură cu dreptatea și cu iubirea lui Dumnezeu.

Unii cred că revenirea lui Hristos ține de suveranitatea lui Dumnezeu – că Isus se va întoarce într-un moment anume fixat de Dumnezeu, independent de comportamentul uman. Această opinie calvinistă, contrară celei a lui John Wesley (de exemplu), este respinsă de înțelegerea mai largă, mai vastă a „evangeliei veșnice”, care este exprimată cel mai bine în înțelegerea coerentă, de ansamblu a chestiunilor implicate în Tema Marii Lupte.

Texte biblice precum 2 Petru 3:11-12 și multe dintre explicațiile date de Ellen White precum cele din cartea *Parabolele Domnului Hristos*, de la pagina 69, învață că maturitatea spirituală a poporului lui Dumnezeu este strâns legată de timpul celui de-al Doilea Advent. Nu găsesc nicio afirmație biblică sau din scrierile lui Ellen White care să contrazică principiul secerișului.

După ce Isus a descris condițiile lumii care vor exista din zilele Sale și până la sfârșit, El a spus: «[...] vedeți să nu vă înspăimântați, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârșitul tot nu va fi atunci. [...] Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor.» (Matei 24:6-8) În versetul 14, Isus ne dă un semn pozitiv care determină apropierea Adventului: «Evangelia aceasta a Împărăției va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârșitul.»

Ce este Evanghelia și cum este ea propovăduită reprezintă cheia evenimentelor ultimelor zile. A pune accentul în mod exagerat pe condițiile mereu tulburi ale lumii în care trăim, ca pe niște semne de căpetenie care anunță sfârșitul, este similar cu un fermier care spune: „Mi-am uns combina; trebuie să fie timpul pentru a-mi strânge porumbul.” Sau, „Pare că vine o furtună cu fulgere și tunete, trebuie să fie timpul să-mi culeg porumbul.” Legătura între furtună și culegerea porumbului copt este tot așa de mare precum catastrofele din lume și pregătirea oamenilor pentru Revenire.

Principiul secerișului pare a fi cea mai bună cale de a pune laolaltă idei precum 1) râvna lui Dumnezeu de a-i pedepsi pe oamenii care „au umplut cupa nelegiuirilor lor” cu 2) dorința Lui de a pune secera ca să secere, căci secerișul pământului este copt (Apocalipsa 14:15,18). Dumnezeu își va ridica într-adevăr mâna care îl ține încă în frâu pe Satana, dar aceasta *după* ce „va fi pus pecetea pe fruntea slujitorilor lui Săi” (Apocalipsa 7:3). Dumnezeu nu va încheia timpul de probă al acestei lumi până când toți cei aflați în viață la un moment dat, vor avea ocazia să vadă și să audă diferența dintre aceia care păzesc cu adevărat poruncile Sale și aceia care în final vor spune NU chemării Lui – aceștia își vor urma calea lor, iar Dumnezeu îi va lăsa singuri! Fiind lăsați singuri, cu mâna cea groaznică a lui Satana neținută în frâu, după ce „au umplut cupa nelegiuirilor lor”, trebuie să sufere „mânia lui Dumnezeu.”

Cu alte cuvinte, principiul secerișului scoate în evidență coacerea grâului și a neghinei – cei mântuiți și cei pierduți. Claritatea crescândă a celor devotați lui Dumnezeu în mărturisirea „evangeliei veșnice” îi va conduce pe cei care mai înainte erau curioși sau nehotărâți să treacă la o mentalitate ori de acceptare ori de respingere a acestor principii de viață care în cele din urmă nu lasă loc pentru neutralitate.

Principiul secerișului distruge, pe de-o parte, gândul că 1) timpul va continua fără sfârșit și, pe de altă parte, gândul că 2) Dumnezeu va veni, chiar dacă noi suntem pregătiți sau nu!

Anexe

Dumnezeu nu-și va schimba strategia cu privire la modul în care îi pregătește pe oameni să primească viața veșnică – deși pare că El are dreptul de a-și epuiza răbdarea cu oamenii răi care par a fi tot mai violenți și egoiști.

Lui Ellen White i-au fost date instrucțiuni să spună: „Trebuie să se aducă la îndeplinire marea și grandioasa lucrare de a scoate un popor care să aibă un caracter asemenea lui Hristos și care să fie în stare să stea în picioare în Ziua Domnului.” *Mărturii*, vol. 6, 129. O generație de adventiști, și mulți alții de pe întregul pământ, Îl vor lua pe Dumnezeu în serios, vor asculta foarte atent de Cuvântul Său și vor răspunde cu un DA răsunător oricărui lucru pe care, în cele mai grele vremuri, El îl va face clar.

Note

Capitolul I

1. *Ediția adnotată Întrebări despre doctrină* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press), 2003, xiii.
2. Malcolm Bull și Keith Lockhart, *Seeking a Sanctuary*, Second Edition (Bloomington, IN: Indiana University Press, 2007), 106; „*Întrebări despre doctrină* a ridicat îndoieli despre ceea ce adventiștii într-adevăr credeau, îndoieli care au făcut epoca evanghelică ce a urmat să fie cea mai instabilă din istoria bisericii.”
3. Adventiștii se diferențiază de arminianismul wesleyan în (1) înțelegerea lor despre nemurirea sufletului, noțiune ce ce are mult a face cu înțelegerea omului despre ispășire și despre doctrina păcatului și (2) înțelegerea completă a versetului 16 din capitolul 3 al Evangheliei după Ioan: este vorba acolo despre un dar care trebuie acceptat sau despre o ofertă ce trebuie căutată - sau despre ambele?
4. Sunt îndatorat multora care de-a lungul anilor au luptat cu impactul pe care *Întrebări despre doctrină* l-a avut asupra gândirii adventiste. Sunt recunoscător în mod special pentru remarcabila lucrare de doctorat a lui Julius Nam, „*Reactions to the Seventh-day Adventist Evangelical Conferences and Questions on Doctrine 1955-1957.*” Alte persoane care de-a lungul anilor au fost extrem de angajate în cercetările lor sunt Kenneth Wood, Jerry Moon, Ralph Larson, Ken McFarland, Robert Hancock, Sr., Leroy Moore, Jean Zurcher, Kevin Paulson, William Grotheer, Larry Kirkpatrick, Woody Whidden și George Knight.
5. Donald Grey Barnhouse, „*Are Seventh-day Adventist Christians? A New Look at Seventh-day Adventism,*” *Eternity*, Septembrie 1956; T. E. Unruh, *The Seventh-day Adventist Evangelical Conferences of 1955-1956*, *Adventist Heritage*, fourth quarter, 1977
6. Barnhouse, „*Spiritual Discernment, or How to Read Religious Books,*” *Eternity*, Iunie 1950.

7. *Movement of Destiny* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1971), 469.
8. Ibid. 470.
9. Walter R. Martin *The Rise of the Cults* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1955), 12.
10. Unruh, *Adventist Heritage*, op cit.
11. L. E. Froom, *The Prophetic Faith of Our Fathers* (Washington, D.C: Review and Herald, 1950), Four volumes.
12. Unruh, op. Cit.
13. Froom, *Movement of Destiny* (Washington, D.C., Review and Herald Publishing Association, 1971), 478. Emphasis in original.
14. Julius Nam, „*Reactions of the Seventh-day Adventist Evangelical Conferences and Questions on Doctrine 1955-1971*”, 57, teză doctorală, Andrews University, 2005, 54, 55.
15. Nu se vede.
16. Julius Nam, „*Reactions of the Seventh-day Adventist Evangelical Conferences and Questions on Doctrine 1955-1971*,” 57. Disertație doctorală, Andrews University, 2005.
17. Froom, op. Cit., 480.
18. Barnhouse, *Eternity*, Septembrie 1957.
19. Ellen G. White, *Hristos lumina lumii*, 49. „Îmbrăcat în veșmintele umanității, Fiul lui Dumnezeu s-a coborât la nivelul aceluia pe care voia să îl salveze. În El nu era viclenie sau păcat; El a fost mereu pur și nepătat; totuși, a luat asupra Sa natura noastră păcătoasă.” Review and Herald, dec. 15, 1896. „A luat asupra naturii Sale fără de păcat natura noastră păcătoasă ca să știe cum să-i întărească pe cei ce sunt ispitiți.” – Ellen G. White, *Medical Ministry*, 181.
20. Nam, op. Cit., 66.
21. Ibid., 67.
22. L. E. Froom(1890-1974), secretar al Asociației Pastorale din cadrul Conferinței Generale din 1926 până în 1950. În acest timp, a fondat revista *Ministry* și a fost redactorul ei pentru douăzeci și doi de ani.

Capitolul II

1. Am fost și încă sunt recunoscător pentru curajul și pentru caracterul binevoitor al lui Barnhouse și Martin. Imediat ce cartea lui Martin *The Truth About Seventh-day Adventism* (Grand Rapids: Zondervan, 1960) a fost publicată (cu o prefață de Barnhouse), critici usturătoare au apărut în cărți și în articole de revistă. Acești autori binecunoscuți dar plini de îndoieli îi includeau pe John W. Sanderson, *Westminster Theological Journal* 23, (1960); Merrill Tenney, *Eternity*, mai 1960; Frank A. Lawrence, *Christianity Today*, 4 iulie 1960; John Gerstner, *The Theology of the Major Sects*; Herbert S. Bird, *Theology of Seventh-Day Adventism*, 1961; Norman F. Douty, *Another Look at Seventh-day Adventism*, 1962; J. Oswald Sanders, *Heresies and Cults*, revizuit, 1962; Jan Karel Van Baalen, *The Chaos of Cults*, revizuit și extins pentru a patra oară, 1962; Anthony A. Hockema, *The Four Major Cults*, 1963; Gordon R. Lewis, *Confronting the Cults*, 1966; și Irving Robertson, *What the Cults Believe*, 1966. Mi s-a părut foarte interesant că niciuna din aceste cărți nu a fost publicată de Zondervan Publishing, cei ce au publicat cartea lui Martin *The Truth About Seventh-day Adventism*. În 1965 Martin și-a publicat răspunsul către marea parte, aproape în unanimitate, a opoziției evanghelicilor față de el și de Barnhouse, în următoarea carte a sa – *The Kingdom of Cults: An Analysis of the Major Cult System in the Present Christian Era*, 1965. Martin nu i-a trecut pe adventiști pe lista celor doisprezece culte necreștine semnificative, dar a făcut o anexă de mare întindere cu o privire de ansamblu asupra răspunsurilor evanghelice la *The Truth About Seventh-day Adventism*. Pentru o analiză mai amănunțită a acestor evanghelici nemulțumiți, vezi Julius Nam, op. Cit., 105-174.
2. De exemplu, ceea ce îi desparte pe evanghelici astăzi este disputa „Lordship / no-Lordship salvation” (n.tr.: „Lordship salvation” este concepția că Hristos nu poate fi Mântuitorul nostru fără ca să fie și Domnul nostru, în contrast cu așa-zisul

„har liber” care afirmă „inevitabilitatea” faptelor bune pentru cei credincioși, supunerea și predarea nefiind o cerință absolut necesară pentru mântuire). Deși ambele părți sunt, după cum se știe, adepți ale teoriei predestinării, controversa este în principiu aceeași cu cea care a dus la divizarea Bisericii Adventiste în ultimii cincizeci de ani. Citind învățăturile lui John F. MacArthur Jr. (reprezentantul principal al „Lordship salvation”) și apoi citindu-i pe Zane Hodges și Charles (reprezentanți ai „no-Lordship salvation”), se aud ecouri ale aceleași probleme cu care s-a confruntat Pavel în primul secol – și orice alt conducător al bisericii din zilele lui Pavel până în zilele noastre. (Vezi John F. MacArthur Jr., *Faith Works, the Gospel According to the Apostles* [Dallas: Word Publishing, 1993], în special capitolul II: „A Primer on the 'Lordship Salvation' Controversy”). În orice caz, eu și MacArthur ne diferențiem fundamental în privința „definiției credinței”, ceea ce nuanțează susținerea pe care eu i-o acord, cu toate că el este într-o foarte mare măsură mai aproape de adevăr decât adversarii săi.

3. Pentru probabil cea mai recentă și cea mai cuprinzătoare biografie a lui Augustin, vezi James J. O'Donnell, *Augustine* (Harper Collins Publishers, 2005), 1-396.
4. Roger Olson rezuma: „Dumnezeul lui Augustin, deși trinitar, este captiv al teologiei filosofice grecești (teologie a simplității, inflexibilității și impasibilității divine) dovedindu-se a fi un împărat cosmic mai degrabă decât un Tată ceresc iubitor și plin de milă. [...] [Teologii] trebuie să ia în considerare gradul în care doctrinele creștine clasice despre Dumnezeu au fost în mod nejustificat influențate de categoriile filosofice grecești ale perfecțiunii metafizice”. *The Story of Christian Theology: Twenty Centuries of Tradition and Reform* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1999), 530.
5. Probabil cel mai important fenomen din istoria bisericii creștine a fost rolul magistral pe care Augustin l-a jucat în dezvoltarea teoriei sale despre păcatul originar. Niciunul dintre părinții latini dinaintea lui nu au dat învățături cum că păcatul moral era într-

un fel transmis urmașilor; Biserica Răsăriteană nu a subscris niciodată la concepția lui Augustin. Irenaeus (c. 144 – c. 202), primul teolog sistematic al bisericii, a evitat în mod clar concluziile ulterioare ale lui Augustin. Iulian și Pelagius, contemporani cu Augustin, contraziceau, la fel ca toți părinții bisericești de dinainte, exegeza biblică a acestuia, în special modul în care el interpreta Romani capitolul 5, precum și alte texte folosite de Augustin. Desigur, Pelagius greșea în aceeași măsură, fiind de părere că orice om este născut desăvârșit și nu moștenind slăbiciunea și neajunsurile omenești, omul fiind în stare să ia decizii morale fără ca mai întâi să primească harul dat de Dumnezeu. Datorită talentului politic, oratoric și filosofic al lui Augustin, el a devenit arhitectul principal și recunoscut al ortodoxismului în Biserica Apuseană. Sistemul teologic augustinian este reflectat în calvinism, parte comună și a protestantismului evanghelic.

6. Mântuirea pe cale legală (supra-accentuare pe propria definiție a îndreptățirii) nu ia în considerare texte biblice ca 2 Tesaloniceni 2:13 și Tit 3:5 etc. Biblia nu consideră niciodată sfințirea ca fiind inferioară îndreptățirii – acestea sunt considerate două puncte centrale în elipsa adevărului. Ellen White a spus-o cel mai bine în puține cuvinte: „Așadar, noi nu avem nimic demn de laudă în noi înșine. Nu avem motive pentru o slavă proprie. Singura noastră speranță stă în meritele lui Hristos atribuite nouă și în acea lucrare a Duhului Său făcută în noi și prin noi”. – *Calea către Hristos*, 63. „Inima mândră se zbate să câștige mântuirea, dar atât pașaportul nostru pentru cer, cât și calitățile de care avem nevoie pentru a locui acolo, se află în meritele lui Hristos.” – *Hristos lumina lumii*, 300. Baza pentru „mântuirea doar pe bază juridică” se așază ferm pe înțelegerea despre păcatul originar care, pentru mulți, afectează omul de la naștere, făcând astfel ascultarea perfectă imposibilă. Marvin R. Vincent, *Words Studies in the New Testament*. Volumul III (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, n.d.): „[îndreptățirea] nu trebuie, în orice caz, privită ca o simplă tranzacție legală sau ca o rectificare între Dumnezeu

și om, [...] Caracterul ca element, nu doar că nu trebuie eliminat din acest proces, ci trebuie să fie pus pe primul loc în desfășurarea lui. Îndreptățirea e mai mult decât iertarea. Iertarea este un act care îl scutește de pedeapsă pe cel ce a încălcat legea, îmbunătățește relația exterioară a făptașului cu legea, dar nu face neapărat o schimbare în el ca persoană. Iertarea este *necesară* îndreptățirii, dar nu este *identică* acesteia. Îndreptățirea ținește *caracterul* în mod direct. Scopul ei este să-l schimbe *personal pe om* în bine, astfel încât noua și dreapta relație cu Dumnezeu în care îl aduce credința să-și urmeze cursul natural și legitim în neprihănire proprie. Propoziția *credința este socotită ca neprihănire* nu înseamnă că credința este un *substitut* pentru neprihănire, ci că ea *este* neprihănire; neprihănire în adevăratul sens al cuvântului, dar totuși neprihănire bona fide, de bună-credință. Actul credinței pune în funcțiune o viață neprihănită și un caracter la fel. Omul nu se naște sfânt din fire, neprihănirea lui provenind de la Dumnezeu; de asemenea, el nu este *declarat neprihănit* printr-o născocire legală fără legătură cu caracterul individual.” 39, 49 (sublinierile apar în original).

7. Nam, op. Cit., 70-72.
8. Froom, *The Conditionalist Faith of Our Fathers*, volumele I și II (Washington, D.C.: Review and Herald, 1965).
9. Nam., 267: „Deși avusese contribuții ca teolog de frunte al bisericii, [...] nu a fost printre cei aproximativ 250 chemați să examineze manuscrisul în septembrie 1965”.
10. Câteva dintre cărțile lui Andreasen sunt: *The Sanctuary*, *The Epistle to the Hebrews*, *A Faith to Live By*, *The Faith of Jesus*, *What Can a Man Believe* și *Saints and Sinners*.
11. *Ediția adnotată Întrebări despre doctrină*, xxvi.

Capitolul III

1. Ibid.
2. Ibid., xvi.

3. Îmi amintesc de acele timpuri în care Ellen White a fost dezamăgită de aceia care au folosit în mod greșit scrierile sale: „Știu că mulți oameni iau descoperirile pe care Domnul le-a făcut și le aplică așa cum presupun ei că ar trebui aplicate, alegând câte o propoziție de ici, una de colo, scoțând-o din contextul adecvat ei și aplicând-o potrivit cu ideile lor.” – *Selected Messages*, vol. 1, 44.
4. 1957 *Întrebări despre doctrină*, 567-609.
5. *Hristos lumina lumii*, 49, 117.
6. De fapt, aproape de necrezut, Institutul de Cercetare Biblică era de părere în 1989 că „biserica mondială nu a privit niciodată aceste subiecte [natura lui Hristos, natura păcatului] ca fiind esențiale pentru mântuire sau pentru misiunea bisericii rămășiței. [...] O unitate strânsă în biserica mondială a poporului rămășiței nu poate exista, atâta timp cât părți care susțin aceste păreri agită astfel de subiecte atât în America de Nord cât și în diviziunile de peste ocean. Aceste subiecte trebuie lăsate deoparte și nu impuse poporului nostru drept chestiuni esențiale”. Citat din *Issues: The Seventh-day Adventist Church and Certain Private Ministries*, Anexa XVI, 238-244. De fapt, mulți pastori și profesori au fost sfătuiți (cât și amenințați) să nu vorbească pe marginea acestor subiecte.
7. Nam, 246.
8. J. R. Zurcher, *Touched With Our Feelings* (Hagerstown, MD, Review and Herald Publishing Association, 1999), 175.
9. Nam, op. Cit., 229-239.
10. N-am a observat că „Figuhr pare să fie vinovat de o exagerare în favoarea cauzei sale și de inducerea în eroare a cititorilor săi. Deși este adevărat că manuscrisul a fost distribuit la scară largă, dovezi bazate pe documente și mărturii ulterioare ale celor implicați în publicarea cărții indică faptul că nu a fost niciodată vorba despre un «cor aprobator» unanim și răsunător... Cartea a rămas, în fond, produsul câtorva oameni.” op. cit., 280-281.
11. Nam, 987.
12. Ibid., 247.

13. Ibid., 250-256.
14. Ibid., 240.
15. Ibid., 239-245.
16. Ibid., 254-268.
17. Ibid., 255.
18. 1957 *Întrebări despre doctrină*, 8.
19. Unruh, *Adventist Heritage*, fourth quarter, 1977.
20. Nam, op. Cit., 299, 300.
21. Ibid., 316.
22. Ibid., 352.
23. Scrisoare către președinții conferințelor locale, Uniunea Centrală de Conferințe, 24 martie 1960. Într-o scrisoare către Figuhr, în aceeași dată, el a spus că nicio librărie adventistă a Uniunii Centrale nu va furniza cartea lui Martin pentru că aceasta ar „zăpăci credința omului”. Ambele chestiuni citate din Nam, op. Cit., 346, 347.
24. Ibid., 255
25. Ibid.

Capitolul IV

1. *Întrebări despre doctrină*, 383.
2. Ibid., 61, 62. Este foarte interesant că aceste două cuvinte *scutit* și *substitutiv* nu apar în copia manuscrisului dinainte de publicarea *Întrebări despre doctrină*. De fapt, în cazul secțiunii „The Incarnation and the Son of Man”, (n. tr. „Întruparea Fiului Omului”) este evident că a existat un proces considerabil de editare între manuscrisul dinainte de publicare și cartea tipărită. În anumite privințe, cartea publicată *Întrebări despre doctrină* a fost îmbunătățită față de manuscris din punctul de vedere al elocvenței retoricii și clarității explicațiilor; în alte cazuri, unele dintre motivele care i-au produs neliniște lui Andreasen au fost în mare măsură amplificate. În acest moment nu pot determina când și unde echipa de editori de la Review and Herald Publishing Association a încetat, la cerința funcționarilor

Conferinței Generale făcută după solicitările trioului, să mai editeze cartea *Întrebări despre doctrină*. Vezi de asemenea Nam, op. cit., 99.

3. Vezi Anexa B: „Modul de folosire al lui Ellen White a unor cuvinte ca pasiuni, înclinații, tendințe, corupții etc.”
4. Suntem îndatorați față de Ralph Larson pentru trierea acestor declarații în *The Word Was Made Flesh* (Cherry Valley, CA: The Cherrystone Press, 1986), 365 pp, și în *Tell of His Power* (Cherry Valley CA: The Cherrystone Press, 1988), 309 pp.
5. W. H. Branson, *Drama of the Ages* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1953) 81, 101.
6. Citat în Zurcher, op. cit., 146.
7. Includ această afirmație din *Bible Readings* pe de-a-ntregul, pentru că ea a deschis mai târziu calea pentru această problemă specifică a controverselor *Întrebări despre doctrină*. După câte cunosc eu, nu cred că cineva dinafara acelor foarte puțini care au fost responsabili pentru revizuire, să fi știut măcar despre editarea revizuită. Cu siguranță însă a aruncat gaz pe focul mocnit.
8. Îi sunt recunoscător lui Ralph Larson pentru că mi-a atras atenția asupra explicației uimitoare a lui Anderson în legătură cu motivul pentru care *Bible Readings for Home Circle* din 1915 a trebuit epurată.
9. În *Ediția Adnotată a Întrebări despre doctrină* ni se dau o mulțime de indicii arătând că *Întrebări despre doctrină* (1957) a fost mai puțin decât o tratare corectă și demnă de încredere a gândirii adventiste: pagina xv - „mai puțin decât transparent/ă”; xxx - „prezentarea datelor într-un mod care creează o imagine falsă”; xxxiv - „titlu înșelător/care induce în eroare”; 41 - „ascunde faptul”; 45 - „fals dintr-un punct de vedere istoric”; 324 - „inexact”; 516 - „un subtitlu care induce în eroare”; 517 - „nu tocmai onest”; 520 - „manipularea datelor”; 521 - „nu a spus adevărul”; 522 - „elemente ale trădării prin manipularea datelor și prin neadevăruri”; 524 - „titlu ce induce în eroare”.
10. Ellen White, *Lucrarea medicală*, 181.

11. Ellen White, *Review and Herald*, 22 august 1907.
12. Prima Epistolă către Cleodnius, *Patrologia Graeca*, ed. J. P. Migne în Harry Johnson, *The Humanity of the Saviour* (Londra: The Epworth Press, 1962), 129.
13. Ellen White, *Patriarhi și profeți*, 373.
14. Ellen White, *Hristos lumina lumii*, 49.
15. „Când roada este gata, El îndată pune secerea în ea, căci vremea secerișului a sosit.” Hristos așteaptă cu un dor nespus să Se poată manifesta în biserica Sa. Când caracterul Lui va fi în mod desăvârșit reprodus în poporul Său, atunci El va veni pentru a-i revendica pe cei ce fac parte din acest popor ca fiind ai Săi.
„Este privilegiul oricărui creștin nu doar să aștepte, ci și să grăbească venirea Domnului nostru Isus Hristos. (2 Petru 3:12, pp) Dacă toți care se declară urmași ai Lui ar aduce rod spre slava Sa, cât de repede ar fi lumea umplută de semințele evangheliei. Ultima mare recoltă s-ar coace repede, iar Hristos ar veni să adune grâul prețios.” White, *Parabolele Domnului Hristos*, 69.
16. White, *The Youth's Instructor*, 20 octombrie 1886.
17. Ellen White, *Semnele Timpului*, 30 mai 1895.
18. Pentru o reacție la folosirea Scrisorii 8 (1895) a lui Ellen White trimisă pastorului W. L. H. Baker, vezi Ralph Larson – *The Word Made Flesh*, 310 – 329.
19. J. R. Zurcher, *Touched With our Feelings* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1999), 146.
20. Vezi Anexa B: „Modul în care Ellen White folosea cuvinte ca pasiuni, înclinații, tendințe, corupție etc.”
21. Ellen White, Manuscrisul 303 (1903) citat în *Review and Herald*, 17 februarie 1994.
22. Henry Melvill (1798-1871), predicator anglican a cărui predică, „The Humiliation of the Man Christ Jesus” a fost redenumită „Christ's Man's Example” și publicată de *Review and Herald* în 5 iulie 1887. Melvill a fost un predicator anglican a cărui biserică era regulat umplută cu mai mult de 2000 de închinători săptămânal.

23. Octavius Winslow, *The Glory of the Redeemer* (Londra: John Farquharshaw, 1853).
24. Vezi note de subsol anterioare în legătură cu W. H. L. Baker și ecoul lui Ralph Larson la scrisoarea lui Ellen White.
25. White, *Hristos lumina lumii*, 117.
26. White, *Manuscript Releases*, vol. 16, 181, 182.
27. White, *Hristos lumina lumii*, 512.
28. White, *Selected Messages*, Bk. One, 267, 268.
29. Melvill, op. cit.
30. Walter A. Elwell, *Evangelical Dictionary of Theology* (n. tr. *Dicționar evanghelic de teologie*) (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1984), 413, 414.
31. Vezi Herbert Douglass, *Messenger of the Lord* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 1998), 378 – 380, 413. Sau ediția din limba română, *Mesagerul Domnului*, publicată de Casa de Editură Viață și Sănătate.
32. Vezi Harry Johnson, *The Humanity of the Savior* (Londra: The Epworth Press, 1962), 1 – 230.
33. Nam, op. cit., 273.
34. *Întrebări despre doctrină* (1957), 347.
35. *Ibid.*, 341.
36. Aceste gânduri pline de profunzime cât și multe altele de acest fel au servit ca bază pentru acuzația lui Andreasen față de trioul *Întrebări despre doctrină*, anume că acesta avea o înțelegere slabă a scopului măreț al slujirii lui Hristos ca Mare Preot în lucrarea Sa de mijlocire. Acest eșec de a capta imaginea de ansamblu a ceea ce Hristos face astăzi în Sanctuarul Ceresc l-a condus pe Andreasen la a-și declara în mod constant neliniștile cu privire la ceea ce trioul avea să ofere atât lui Martin cât și întregii lumi. Andreasen înțelegea implicațiile multor citate de Ellen White care spuneau: „Ca o consecință a înțelegerii limitate cu privire la suferințele îndurate de Fiul lui Dumnezeu, mulți nu apreciază marea lucrare de ispășire la adevărata ei valoare... Tatăl a lăsat lumea în mâinile lui Hristos, iar El, prin lucrarea Sa de mijlocire, poate reabilita cerințele obligatorii și sfințenia

fiecărui principiu din Legea Sa.” White, *Semnele timpului*, 7 august 1879.

37. De exemplu: „Acea care nu pot vedea puterea cerințelor sfinte ale legii lui Dumnezeu, nu pot avea o înțelegere clară și inechivocă asupra ispășirii.” *Semnele timpului*, 14 august 1879.
38. White, *Tragedia veacurilor*, 420.
39. White, *Hristos lumina lumii*, 790.
40. Ibid., 671.
41. White, *Tragedia veacurilor*, 422, 480.

Capitolul V

1. White, *Manuscript Releases*, vol. 15, 104 (subliniere adăugată). De asemenea, *Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea*, vol. 6, 1028.
2. Apocalipsa 13:8, „mielul jungheat de la începutul lumii”.
3. The M. L. Andreasen File (St. Maries, ID: LMN Publishing International, 1993), 1-5.
4. Din cauza multor acuzații ce pretindeau că adventiștii au adoptat doctrine „nocive”, una dintre acestea fiind aceea că ispășirea nu s-a făcut la cruce (cea ce, fără explicații suplimentare, este fatal pentru întreaga doctrină a sanctuarului și pentru relevanța istorică a mișcării adventiste), James White s-a simțit obligat să publice acest „crez” în primul număr al revistei *Semnele Timpului* (4 iunie 1874).
5. Andreasen File, 11.
6. Ibid., 15-22.
7. White, *Selected Messages*, vol 1, 207.
8. Andreasen File, 23-29.
9. Studiul M. L. Andreasen, *L. E. Froom and the Controversy over Questions on Doctrine*, (n. tr. M. L. Andreasen, L. E. Froom și *Controversa asupra întrebări despre doctrină*.)
10. Vezi Anexa C: „Natura eliptică a adevărului”.
11. Andreasen File, 34-41.
12. Andreasen File, 66.

13. Ibid., 67-73.
14. Ibid., 77.
15. F. D. Nichol i-a scris lui R. R. Figuhr în 10 martie 1960 că „lumea neadventistă ar privi cuvintele lui Lowe ca pe un fel de aprobare a cărții.” Mai mult, „Nu cred că ar fi trebuit să punem vreodată o astfel de pagină introductivă într-o carte care încearcă într-un mod subtil să arate să multe dintre învățăturile noastre sunt greșite.” Citat în Nam, op. cit., 394.
16. Ibid., 393.
17. Ibid., 383.
18. Ibid.
19. Andreasen File, 91.
20. White, *Selected Messages*, bk. 1, 95.
21. White, *Hristos lumina lumii*, 71.
22. White, *The Youth's Instructor*, 20 iulie 1899.
23. Andreasen File, 94.
24. White, *Tragedia veacurilor*, 623 (subliniere adăugată).
25. Printre multele cărți ale lui Andreasen, cartea intitulată *The Faith of Jesus* (n. tr. *Credința lui Hristos*) a fost probabil cea mai sistematică prezentare a teologiei adventiste făcută de acesta. „Haideți să studiem credința lui Isus nu ca pe o chestiune teologică, ci ca pe un stil de viață”, 12.
26. White, *Parabolele Domnului Hristos*, 330. Motto-ul unei mașini Lexus: „Căutarea asiduă a perfecțiunii”.
27. Vezi Anexa D: „De ce a venit Isus în felul în care a făcut-o”.
28. Vezi Anexa E: „De ce a murit Isus?”.
29. Hancock se poate să nu fi fost conștient de 1) editorialul lui F. D. Nichol din iulie 1952 (menționat anterior) în care acesta aborda tocmai acest subiect și 2) de cartea lui Branson *Drama of Ages* (n. tr. *Drama veacurilor*), la care am făcut referire anterior. Lăsând la o parte aceste două aspecte, la sesiunea Conferinței Generale din San Francisco Bay, Hancock a fost la fel de clar precum o sirenă pentru ceață.

Capitolul VI

1. Mutarea accentului cu privire la ceea ce se înțelege prin „desăvârșire” a reprezentat la începutul anilor ‘60 un adevărat tsunami. Acest subiect a devenit testul de turnesol pentru lucrătorii și pentru laicii adventiști. Precipitațiile radioactive cauzate de cartea *Întrebări despre doctrină* au generat numeroși „oameni de paie” (vezi explicația din Capitolul V), cum ar fi „viața trăită fără un Mijlocitor”, „păcatul este încorporat în natura umană (natura de la naștere) și nu este pur și simplu o alegere”, „comportamentul înseamnă legalism”, „oamenii desăvârșiți cred că îl pot înfrunța pe Satana pe cont propriu”, „concentrarea asupra desăvârșirii personale eclipsează o concentrare asupra lui Isus” etc.
2. Malcolm Bull și Keith Lockhart, *Seeking a Sanctuary* (n. tr. „În căutarea unui sanctuar”), Ediția a doua (Bloomington, IN: Indiana University Press, 2007), 86.
3. Eu și Ted Heppenstall am avut o relație extraordinară și, la fel ca în cazul lui Froom, nu lăsam niciodată ca diferențele teologice dintre noi să ne tulbure prietenia. Ori de câte ori luam parte la diverse întâlniri, petreceam multe seri în camerele noastre de motel vorbind despre problemele bisericii. Doar uneori puneam în discuție umanitatea lui Hristos sau diferențele dintre „desăvârșirea morală” și „desăvârșirea absolută”.
4. *Is Perfection Possible?* (n. tr. „Este desăvârșirea posibilă?”) *Semnele timpului*, decembrie 1963.
5. Malcolm Bull și Keith Lockhart, op. cit., 87.
6. Mandatul lung al lui Heppenstall în cadrul Seminarului Teologic Adventist este denumită „hegemonia Heppenstall”.
7. Bull and Lockhart, op.cit., 87. Astăzi putem înțelege mai bine lauda adusă de Heppenstall autorilor cărții *Întrebări despre doctrină* din prisma conducerii pe care acesta a avut-o în cadrul seminarului adventist: el a spus că trioul adventist făcuse „o treabă excelentă” și a anunțat manuscrisul ca fiind „cel mai bun de până atunci” în expunerea crezului adventist în fața lumii. Citat în Nam, op. cit., 248.

8. Ibid.
9. Vezi *Perfection – The Impossible Possibility* (n. tr. „Desăvârșirea – imposibilitatea posibilă”) (Nashville, TN: Southern Publishing Association, 1975), patru eseuri despre „desăvârșire” de Herbert Douglass, Edward Heppenstall, Hans K. LaRondelle și C. Mervyn Maxwell.
10. Vezi anexa F: „Ce înțelegem prin desăvârșire morală?”
11. Bull și Lockhart, *op. cit.*, 93. A se vedea de asemenea Graeme Bradford, *More Than a Prophet* (Berrien Springs, MI: Biblical Perspectives, 2006), 193: „Biserica [Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea] s-a schimbat față de concepțiile ei asupra naturii lui Hristos, desăvârșirii fără de păcat și ispășirii, în mare măsură din cauza învățăturilor lui Heppenstall.”
12. Ibid., 93, 94.
13. Ibid., 94.
14. De exemplu: „Când El va veni, nu o va face ca să ne curățească de păcatele noastre. Nu atunci va trebui El să îndepărteze din noi defectele noastre de caracter. El nu ne va vindeca atunci de subrezeniile temperamentului și dispozițiilor noastre. El nu va face această lucrare atunci. Înainte ca acel timp să vină, această lucrare va fi pe de-a-ntregul îndeplinită, în cazul în care ea va fi fost realizată în vreun fel cu adevărat în dreptul nostru. Atunci cei ce sunt sfinți, vor continua să fie sfinți. Ei nu vor fi făcuți sfinți la venirea Domnului. Aceia care și-au păstrat trupul și sufletul în sfințenie, în puritate și cinste vor avea parte atunci de atingerea ultimă a nemuririi. Iar când El va veni, aceia care sunt imorali, nesfințiți și întinați vor rămâne așa pentru veșnicie. Nu este nicio lucrare de făcut pentru a îndepărta cusururile acestora și pentru a le da caractere sfinte. Cel Care șlefuieste sufletele nu va sta atunci pentru a-Și continua procesul de rafinare și pentru a îndepărta păcatele și corupția celor din ultima categorie. Toate aceste lucruri trebuie făcute în acest timp de probă. Acum trebuie îndeplinită această lucrare în dreptul nostru...”

Dacă ne prindem de adevărul lui Dumnezeu, influența lui va avea efect asupra noastră. El trebuie să ne înalțe; trebuie să îndepărteze de la noi orice cusur, trebuie să îndepărteze din noi păcate de orice natură și trebuie să ne pregătească să fim gata de a-L vedea pe Împărat în strălucirea Lui și de a ne alătura în final îngerilor curați și cerești în împărăția slavei. Această lucrare trebuie îndeplinită pentru noi aici. Ne aflăm aici, cu aceste trupuri și suflete care trebuie să fie făcute potrivite pentru nemurire.” ST, 18 septembrie 1879 (Prezentată pentru prima dată la Battle Creek, în data de 6 martie 1869, White, *Mărturii*, vol. 2, 355, 356).

15. Graeme Bradford, op. cit., 188.
16. Vezi Anexa G – Ce se înțelege prin „Ultima generație”?
17. *Întrebări despre doctrină, Ediția Adnotată*, xiii.
18. John Milton, „*Areopogitica*” (1644), *The Harvard Classics*, ed., Charles W. Eliot (New York: P. F. Collier & Son Company, 1909, vol. 3), 329.
19. *Dialogurile lui Platon*, Jewett, vol. 1, 11 (161).

Capitolul VII

1. Vezi Anexa A: „Probleme în tema mării lupte”.
2. „Mari și minunate sunt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeule Atotputernic! Drepte și adevărate sunt căile Tale, O Rege al sfinților!” (Apocalipsa 15:3) “Pentru că adevărate și drepte sunt judecățile Sale.” (Apocalipsa 19:2) Pentru un eseu biblic despre cum Tema Mării Lupte se regăsește în Scriptură, vezi articolul „God on trail”, aparținând autorului, din revista *Ministry*, mai 1982. Pentru o derulare amănunțită a Temei Mării Lupte, vezi *God at Risk* aparținând autorului (Roseville, CA: Amazing Facts, 2004), 408 pp.
3. Metodologia exegetică, teologia biblică etc. au limitările lor în cazul oricărui text, capitol sau carte pentru că sondarea lor pentru a găsi un înțeles depinde de premisele lor. Orice cărturar lucrează cu propriile premise când analizează materialul biblic.

„Doar teologia sistematică oferă uneltele și spațiul disciplinar pentru o asemenea sarcină. [...] Teologia biblică necesită un nucleu din care să adune varietatea însemnată a chestiunilor, evenimentelor și învățăturilor prezente în textul Bibliei. [...] Astfel, formularea potrivită a doctrinei Sanctuarului ca viziune hermeneutică a unui sistem de adevăruri complet și armonios cere contribuția unor moduri noi de interpretare a teologiei biblice și sistematice. [...] De la acest nivel de bază, doctrina Sanctuarului devine lumina hermeneutică ce călăuzește în interpretarea acestor idei cuprinzătoare (condițiile hermeneutice ale metodei teologice) și în înțelegerea sistemului complet și armonios al teologiei creștine”. Fernando Canale, *From Vision to System, Journal of the Adventist Theological Society*, 16/1-2 (2005).

4. Canale înțelege corect că este necesar un principiu hermeneutic central pentru orice sistem teologic; pentru teologia adventistă, Canale este de părere că principiul fundamental este doctrina sanctuarului. Tocmai acest lucru se pare că nu a fost niciodată înțeles de trioul *Întrebări despre doctrină*. Observați următoarele citate: „Textul care mai mult decât oricare alte texte a fost atât baza cât și pilonul central al credinței advente, a fost declarația: «Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi sanctuarul va fi curățat»”. (Daniel 8:14) – White, *Tragedia veacurilor*, pagina 409. „Subiectul sanctuarului a fost cheia care a descuiat misterul dezamăgirii din 1.844. A deschis calea pentru înțelegerea unui sistem complet al adevărului, sistem încheșat și armonios”, *Ibid.*, pagina 423. „Cei care au primit lumina cu privire la sanctuar și la caracterul neschimbător al legii lui Dumnezeu au fost umpluți de bucurie și de uimire, văzând frumusețea și armonia sistemului adevărului care se deschidea înțelegerii lor”. *Ibid.*, pagina 454.

Anexe

1. Un foarte scurt rezumat al cărții mele *God at Risk – The Cost of Freedom în the Great Controversy* (Roseville, CA: Amazing Facts, 2004), 480 pp.
2. New York: Bantam Books, 1988, p 193. Hawking a fost^{xx} Profesor Lucasian de Matematică la Universitatea Cambridge, în cadrul Departamentului de Fizică Teoretică, catedră ocupată candva de Sir Isaac Newton.
3. Oliver Sacks, M.D. (neurolog, 1933-) a fost pasionat de chimie încă din fragedă copilărie și a scris despre fascinația sa de nedescris față de tabelul periodic al elementelor, mai ales în felul cum este clarificat de Dmitri Ivanovich Mendeleev. În articolul său „*Mendeleev’s Garden*” (*The American Scholar*, toamna anului 2001, 21-32) Sachs scria: „După ce am văzut tabelul periodic, în noaptea aceea, abia am putut să dorm de emoții – îmi părea o realizare incredibilă ca întregul univers vast și aparent haotic al chimiei să fie adus într-o ordine atotcuprinzătoare [...] Să poți percepe o organizare *de ansamblu*, un principiu resort care să unească și să pună în legătură *toate* elementele, presupune calitatea minunată a unui geniu. Și aceasta mi-a dat, pentru prima dată, o idee asupra puterii transcendente a minții umane și asupra faptului ca ea ar putea fi echipată să descopere și să descifreze cele mai adânci secrete ale naturii, să citească mintea lui Dumnezeu.” Aceasta a fost exact experiența mea când, în urmă cu cincizeci de ani, am „descoperit” implicațiile Temei Marii Lupte.
4. *Calea către Hristos*, 11; *Profeți și Regi*, 311; *Mărturii*, vol.5, 738; *19 Manuscript Release*, 331.
5. „Marele Învățător a venit în lumea noastră pentru a sta ca și cap al familiei omenești, pentru a sfinți și înnobilă astfel natura umană prin ascultarea Sa sfântă de toate cerințele lui Dumnezeu, arătând că o supunere față de toate poruncile lui Dumnezeu este

^{xx} Din 1979 până în 2009.

posibilă. El a demonstrat că ascultarea de o viață întreagă este posibilă.” – *Manuscrisul 1*, 1892, citat în *Ibid.*, 139. *Semnele timpului*, 20 ianuarie 1890: „Singurul mod de a a-i face și de a-i păstra neprihăniți pe oameni a fost să se facă pe Sine vizibil și familiar ochilor lor. Pentru ca omul să aibă mântuire, Hristos a venit direct la el și a devenit părtaș al naturii lui. Tatăl a fost descoperit în Hristos ca o ființă total diferită de reprezentarea pe care Satana l-o făcuse.” Acest paragraf trebuie citit și recitat des, pentru că în aceste puține cuvinte găsim explicația a ceea ce teologii numesc „îndreptățire” și „sfințire”. Singurul mod în care putem fi îndreptățiți („făcuți neprihăniți”) și sfințiți („păstrați neprihăniți”) este să nu pierdem din ochi motivul pentru care Isus a venit pe pământ.

6. *Hristos lumina lumii*, 758.
7. *Ibid.*, 761.
8. „Când Hristos a părăsit lumea aceasta, a lăsat lucrarea Sa în seama urmașilor Săi. El a venit pentru a prezenta lumii caracterul lui Dumnezeu, iar noi suntem lăsați să-L reprezentăm pe Hristos în fața lumii.” – *Semnele timpului*, 15 aprilie 1889. „Dumnezeu a rânduit ca fiecare dintre noi să fie desăvârșit în El, astfel încât noi să prezentăm lumii desăvârșirea caracterului Său. El vrea ca noi să fim eliberați de păcat, pentru a nu dezamăgi inteligențele cerești și pentru a nu-L întrista pe Răscumpărătorul nostru divin. El nu-Și dorește ca noi să mărturisim creștinismul și totuși să nu beneficiem de acel har care are puterea de a ne face desăvârșiți pentru a fi găsiți fără lipsuri și fără pată înaintea Lui în dragoste și în sfințenie.” – *Ibid.*, 8 februarie 1892. „Exercitând prerogativele Sale suverane, El a împărțășit ucenicilor Săi cunoașterea caracterului lui Dumnezeu, astfel încât ei să-l transmită mai departe lumii.” – *Ibid.*, 27 iunie 1892.
9. *Review and Herald*, 11 februarie 1902.
10. *Ibid.*, 264.
11. *Profeți și regi*, 713, 714.
12. *Parabolele Domnului Hristos*, 296.
13. *Ibid.*, 415, 416.

14. „Când Isus a murit pe cruce, Satana a văzut că masca lui a fost smulsă.” – *Hristos lumina lumii*, 761.
15. *Hristos lumina lumii*, 761.
16. *Parabolele Domnului Hristos*, 297.
17. În planul C, „cei ce mărturisesc a fi urmași ai Domnului Hristos sunt judecați înaintea Universului ceresc.” – *Parabolele Domnului Hristos*, 303.
18. *Ibid.*, 302. „Este scopul lui Dumnezeu ca să manifeste prin poporul Său principiile Împărăției Sale. Pentru ca să poată da pe față principiile acestea în viață și caracter, El dorește să-i separe pe cei din poporul Său de obiceiurile, deprinderile și practicile lumii. O mare lucrare trebuie făcută în prezentarea înaintea oamenilor a adevărilor mântuitoare ale Evangheliei. Lucrarea soliei îngerului al treilea este de a prezenta adevărurile acestea. Domnul intenționează ca prezentarea acestei solii să fie cea mai înaltă și cea mai mare lucrare ce se săvârșește în lume, în zilele acestea. Domnul dorește să răspundă prin poporul Său la învinuirile lui Satana, arătând roadele ascultării față de principiile drepte [...] Scopul pe care Dumnezeu caută să-l realizeze prin poporul Său de astăzi este același ca cel pe care a dorit să-l realizeze prin Israel când l-a scos din Egipt. Privind la bunătatea, îndurarea, dreptatea și iubirea lui Dumnezeu, date pe față în biserică, lumea urmează să aibă o exemplificare a caracterului Său. Și atunci când Legea lui Dumnezeu este astfel exemplificată în viață, chiar și lumea va recunoaște superioritatea acelora care-L iubesc pe Dumnezeu, se tem de El și Îi servesc mai presus de oricare alt popor de pe pământ.” – *Mărturii*, vol. 6, 9-12.
19. *Hristos lumina lumii*, 761. „Slava lui Dumnezeu și a lui Hristos necesită desăvârșirea caracterului poporului Său.” – *Semnele timpului*, 25 noiembrie 1890.
20. „Enoh a fost un reprezentant al acelora care vor fi pe pământ când va veni Hristos și care vor fi luați la cer fără să vadă moartea.” – *Evenimentele ultimelor zile*, 71.
21. *Educație*, 156. „Scopul lui Dumnezeu este ca poporul Lui să ajungă sfințit, curățit, un popor sfânt, care transmite lumină

tuturor celor din jurul lui. Scopul Lui este ca prin exemplificarea adevărului în viața lor, ei să fie o laudă pe pământ. Harul lui Hristos este îndeștălător pentru acesta. Dar poporul lui Dumnezeu să-și aducă aminte că, numai atunci când crede și aduce la îndeplinire principiile Evangheliei, Dumnezeu îl poate face o laudă pe pământ. Solia nu trebuie să fie prezentată în expuneri lipsite de foc și de viață, ci în expuneri clare, hotărâte, mișcătoare. Lumea are nevoie să vadă în creștini o dovadă a puterii creștinismului.” – *Mărturii*, vol. 8, 14-16.

22. *Mărturii*, vol. 5, 746.

23. *Ibid.*, 317. „Asemenea Mântuitorului nostru, ne aflăm în această lume pentru a face lucrare pentru Dumnezeu. Suntem aici pentru a deveni ca Dumnezeu în caracter și, printr-o viață de slujire, să-L descoperim lumii. Pentru a fi împreună lucrători cu Dumnezeu, pentru a deveni ca El și a descoperi caracterul Său, trebuie să-L cunoaștem așa cum este în realitate. Trebuie să-L cunoaștem așa cum Se descoperă El Însuși.” – *Divina vindecare*, 409.

24. *Faith and Works*, 42.

25. Ellen White surprinde aici această evanghelie limitată și efectele ei: „Sunt aici dintre aceia care păcătuiesc și se pocăiesc, păcătuiesc și se pocăiesc și vor continua ei să facă astfel până la revenirea lui Hristos? Dumnezeu să ne ajute să fim cu adevărat legați de Hristos, vița cea vie, și să aducem roade spre slava lui Dumnezeu!” – *Review and Herald*, 21 aprilie 1891.

26. „Și totuși, în același fel, scopul lui Dumnezeu ajungea să fie împlinit. Domnul Hristos câștiga dreptul să devină apărătorul omului în prezența lui Dumnezeu.” – *Hristos lumina lumii*, 744.

27. Îi sunt îndatorat lui David Larson pentru subliniere.